

**ЗМІЩЕННЯ СТАЛОГО
РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
ЧЕРЕЗ СПІВРОБІТНИЦТВО
ОРГАНІВ ВЛАДИ І МІСЦЕВИХ
ГРОМАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Збірник матеріалів

Львів - 2012

УДК 332.14(477.830)(082)
ББК У9(4Ук-4Лві)210.3я4з
З 69

Зміцнення сталого регіонального розвитку через співробітництво органів влади і місцевих громад Львівської області: Збірник/За заг. ред. Н. Гмурковської, І. Каспрука, І. Шимківа; переклад В. Хім'яка - Львів, 2012 – 177 с.

Пропонований збірник «Зміцнення сталого регіонального розвитку через співробітництво органів влади і місцевих громад Львівської області» знайомить читачів з результатами виконання «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку 2011-2015» та ставить собі за мету продемонструвати успішний досвід реалізації окремих мікропроектів громад і програми в цілому.

В матеріалах видання детально проаналізовані механізми реалізації та фінансування «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку», механізмів кооперації з іншими обласними програмами: «Програмою енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини на 2010-2015 роки» та «Програмою розвитку освіти Львівщини на 2013-2016 роки». Досвід реалізації програми в 2011-2012 роках також дозволив унормувати низку процедур для покращення процесу планування і реалізації мікропроектів та напрацювати рекомендації щодо покращення роботи програм на 2013 рік. Ці матеріали представлені в збірнику.

Дане видання базується на результатах виконання українсько-польського проекту «Зміцнення сталого регіонального розвитку через співробітництво органів влади і місцевих громад Львівської області» і містить матеріали польських і українських експертів щодо європейського досвіду розвитку регіонів, принципів прозорого врядування, налагодження партнерства ключових суб'єктів розвитку територій.

Збірник призначений для працівників органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади, активістів і волонтерів громад; представників неурядових організацій; студентів і викладачів ВНЗ та всіх зацікавлених тематикою регіонального розвитку.

Проект фінансується програмою польського співробітництва з розвитку Міністерства закордонних справ Республіки Польща у 2012 р.

Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2012 r.

Публікація висловлює виключно думку автора та не може сприйматися як офіційна точка зору Міністерства закордонних справ Республіки Польща.

Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

ISBN 978-966-9895-52-1

© Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Bug
© Європейський діалог, 2012
© Кольорове небо, 2012

Зміст

Олег Панькевич. Вступне слово.	5
Олександр Софій. Регіональний розвиток в ЄС – уроки для України.	8
Андрій Бондаренко. Реформування регіональної політики у Львівській області на прикладі «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки».	11
Олег Демків. Механізми фінансування Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки.	14
Ярослав Грицевич. Результати моніторингу впровадження «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку» в 2012 році.	17
Денис Шмигаль. Програма енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини на 2010-2015 роки. Нові підходи.	21
Юрій Підлісний, Михайло Брегін. Програма розвитку освіти Львівщини на 2013-2016 роки. Нові підходи.	23
Галина Грабарчук. Проект «Зміцнення сталого регіонального розвитку через співробітництво органів влади і місцевих громад Львівської області».	27
Наталія Гмурковська. Принципи прозорого самоврядування. Досвід Польщі.	30
Ігор Каспрук. Партнерство. Співробітництво заради результату.	33
Олена Шинаровська. Залучення громад як запорука успіху політики місцевого розвитку.	36
Пропозиції щодо можливих змін «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011-2015 роки» за результатами виконання програми в 2012 році.	39
Додатки	40
1. Опис «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки».	40

2. Методично-нормативні матеріали.	52
2.1. Форма заявки з додатками «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки».	52
2.2. Договір про міжбюджетний трансфер (субвенцію).	57
2.3. Акт виконаних робіт на не фінансовий внесок.	61
2.4. Порядок реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України.	62
2.5. Порядок проведення обласного конкурсу мікропроектів у сфері енергоощадності.	68
2.6. Форма заявки з додатками обласного конкурсу мікропроектів у сфері енергоощадності.	74
2.7. Форма звіту про споживання паливно-енергетичних ресурсів в розрізі об'єктів.	78
3. Успішний досвід мікропроектів, реалізованих в 2012 році.	79
4. Каталог підтриманих мікропроектів обласного конкурсу місцевого розвитку Львівщини в 2012 році за напрямком «Інші пріоритети».	149
5. Каталог підтриманих мікропроектів обласного конкурсу місцевого розвитку Львівщини в 2012 році за напрямком «Реконструкція, будівництво, облаштування об'єктів соціально-культурного призначення, у тому числі народних домів і будинків «Просвіти».	158
6. Каталог підтриманих мікропроектів обласного конкурсу місцевого розвитку Львівщини в 2012 році за напрямком «Застосування енергоефективних технологій на об'єктах, будинках та в населених пунктах».	164
7. Інформація про організації – виконавців проекту «Зміцнення сталого регіонального розвитку через співробітництво органів влади і місцевих громад Львівської області».	172

Вступне слово

Два роки, пройдені органами місцевого самоврядування нового скликання в непростих умовах урегулювання бюджетних та політичних відносин з органами центральної виконавчої влади, – це вагомий спільний досвід місцевих рад різних рівнів на теренах області. Можна з впевненістю ствердити, що активна і принципова позиція у захисті інтересів Львівської громади була відчутна у всій країні.

Повноваження органів місцевого самоврядування, на жаль, не зазнали розширення на законодавчому рівні. Не зросла і фінансово - матеріальна база територіальних громад. Проте місцева виконавча влада, мабуть вперше за довгий період свого функціонування, відчула відповідальність за неефективні дії, побачила стратегічний, системний підхід до перспектив розвитку Львівщини з боку обласної ради, органів місцевого самоврядування.

Львівська обласна рада нового скликання з самого початку своєї діяльності запропонувала та разом з районними, міськими, селищними та сільськими радами успішно реалізовує європейські форми бюджетування. Місцеві громади тепер на конкурсній основі отримують дофінансування з обласного бюджету на вирішення питань свого розвитку.

У 2011 році Львівською обласною радою був вперше ініційований конкурс мікропроектів місцевого розвитку для того, щоб створити умови для допомоги громадам сіл, селищ та малих міст у вирішенні їх нагальних соціальних і економічних проблем.

Завдання такого конкурсу – не просто дати гроші з бюджету. Адже, за умовами конкурсу, обласна рада дофінансовує проекти в обсязі не більше 50 відсотків їх вартості. Решту знаходить громада, виділяючи кошти з місцевих бюджетів, збираючи гроші у звичайних мешканців села, селища, міста, долучаючи спонсорські кошти і, врешті решт, вкладаючи свою особисту працю.

Головна мета такого підходу – підвищити рівень територіальних громад у вирішенні місцевих питань, змінити світогляд членів громади у підході до управління, заставити шукати найбільш ефективні шляхи і методи швидкого та ефективного вирішення проблем місцевого розвитку.

У 2011 році завдяки зазначеному конкурсу в області вдалося реалізувати 21 мікропроект на загальну суму 1783,6 тис. грн, з яких 750 тис. грн. дофінансовано з обласного бюджету.

Розуміючи дієвість таких ініціатив, депутати Львівської обласної ради у 2012 році збільшили суму дофінансування мікропроектів з обласного бюджету у 5 разів – до 4 млн грн. Половину цих коштів спрямовано на підтримку народних домів і будинків «Просвіта». У 2012 році реалізовується 93 мікропроекти, у тому числі – 44 проекти з підтримки народних домів.

Участь у таких програмах особливо актуальна сьогодні, коли органи місцевого самоврядування вимушені долати труднощі в умовах централізації фінансових ресурсів на центральному рівні і обмежених місцевих рад.

Новим напрямом підтримки місцевих ініціатив є проведення у 2012 році конкурсу мікропроектів з енергозбереження. Ціль конкурсу – зменшити споживання паливно-енергетичних ресурсів у бюджетній сфері за рахунок стимулювання та впровадження енергозберігаючих заходів.

У цьому році в області реалізовується 41 мікропроект з енергозбереження на суму 4,2 млн. грн., з яких з обласного бюджету буде дофінансовано 1,7 млн грн.

В цьому році Львівщина за сприянням обласної ради та підтримки європейських партнерів робить нові кроки для покращення співпраці по програмах підтримки місцевого самоврядування і успішно напрацьовує досвід у нових європейських методах залучення бюджетних коштів.

Маємо надію, що продовження реалізації подібних конкурсів ще більше активізує місцеві громади для вирішення проблем місцевого розвитку, а відтак, забезпечить подальшу розбудову високоорганізованого громадянського суспільства.

Дане видання ставить собі за мету продемонструвати успішний досвід реалізації окремих мікропроектів громад і програми в цілому; на основі здійсненого аналізу проблем, що гальмують розвиток програми запропонувати ефективні шляхи їх подолання.

Сподіваємось, що корисними для розробників і виконавців обласних та районних програм будуть матеріали, що стосуються механізмів реалізації та фінансування програми і дасть можливість застосувати нові підходи при плануванні своїх програм. Позитивним фактом в цьому напрямку є вже апробоване

партнерство «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки» з «Програмою енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини на 2010-2015 роки» та запланована кооперація з «Програмою розвитку освіти Львівщини на 2013-2016 роки».

Впевнені, що наші громади успішно використають і позитивний досвід наших польських колег з планування і реалізації подібних програм в Люблінському воєводстві та конкретних порад експертів щодо механізмів співпраці громад з основними партнерами - органами влади та місцевого самоврядування, підприємцями, неурядовими організаціями.

Дякуємо нашим партнерам - Організації Самоврядувань Євро-регіону Буг (м. Холм), Центру Співпраці Польща-Схід (м. Люблін) та ГО «Європейський діалог» (м. Львів) за реалізацію проекту «Зміцнення сталого регіонального розвитку через співробітництво органів влади і місцевих громад Львівської області», завдяки якому був виданий даний збірник.

Регіональний розвиток в ЄС – уроки для України

Положення про регіональний розвиток Європейський Союз і Україна включили до Плану дій ЄС - Україна, в якому головним пріоритетом було визначено покращення можливостей для регіонального розвитку шляхом запровадження стратегічного планування на державному та регіональному рівнях.

Відповідно до даного пріоритету з 2009 по 2012 роки в Україні реалізувався проект ЄС «Підтримка сталого регіонального розвитку в Україні», результатом якого в 2011 році став проект Закону України «Про засади державної регіональної політики». Ключові розділи законопроекту декларували наступне: реалізація «Державної стратегії регіонального розвитку» та стратегій регіонального розвитку мають здійснюватися шляхом розробки та виконання Планів їх реалізації, які містять конкретні програми та проекти; фінансування таких програм та проектів має здійснюватися через Державний фонд регіонального розвитку, а інституційне забезпечення процесу - через національну і координаційні ради регіонального розвитку та агенції регіонального розвитку в областях. На сьогодні проект закону відхилений головним науково-експертним управлінням ВРУ.

Єдиним елементом цього законопроекту, який отримав підтримку стало створення «Державного фонду регіонального розвитку» (ДФРР) в рамках Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» від 12.01.2012 року. Позитивним моментом створення ДФРР можна вважати факт конкурсного фінансування регіональних програм у відповідності до регіональних стратегій розвитку та Планів їх реалізації.

В сфері регіонального розвитку Львівська область широко застосовує інструменти і досвід ЄС. Так стратегія розвитку Львівщини до 2015 року була розроблена відповідно до чинного законодавства України з урахуванням досвіду регіонального розвитку в країнах Європейського Союзу. На сьогодні інститутом регіональних досліджень НАН України розробляється проект стратегії до 2022 року.

Важливим інструментом виконання стратегії розвитку Львівщини являються обласні програми розвитку. По більшості ці програми базуються на бюджетних коштах, в механізмах виконання програм не закладено ефективних інструментів залучення позабюджетних коштів, зокрема коштів громад. В кінцевому результаті кошти обласного бюджету не в змозі вирішити всі гострі соціально-економічні проблеми, актуалізовані самими громадами, а громади залишаються «поза грою».

З іншого боку на Львівщині накопичений позитивний практичний досвід впровадження міжнародних проектів. У 2002-2008 роках у Львові та області впроваджувався спільний проект Уряду України та Світового банку «Український фонд соціальних інвестицій - УФСІ». З середини 2011 року УФСІ відновив свою діяльність на Львівщині. Обсяг інвестицій УФСІ до 2008 року склав майже 37 мільйонів гривень в рамках 51 проектів, ініційованих громадами та неурядовими організаціями. При цьому були апробовані нові підходи в реалізації проектів: впровадження прозорих механізмів залучення місцевих коштів; розбудова спроможностей громад та місцевих органів самоврядування щодо планування і впровадження проектів.

З 2008 року на Львівщині реалізується проект «Місцевий розвиток орієнтований на громаду» (ЄС-ПРООН). В рамках I фази проекту було реалізовано 56 проектів громад на загальну суму більше 8 млн. грн., в тому числі за місцеві кошти більше 4 млн. грн. Підходи, пропоновані ЄС-ПРООН були подібними до УФСІ - забезпечувати підтримку проектів громад за рахунок добровільних внесків і бюджетного фінансування; запроваджувати в області та районах прозорі механізми виділення бюджетних коштів для місцевих програм та ініціатив громад на основі конкурсного відбору і принципів спів фінансування.

Головною метою міжнародних проектів є надання першого імпульсу громадам та органам місцевого врядування в сфері вирішення місцевих проблем. Тому, як правило такі проекти є одноразовими, а без подальшої фінансової підтримки ініціативи громад швидко затухають.

Саме тому в 2010 році Львівська обласна рада започаткувала середньострокову «Програму проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки», яка використала підходи, пропоновані міжнародними програмами та

доповнила їх низкою інновацій, що дозволило програмі за 2 роки швидко завоювати довіру громад. Якщо в 2011 році бюджет програми складав 1.6 млн. грн., в т.ч. - 750 тис. грн. з коштів обласного бюджету, то у 2012 році – близько 10,0 млн. грн. в т.ч. – 4,0 млн. грн. з коштів обласного бюджету.

Ми сподіваємося, що успішний досвід «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку»:

- послужить орієнтиром для планування інших обласних та районних програм розвитку на основі кооперації бюджетних коштів, ресурсів громад, органів місцевого самоврядування, підприємців;
- дозволить формувати конкурентоздатні регіональні проекти до державного фонду регіонального розвитку (ДФРР);
- дозволить громадам Львівщини бути успішними в міжнародних та національних програмах, зокрема - в Програмі транскордонного співробітництва Польща – Білорусь - Україна, у Всеукраїнському конкурсі проектів та програм розвитку місцевого самоврядування тощо.

Андрій Бондаренко

Реформування регіональної політики у Львівській області на прикладі Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки

За ініціативи Львівської обласної ради у 2011 році була започаткована «Програма проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки» (надалі – Програма).

Мета програми полягає в сприянні територіальним громадам сіл, селищ, малих міст у вирішенні місцевих проблем та створенні умов для сталого розвитку громад шляхом проведення щорічного конкурсного відбору мікропроектів місцевого розвитку відповідно до пріоритетних напрямів Конкурсу з їх дофінансуванням за рахунок субвенції обласного бюджету місцевим бюджетам.

Основні завдання програми:

1. Стимулювання діяльності щодо самоорганізації населення, громадських організацій, через надання фінансової підтримки їх громадським ініціативам.

2. Об'єднання ресурсів громадськості та органів місцевого самоврядування для вирішення соціально важливих проблем.

3. Вирішення місцевих проблем територіальних громад сіл, селищ, малих міст Львівської області.

4. Підвищення професійного рівня представників органів місцевого самоврядування, громадськості в питаннях менеджменту проектів та участі в національних, міжнародних грантових програмах, в тому числі - Програми транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна, щорічного Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування, Проекту "Місцевий розвиток орієнтований на громаду" (ЄС-ПРООН) тощо.

5. Поширення позитивного досвіду, набутого в процесі реалізації мікропроектів.

В ході впровадження програми в 2011 році були проаналізовані головні проблеми, які утруднювали виконання мікропроектів. Відповідно Львівською обласною радою були

напрацьовані зміни до програми, які були ухвалені сесією обласної ради (рішення №387 від 28.02.2012 року). Дані зміни стосувались наступного.

Розширення пріоритетів. Додатково до наявних пріоритетів програми були введені нові пріоритети:

1. Реконструкція, будівництво, облаштування об'єктів соціально-культурного призначення, у тому числі народних домів і будинків «Просвіти».

2. Інші пріоритети, проекти місцевого розвитку, за винятком тих, які передбачені та фінансуються в поточному році в рамках відповідних обласних програм.

3. Пріоритетними сферами для підтримки громадських ініціатив за напрямом «Відтворення методології проекту МРГ» за співфінансування ЄС-ПРООН:

- охорона здоров'я (підтримка мережі фельдшерсько–акушерських пунктів);
- енергетика (енергозберігаючі заходи, збільшення використання відновних джерел енергії тощо);
- навколишнє середовище (утилізація відходів, знешкодження запасів пестицидів тощо);
- комунальне водопостачання.

Посилення ролі громади. Згідно мети програми громаді відводиться головна роль як замовника, так і виконавця заходів мікропроекту. З огляду на це в 2012 році в умови проведення Конкурсу була введена додаткова вимога щодо посилення ролі громади в мікропроекті, в тому числі через фінансовий внесок: «невід'ємною складовою в залучених конкурсантом коштах має становити вклад територіальної громади в сумі 5 % від кошторису проекту». А при оцінюванні заявок більшу вагу (10 балів) мають ті критерії, які демонструють відповідність проблеми потребам громади, роль громади в проекті, а саме:

1. Рівень актуальності проблеми для громади
2. Рівень актуальності проблеми в контексті Стратегії розвитку області
3. Рівень участі громади в мікропроекті
4. Частка (у відсотках до загальної суми реалізації проекту) додатково залучених ресурсів

Терміни проведення Конкурсу. Якщо у 2011 році термін подачі заявок був 15 липня, то у 2012 році термін був змінений – до 30 квітня, що давало громадам більше часу для реалізації мікропроектів згідно вимоги Конкурсу: «реалізація мікропроектів має здійснитися протягом поточного бюджетного року на який передбачаються кошти обласного бюджету для реалізації програми».

Моніторинг програми. В 2012 році була започаткована практика візитів групи експертів та представників Конкурсної комісії в райони та вибрані громади з метою оцінки виконання мікропроектів на місцях, зустрічей з громадами, підрядними організаціями, місцевими керівниками. Подібні зустрічі дозволили оцінити процес «зсередини», вислухати критику і конкретні пропозиції від безпосередніх учасників, поширювати позитивний досвід завершених мікропроектів.

Повний опис «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки» наведений в **додатку 1.**

Пакет нормативних актів щодо механізмів підготовки, подачі проектних заявок та реалізації мікропроектів наведений в **додатку 2.**

Каталог підтриманих мікропроектів обласного конкурсу місцевого розвитку Львівщини в 2012 році наведений в **додатках 4-6.**

Механізми фінансування Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки

На сьогодні в умовах перманентного дефіциту бюджетних коштів на перший план виходить питання ефективної реалізації регіональних (обласних та районних) програм розвитку в рамках діючого законодавства. Не сприяють цьому:

- низька активність залучення позабюджетних коштів для виконання програм;
- відсутність ефективних механізмів кооперації коштів з різних джерел, зокрема коштів громад.

Як відповідь на ці виклики, за ініціативи Львівської обласної ради у 2011 році була започаткована «Програма проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки» (надалі – Програма).

Завдання програми фінансового характеру.

Безумовно, що головним завданням програми було означено сприяння територіальним громадам сіл, селищ, малих міст у вирішенні місцевих проблем. Однак, для програми додатково ставились не менш важливі завдання фінансового характеру:

- дофінансування ініціатив місцевих громад за рахунок субвенцій обласного бюджету;
- стимулювання фінансової участі громад, громадських організацій у їх ініціативах;
- напрацювання механізмів кооперації субвенцій обласного бюджету, ресурсів громадськості та органів місцевого самоврядування для вирішення соціально важливих проблем.

Відповідно до цих завдань в умови проведення Конкурсу мікропроектів, який є ключовим елементом програми, введено наступні вимоги:

- максимальна сума субвенції, яка спрямовується на фінансування мікропроєкту, становить 50 тис. грн.;
- обов'язковою умовою отримання коштів субвенції обласного бюджету є власний внесок конкурсанта: залучення коштів місцевих бюджетів та коштів з інших джерел, не заборонених законодавством України, до бюджету мікропроєкту, у тому

числі власний внесок конкурсанта у вигляді нефінансового внеску (робота, матеріали). Обсяг залучених конкурсантом коштів має становити не менше суми коштів, яку планується залучити з обласного бюджету;

- у разі, якщо сума реалізації проекту становить понад 100 тис. грн, мають бути надані гарантії щодо забезпечення фінансування надлишкової суми вартості мікропроекту за рахунок коштів місцевих бюджетів (районного, сільського, селищного, міського), спонсорських коштів, власного внеску конкурсанта у вигляді нефінансового вкладу (робота, матеріали).

Фінансові результати програми в 2011 році.

Бюджет програми склав 750 000 грн. Всього було подано 68 проектів, з яких було підтримано 21 проект на суму 1 783 630 грн., в тому числі: 750 000 грн. – обласний бюджет; 797 870 грн. – місцевий бюджет; 235 760 грн. – спонсорські кошти. Незважаючи на достатньо пізні терміни проведення Конкурсу (липень-серпень 2011 року) більшість підтриманих проектів були реалізовані протягом поточного бюджетного року, незначна частина – в 2012 році.

Такий успішний результат дав змогу розширити програму в 2012 році, врахувати проблеми і внести відповідні зміни до програми, а саме:

- з метою посилення участі громад в плануванні та реалізації мікропроектів, була введена додаткова вимога: «невід'ємною складовою в залучених конкурсантом коштах має становити вклад територіальної громади в сумі 5 % від кошторису проекту»;
- змістити терміни проведення Конкурсу на травень 2012 року.

Фінансові результати програми в 2012 році.

Позитивний досвід 2011 року, а також прозорі і зрозумілі механізми реалізації та фінансування мікропроектів громад дозволили збільшити бюджет програми з обласного бюджету до 2 млн. грн., в тому числі 1 млн. грн. для пріоритету «Реконструкція, будівництво, облаштування об'єктів соціально-культурного призначення, у тому числі народних домів і будинків «Просвіти», а в подальшому обсяг фінансування даної програми було розширено до 4-х млн. грн. В 2012 році до Конкурсу долучилась обласна «Програма енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини на

2010 – 2015 роки» з бюджетом 1 млн. 700 тис. грн. Всього в 2012 році на Конкурс було подано 229 проектних заявок, з яких було підтримано:

- по категорії «Інші пріоритети» 47 проектів на суму 5 023 178 грн., в тому числі - 1 963 999 грн. – кошти обласного бюджету та 3 059 179 грн. – місцеві кошти;
- по категорії «Народні Доми і будинки «Просвіти» 44 проекти на суму 4 922 364 грн., в тому числі - 1 995 444 грн. – кошти обласного бюджету, 2 926 920 грн. – місцеві кошти;
- по категорії «Енергозбереження» 41 проект на суму 1 млн. 700 тис. грн.

Нормативно-правові документи.

Значне збільшення бюджету програми, в тому числі завдяки участі інших обласних програм, місцевих бюджетів і коштів громад та, відповідно збільшення кількості конкурсантів, джерел фінансування змусили виконавців програми в 2012 році унормувати окремі процедури, мета яких - допомогти громадам в плануванні і реалізації мікропроектів. Відповідно були напрацьовані наступні документи:

- «Договір про міжбюджетний трансфер/субвенцію» (***додаток 2.2***);
- «Акт виконаних робіт на не фінансовий внесок» (***додаток 2.3***).

**Результати моніторингу впровадження
«Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів
місцевого розвитку» в 2012 році.**

В ході реалізації програми в 2012 році відбулась серія з 13 візитів робочої групи в райони Львівської області з метою проведення моніторингу та оцінки стану виконання підтриманих мікропроектів громад. До складу робочої групи входили представники Львівської обласної ради, профільних управлінь Львівської обласної державної адміністрації - головного управління економіки та інвестицій та головного фінансового управління, незалежні експерти, в тому числі з Центру співпраці Польща-Схід з Любліна.

На порядку денному даних візитів були наступні питання:

- ознайомлення з поточним станом виконання мікропроектів в районі;
- виявлення причин, що гальмують виконання мікропроектів;
- роз'яснення окремих процедур та вимог програми щодо можливостей вирішення поточних проблем;
- збір пропозицій щодо покращення роботи програми на 2013 рік;
- виїзди в громади з метою ознайомлення із поточним станом виконання мікропроектів, зустрічей з членами ініціативних груп громад, представниками сільських та міських рад, представниками підрядних організацій.

В результаті моніторингових візитів був підготовлений звіт, який був розглянутий на засіданні Конкурсної ради програми. Основні положення даного звіту були взяті за основу для опрацювання та підготовки можливих змін до програми на 2013 рік.

Загальні зауваження за результатами моніторингових візитів:

- абсолютна підтримка ідеї конкурсу, який дає можливість вирішувати місцеві проблеми із активним залученням громад, підприємницьких структур, міських та сільських рад шляхом кооперації коштів обласного бюджету та місцевих коштів – районного бюджету, бюджету міських і сільських рад, фінансових/нефінансових внесків громади, підприємців, спонсорів;

- готовність на місцях до конкурсних засад реалізації інших обласних програм (освіта, екологія тощо);
- прозорість та публічність програми (не виявлено жодного випадку на незадоволення громад закритістю процесу, проявів лобіювання тощо);
- готовність районів до фінансування резервних проектів (Жидачів, Мостиська, Яворів);
- позитивним є досвід Буського району щодо планування коштів районного бюджету на підтримку потенційних проектів-переможців (до моменту оголошення результатів конкурсу);
- значним досягненням конкурсу визнається факт легалізації не фінансових внесків громади (наявність нормативного документу «Акт виконаних робіт на не фінансовий внесок»), що дає можливість громадам та спонсорам активно використовувати внутрішні ресурси (роботи, матеріали);
- проведення конкурсу стимулює громади до планування (наявний ряд проектів, які планують участь в конкурсі на подальше по одному і тому ж об'єкту, з розбивкою необхідного обсягу ремонтно-будівельних робіт на черги; окремі громади планують по черговість реконструкції соціальних об'єктів громади по роках, враховуючи обсяги робіт, власні ресурси та кошти обласного чи районного бюджетів);
- кошти, декларовані як спонсорські від політичних сил, не були надані (пояснення – мораторій на надання благодійної допомоги під час виборчої кампанії - до 1 листопада 2012 року).

Основні проблеми

1. Пізні терміни оголошення результатів конкурсу та розпорядження про розподіл субвенції обласного бюджету на фінансування проектів (всі райони висловили дану проблему), що призводить до:
  - ✓ проблем з фінансуванням;
  - ✓ виконання ремонтно-будівельних робіт в осінньо-зимовий період;
  - ✓ затримки з виготовленням та погодженням проектно-кошторисної документації;
  - ✓ неможливості реалізувати механізм заміни проектів, які не виконуються на резервні проекти;
  - ✓ проблеми розрахунків з підрядними організаціями.

2. Недостатня поінформованість виконавців проектів з боку відповідних районних структур про процедури фінансування (зокрема про принцип паритетного фінансування з обласного бюджету, фіксування платежів тощо) в районних відділах (управліннях) фінансів.
3. Недостатня поінформованість виконавців проектів з боку відповідних районних структур про можливість не фінансового внеску (окремі громади всі кошти вносили грошима).
4. Подача на конкурс проектів від неурядових організацій, ініціативних груп без погодження з органами місцевого самоврядування, в результаті чого виникають проблеми з реалізацією проектів у випадку їх підтримки (зокрема в питаннях - використання коштів, власності об'єкту тощо).

Побажання щодо покращення роботи програми:

- членам Конкурсної комісії, експертам знайомитись на місцях з ситуацією щодо проектів, які подаються на конкурс (на стадії оцінки проектів);
- змінити пропорції дофінансування (збільшити частку внеску з обласного бюджету);
- видати методичні матеріали щодо підготовки, а головне - впровадження проектів (з додатками всіх нормативних документів);
- побажання фінансових служб щодо конкретизації назв проектів (наприклад «Капітальний ремонт Народного дому», а не «Розбудовуємо громаду разом»);
- ввести в умови Конкурсу критерії щодо більшого стимулювання «депресивних» громад.

Варто зазначити, що наявні умови Програми дають можливість таким громадам на рівних брати участь в Конкурсі, а саме: 1) можливість нефінансового внеску громади, 2) планування менших бюджетів проектів (до 50 тис. грн.), 3) активніше використовувати можливість дофінансування з боку районного бюджету, спонсорів.

- спрощення процедури підписання Угод на виконання проектів. При цьому одночасно проводити навчальний семінар для переможців щодо вимог і процедур виконання проектів за участю профільних управлінь.

Головний висновок після проведення моніторингових візитів – продовжити практику моніторингу виконання мікропроектів. Поєднувати візити в окремі громади з районним семінаром за участі всіх зацікавлених осіб, в першу чергу – керівництва району, представників профільних відділів (управлінь) аміні-страцій, державних структур, підрядних організацій та виконавців мікропроектів. Подібні семінари дають можливість обговорити поточні проблеми та можливі шляхи їх вирішення в присутності відповідного кола осіб; отримати інформацію щодо досвіду впровадження проектів як у своєму районі, так і в інших районах; планувати можливості підготовки і реалізації мікропроектів на наступний рік.

Денис Шмигаль

Програма енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини на 2010-2015 роки. Нові підходи

На виконання розпорядження голови облдержадміністрації від 13.06.2012 №372/0/5-12, головним управлінням економіки та промислової політики облдержадміністрації в рамках «Програми енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини на 2010-2015 роки» був проведений конкурс мікропроектів у сфері енергоощадності. Особливістю цього конкурсу було те, що він виконувався згідно процедур «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011-2015 роки». При цьому головним управлінням економіки та промислової політики облдержадміністрації були внесені окремі доповнення до конкурсу, що стосувались специфіки енергоощадних мікропроектів, зокрема в частині підготовки проектної заявки, розрахунку економічного ефекту. Оцінювання поданих заявок здійснювали експерти – фахівці в питаннях енергозберігаючих технологій.

З 15 по 25 червня 2012 року здійснювався прийом заявок на участь у конкурсі мікропроектів, спрямованих на реконструкцію та технічне переоснащення об'єктів бюджетної інфраструктури з метою підвищення енергоощадності.

До розгляду приймалися ініціативи міських, сільських та селищних громад Львівської області, що спрямовуються на покращення інфраструктури у сфері енергозбереження – реконструкція та технічне переоснащення об'єктів галузі освіти, культури, соціального захисту та медичного обслуговування, які перебувають на балансі органів місцевого самоврядування. Максимальна сума субвенції, яка спрямовується на об'єкт інфраструктури міської, сільської (селищної) громади, становить 50 тис. гривень.

9 серпня 2012 року в обласній державній адміністрації відбулось спільне засідання Конкурсної ради з питань розподілу коштів субвенції обласного бюджету, спрямованих на здійснення заходів з енергоощадності та Конкурсної ради з реалізації «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011-2015 роки» у 2012 році, на якому було

затверджено результати оцінювання проектів поданих на конкурс за програмою енергозбереження в бюджетній сфері.

Загалом обласним бюджетом було передбачено співфінансування 40 проектів-переможців конкурсу на суму 1,7 млн. грн., що в свою чергу дозволить залучити на об'єкти інфраструктури області близько 4,2 млн. грн.

Основні механізми організації та проведення конкурсу мікропроектів в сфері енергоощадності базувались на «Програмі проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки», відповідно до якої у 2011 році було успішно проведено перший обласний конкурс мікропроектів.

Суттєвою відмінністю даного конкурсу мікропроектів у сфері енергоощадності від конкурсу мікропроектів місцевого розвитку було його спрямування для впровадження енергозберігаючих технологій на об'єктах бюджетної сфери області. Саме тому найвищий бал за оцінками незалежної експертизи отримували ті заявки, в яких було надане чітке економічне обґрунтування впровадження енергозберігаючих заходів (інвестиційні затрати та їх окупність, річний потенціал енергозбереження при реалізації проекту, економія поточних витрат та ін.).

Крім того, при оцінюванні мікропроектів більша увага зверталась на проекти які передбачали не лише заміну віконних та дверних конструкцій, а комплексний підхід до питання енергозбереження з використанням сучасних енергозберігаючих технологій, тобто від переходу з газових на твердопаливні котли до встановлення сонячних колекторів чи вітрогенераторів та ін.

Враховуючи позитивний досвід та велику зацікавленість конкурсом всіх категорій учасників проведення даного заходу заплановано і на 2013 році, планується також збільшити фінансування конкурсу.

«Порядок проведення обласного конкурсу мікропроектів у сфері енергоощадності» наведений в **додатку 2.5**.

«Форма заявки з додатками» для участі в обласному конкурсі мікропроектів у сфері енергоощадності наведена в **додатку 2.6**.

«Форма звіту про споживання паливно-енергетичних ресурсів у розрізі об'єктів» наведена в **додатку 2.7**.

Юрій Підлісний, Михайло Брегін

**Програма розвитку освіти Львівщини на 2013-2016 роки.
Нові підходи**

У 2012 році завершується реалізація «Програми розвитку освіти Львівщини на 2009 -2012 роки». За цей час в освіті області, як і в освіті загалом, відбувся ряд позитивних змін, намітились нові виклики, обумовлені процесами модернізації національної системи освіти в Україні. Незважаючи на значні обсяги фінансування освітніх програм з обласного бюджету, проблеми, що сьогодні постали перед освітою вимагають значно більших ресурсів.

Тому нова «Програма розвитку освіти Львівщини на 2013 - 2016 роки» (далі – Програма) активно використовує нові підходи, обумовлені формуванням ефективної регіональної політики в Україні, розширенням повноважень територіальних громад. Відповідно механізми реалізації та порядок фінансування Програми базуються на тісній кооперації з державними, обласними та районними програмами; максимально використовують механізми залучення позабюджетних коштів, в тому числі коштів громади.

При розробці програми був використаний позитивний досвід інноваційної «Програми проведення обласного конкурсу мікро-проектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки» (надалі Обласний конкурс), ініційованої Львівською обласною радою.

Принципи реалізації програми. Головні принципи, які були запозичені з обласного конкурсу: *партнерство* представників влади, громади, ділових кіл, освітніх установ, громадських організацій; *участь і спільна власність* – забезпечення спільної відповідальності, широкої громадської підтримки. В свою чергу програма привносить і власні підходи, що мають на меті підвищити її ефективність: *інноваційність* – забезпечення найбільш ефективного використання наявних ресурсів; *узгодженість* програми з програмами вищого рівня (державними програмами, Стратегією розвитку Львівщини) та іншими обласними програмами («Програма енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини на 2010-2015 роки», «Програма розвитку української мови, української культури та історичної свідомості громадян України на території Львівської області на 2012–2014 роки»); *пріоритетизація* – щорічне

визначення особливо важливих напрямів розвитку з концентрацією відповідно людських, матеріальних та організаційних ресурсів.

Проектний підхід. Програма базується на проектній основі, яка дозволяє ефективно акумулювати наявні та заплановані ресурси, гнучко здійснювати менеджмент стратегічних напрямків (підпрограм) і програми в цілому.

На період 2013 – 2016 роки визначено 11 стратегічних напрямків:

1. Дошкільна освіта
2. Мережа загальноосвітніх навчальних закладів
3. Професійно - технічна освіта
4. Освіта осіб з особливими освітніми потребами
5. Інформатизація системи освіти
6. Здоров'я учасників навчально-виховного процесу
7. Виховання. Позашкільна освіта
8. Професійний розвиток педагогічних працівників
9. Вища школа і наука
10. Енергозбереження
11. Управління освітою

По кожному напрямку реалізуються проекти, які кожного року переглядаються за досягнутими результатами попереднього року та новими потребами громад. При цьому використовуються три основні категорії проектів:

1. *Проекти програми цільові* – проекти, які реалізуються головним управлінням освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації (надалі – ГУОН) самостійно, за кошти програми. Таких проектів на 2013 рік передбачено 38.
2. *Проекти програми інтегровані* – проекти, які кооперуються з діяльністю інших обласних програм. Зокрема, на 2013 рік запланована інтеграція програми з «Програмою обласного конкурсу ініціатив громад 2011-2015» по наступних напрямках:
  - Розвиток мережі дошкільних установ
  - Матеріально-технічна база ДНЗ
  - Навчальне середовище, сприятливе для збереження здоров'я

- Реконструкція та модернізація систем опалення. Запровадження відновлюваних нетрадиційних джерел енергії
- Система енергозберігаючих заходів.

Очікується, що запровадження інтеграції в практику реалізації проектів дасть змогу долучити до бюджетних коштів програми не менше 50% позабюджетних коштів, в тому числі – коштів громад

3. *Конкурсні проекти програми* – проекти, які реалізуються на конкурсних засадах, визначених ГУОН і ухвалених сесією обласної ради. На 2013 рік на конкурсних засадах планується реалізувати наступні пріоритетні напрямки:

- створення якісного навчального середовища;
- шкільний автобус;
- розвиток інклюзивної форми навчання в освітніх закладах;
- модернізація комп'ютерної бази навчальних закладів;
- навчальне середовище, сприятливе для збереження здоров'я;
- позашкільна освіта.

Очікується, що запровадження конкурсних засад в практику реалізації проектів дасть змогу долучити до бюджетних коштів програми не менше 20% позабюджетних коштів, в тому числі – коштів громад.

Механізм реалізації та порядок фінансування програми.

У випадку цільових проектів кожен проект - щорічно, із прийняттям обласного бюджету, у рамках реалізації програми, ГУОН подає на затвердження комісії Львівської обласної ради з питань освіти та науки уточнений Каталог цільових проектів.

У випадку інтеграції програми з іншими обласними програмами механізми реалізації та порядок фінансування («правила гри») інтегрованих проектів здійснюється на умовах, які сторони (виконавці програм) погоджують між собою. У 2013 році передбачена інтеграція «Програми розвитку освіти Львівщини на 2013 – 2016 роки» з «Програмою обласного конкурсу ініціатив громад 2011-2015». При цьому порядок використання коштів на реалізацію інтегрованих проектів здійснюється згідно Порядку фінансування «Програми обласного конкурсу ініціатив громад 2011-2015». Сторони (ГУОН та Конкурсна рада «Програми обласного конкурсу ініціатив громад 2011-2015») ясно означають механізми контролю за «інтегрованими» коштами, а саме: «остаточні рішення щодо фінансування інтегрованих проектів приймаються Конкурсною радою на основі експертизи проектів експертною комісією, склад якої формується ГУОН за погодженням із Конкурсною радою».

У випадку конкурсних проектів програми проекти реалізуються на основі проведення відкритих конкурсів освітніх проектів, детальний опис яких є невід'ємною частиною програми і підлягає ухваленню сесією обласної ради.

Ми сподіваємось, що принципи інтеграції та конкурсів дозволять «Програмі розвитку освіти Львівщини на 2013 – 2016 роки» не тільки збільшити обсяги фінансування за рахунок не бюджетних коштів, але й одночасно вирішувати наступні задачі:

- сприяти узгодженості програм різного рівня - державних, обласних, районних між собою та проведенню залежних один від одного комплексних заходів з різних програм, спрямованих на виконання однієї мети чи спільних завдань;
- підвищити рівень фахової підготовки представників органів місцевої влади, неурядових організацій, освітян, лідерів громади в питаннях стратегічного планування, проектного менеджменту;
- підвищити активність громад до участі в процесі вирішення власних проблем, в тому числі освітніх.

Галина Грабарчук

**Проект «Зміцнення сталого регіонального розвитку
через співробітництво органів влади і місцевих громад
Львівської області»**

«Організація самоврядувань Єврорегіон Буг» (м. Холм, Польща) в партнерстві з організаціями «Центр Співпраці Польща – Схід» з Любліна та «Європейський діалог» із Львова реалізували проект «Зміцнення сталого регіонального розвитку через співробітництво органів влади і місцевих громад Львівської області» у 2012 році і це була для них перша спільна ініціатива.

Місцеві громади в Україні є відкритими до впровадження змін, пов'язаних з покращенням соціально-економічного розвитку територій. Натомість, органи державного управління неохоче підходять до запровадження нових стандартів, що мають забезпечити це покращення.

Низька ефективність регіональних стратегій спричинена відсутністю дієвих планів їх реалізації, відсутністю координації та дублюванням програм на місцевому та центральному рівнях, нестачею фінансування програм. Варто зауважити, що це спільні проблеми, з якими зіштовхуються всі регіони України в питаннях регіонального розвитку.

Європейський Союз та Україна включили положення про регіональний розвиток до Плану Дій Україна – ЄС, в якому одним із головних пріоритетів декларується покращення можливостей для регіонального розвитку через впровадження стратегічного планування. Найбільш важливим при цьому є принцип прозорості та участі громадськості в розробці регіональних програм.

Спільний проект «Зміцнення сталого регіонального розвитку через співробітництво органів влади і місцевих громад Львівської області» в першу чергу був орієнтований на представників громадських організацій, органів місцевого самоврядування, а також лідерів місцевих громад Львівської області.

Мета проекту - підвищення ефективності регіональної політики у Львівській області. Відповідно до мети основні цілі проекту: дослідження ефективності обласних і районних програм розвитку; розробка та сприяння впровадженню модельних програм, основаних на принципах широкої громадської участі;

підвищення кваліфікації представників місцевого управління і неурядових організацій в питаннях менеджменту програм і проектів.

На першому етапі проекту був здійснений відбір учасників проекту - представників органів місцевого самоврядування (міських, сільських/селищних рад) та організацій, зацікавлених в підготовці проектів, спрямованих на вирішення проблем громади, території ради чи району. В результаті було відібрано 10 учасників з 10 районів.

На другому етапі відбувся семінар для відібраних учасників. Основні теми семінару: політика соціально-економічного розвитку на місцевому рівні (з досвіду Львівської області); політика соціально-економічного розвитку на місцевому рівні (з досвіду Люблінського воєводства); механізми участі громадян до прийняття управлінських рішень в сфері місцевого розвитку; проведення громадських консультацій (дебатів); діагностика місцевих проблем; «Програма обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки» Львівської обласної ради як ефективний інструмент діалогу влади і громадян.

Наступним етапом проекту стала ознайомча поїздка до Люблінського воєводства українських учасників, в рамках якої відбулось знайомство із стандартами Європейського Союзу у галузі планування, розробки та реалізації регіональної політики розвитку на рівні воєводства та повіту. Під час навчального візиту учасники познайомилися з практикою використання стандартів в сфері розробки і реалізації стратегії зрівноваженого місцевого розвитку, співпраці місцевого самоврядування із громадськими інституціями, участі громадських організацій і місцевих громад, а також із сучасними методами управління місцевими радами.

Під час впровадження проекту в Україні важливими заходами було проведення громадських консультацій в районах Львівської області в ході виконання мікропроектів обласної «Програми підтримки ініціатив громад в 2011-2015 роках». Ці консультації (семінари-наради) дали можливість не тільки обговорити поточні проблеми виконання проектів на місцях, але й спланувати можливі шляхи їх вирішення за участі всіх зацікавлених осіб, в першу чергу-представників громад, керівництва району, представників профільних відділів (управлінь) адміністрацій, державних структур, підрядних організацій та виконавців мікропроектів. В рамках цих

семінарів-нарад учасники мали можливість отримати інформацію щодо досвіду впровадження проектів як у своєму районі, так і в інших районах; планувати можливості підготовки і реалізації мікропроектів на наступний рік.

За результатами проекту виданий збірник «Зміцнення сталого регіонального розвитку через співробітництво органів влади і місцевих громад Львівської області» та проведена заключна конференція, яка дала змогу учасникам обговорити основні результати проекту та підготувати Львівській обласній раді «Пропозиції щодо внесення можливих змін в обласні програми місцевого розвитку на 2013 рік».

6 принципів прозорого самоврядування. Досвід Польщі

Польща була лабораторією переходу від соціалізму до демократії. На етапі підготовки до вступу в структури Європейського Союзу на перший план вийшла побудова прозорої та ефективної громадської адміністрації, основне завдання якої - підвищувати стандарти громадського життя, стимулювати громадянську активність. Сьогодні головна мета органів місцевого самоврядування є покращення якості державних послуг. Як свідчить досвід демократичних країн відносини між органами влади та громадянами можуть мати рівноправний, партнерський, прозорий характер. Щоб досягти цього потрібний певний рівень передумов: демократичний політичний режим, належне правове регулювання адміністративних процедур тощо.

Модель «6 принципів доброго управління» відповідає сучасним демократичним вимогам і забезпечує конституційні права та свободи мешканців, задовольняє їх потреби на отримання державних послуг; допомагає наблизити якість послуг місцевих рад до рівня, який відповідає міжнародним стандартам управлінських послуг ISO 9001:2000.

Запровадження системи ISO дозволяє усунути ті дії, які є непотрібними і не оплачуються, відтак є зайвими з точки зору клієнта. Система ISO дозволяє впорядкувати функції адміністрації і полегшує контроль за документацією. Працівники докладно знають обсяги своєї відповідальності і знають до кого можуть звернутися у випадку появи проблем. Таким чином, вони можуть більш ефективно вирішувати справи, з якими до них звертаються клієнти. Це, в свою чергу, покращує репутацію адміністрації в очах мешканців.

Для впровадження системи ISO в Польщі на рівні гмін і повітів була розроблена модель «6 принципів прозорого самоврядування», яка була запроваджена в рамках Акції «Прозора Польща». Це дало можливість усім гмінам і повітам добровільно взяти участь у запровадженні шести принципів прозорого врядування: прозорості, нетерпимості до корупції, суспільної співучасті, передбачуваності, професійності та відповідальності.

Згідно з першим принципом прозорості фінансова діяльність має відкритий характер. «Прозора гміна» вміє ефективно інформувати мешканців про принципи свого функціонування. Вона також вміє оперативно доносити зацікавленим мешканцям інформацію, що стосується важливих для громадськості справ, якими займається влада.

Другий принцип нетерпимості до корупції впливає на те, що місцева влада чітко декларує, послідовно демонструє і втілює в життя позицію нетерпимості до корупції в роботі своїх структур. У гміні, яка не терпить корупції вживаються заходи для з'ясування помічених випадків корупції та усунення їх причин, а перебіг і результати цих заходів доводяться до загального відома.

Згідно з принципом суспільної співучасті, керівництво органів самоврядування провадить систематичну діяльність на благо підвищення свідомості місцевої громадськості у сфері етики в громадському житті та підтримує створення організацій, які допомагають місцевій громадськості здійснювати нагляд і контроль у цих сферах. Водночас самоврядування, визнаючи свій допоміжний характер підтримує різноманітні громадянські ініціативи, які мають на меті розв'язання місцевих проблем і соціально-економічний розвиток гміни.

Згідно четвертого принципу передбачуваності реалізація публічних завдань відбувається у планований та передбачуваний спосіб. Влада вміє ефективно залучити місцеву громадськість до процесу створення довгострокових планів діяльності.

Згідно з п'ятим принципом професійності, в місцевих установах завдання реалізуються компетентними особами, які здатні в ефективний спосіб використати ресурси гміни для реалізації громадських завдань та кращого обслуговування мешканців. Професійна гміна розробляє методи сталого, системного покращання свого функціонування, прагнучи до дедалі кращої реалізації очікувань своїх клієнтів.

Шостий принципом відповідальності забезпечує діяльність державних установ у вимірюваність і реєстрацію діяльності державних установ, що дає можливість проаналізувати кількість ресурсів і засобів, залучених у окремі дії, або окреслити відповідальність конкретних осіб за вжиті заходи. Гміна, яка

звітується, може ефективно інформувати місцеву громадськість про фінансові та організаційні аспекти свого функціонування.

Акція «Прозора Польща» дала можливість для органів самоврядування в Польщі проведення реформування і сприяла покращенню якості свого функціонування та підвищенню репутації установ. «6 принципів прозорого самоврядування» виявились ефективним інструментом їх професіоналізації. Польські приклади цієї програми вже декілька років успішно впроваджуються в Україні, Грузії та Молдові.

Партнерство. Співробітництво заради результату

Співробітництво між владою, бізнесом і суспільством (часто його називають міжсекторне співробітництво – МСС) стає дедалі важливішим елементом місцевого розвитку в силу наступних причин: зменшення допомоги держави на вирішення місцевих проблем; активне включення громад та неурядових організацій до вирішення місцевих соціально-економічних проблем.

МСС допомагає розв'язати ті місцеві проблеми, для вирішення яких одному сектору (громаді чи місцевій владі) не вистачає ресурсів або можливостей. Особливістю МСС є те, що в ньому беруть участь сторони з різними інтересами і цілями.

Вигоди

Беручи участь у МСС, партнери можуть створити ситуацію типу "виграв і ще раз виграв". Наявність в рамках партнерства багатьох "пайовиків" означає, що МСС відіграє роль інструменту для кооперації ресурсів, координації діяльності, збільшенню довіри між сторонами. Наприклад, МСС може поєднати здатність органів влади ухвалювати закони, бізнесу надавати ресурси, громадських організацій використовувати енергію громади.

Перешкоди

Хоча відмінності між партнерами є джерелом сили МСС, іноді вони створюють специфічні проблеми. Об'єднання організацій з різними цілями, цінностями та поглядами є поживним середовищем для розвитку суперечностей і конфліктів. Основними проблемами співробітництва можна вважати:

- ✓ Визнання того факту, що процес формування МСС тривалий і поступовий
- ✓ Усвідомлення наявності різних цілей та цінностей. Інтереси кожного партнера істотно відрізняються. Кожен з партнерів має свої «правила гри», власні ресурси, сильні та слабкі сторони, що їх повинні розуміти всі партнери щоб досягти розуміння один одного і створити довготермінові зв'язки.
- ✓ Забезпечення відповідальності учасників та прозорості процесів співробітництва. Взаємна довіра є головною умовою існування співробітництва. Для того, щоб з часом могли сформуватися

відносини довіри, правила його роботи мають заохочувати відповідальність членів та прозорість процесів, мають бути ясно визначені цілі діяльності, здійснено розподіл повноважень та зобов'язань.

Ролі партнерів

Роль організацій громад (ОГ). Оскільки громади все більше включаються в політику місцевого розвитку і вирішення власних проблем, то існує потреба розвивати ОГ з метою забезпечення спроможності громадян допомагати самим собі – чи шляхом безпосереднього надання послуг, чи за допомогою контролю за покращенням якості послуг, що надаються державними структурами та неурядовими організаціями.

Роль недержавних організацій (НУО). Враховуючи професіоналізм недержавних організацій, мобільність, посередницький характер діяльності, досвід менеджменту проектів, пропонується відвести НУО особливу роль посередників між донорами та громадами. В такому статусі НУО мають зосередитись на таких основних функціях: менеджмент донорського фінансування, лобювання та захист інтересів громад перед донорами і державними структурами, намагання зробити органи влади більш підзвітним перед громадськістю. При цьому важливо вказати на ряд проблем, що виникають у взаємовідносинах НУО і громад:

- ✓ НУО можуть нав'язувати свої власні цілі і види діяльності громадам, з якими вони працюють. Часто громади не контролюють власний процес розвитку і за час впровадження проектів не набувають відповідного досвіду, необхідного для подальшого самостійного розвитку громади;
- ✓ НУО переймають на себе більшу частку діяльності в вирішенні проблем. В результаті потенціал громади залишається незадіяним. Члени громади мають навчитись планувати і впроваджувати, а не тільки здобувати вигоду з результатів проекту, а НУО були помічниками, консультантами.

Роль влади. Не применшуючи ролі НУО та громад і ефективності їхньої роботи маємо визнати факт, що доля їх участі залишається незначною в порівнянні з масштабом потреб. Можна стверджувати, що влада повинна відігравати провідну роль у забезпеченні того, щоб основні потреби її громадян максимально

задовольнялися. Однак, при цьому має враховуватися той факт, що все більше функцій влада передає або має намір передавати на місцеве самоврядування та НУО.

Допомога громадам з боку влади в першу чергу має бути орієнтована на те, щоб прищепити їм почуття „власності” відповідних програм розвитку. Іншими формами допомоги з боку держави може бути:

- ✓ створення місцевих джерел фінансування з метою надання громадам можливості прямого доступу до фінансових ресурсів;
- ✓ забезпечення навчання лідерів громад.

По відношенню до НУО влада має застосовувати „гнучке фінансування”, яке дозволяє НУО працювати з громадами на довгостроковій основі.

Олена Шинаровська

Залучення громад як запорука успіху політики місцевого розвитку

Участь громадян є процесом, що відбувається в межах громади і полягає в організації мешканців через діяльність органів місцевого самоврядування та власні об'єднання – органи самоорганізації населення, громадські організації здійснювати вплив на процес прийняття рішень. Залучення громадськості до вироблення та впровадження місцевої політики сприяє посиленню ролі громадян в демократичних перетвореннях, збільшує прозорість процесу прийняття рішень, підвищує відповідальність посадових осіб перед громадянами.

Українська держава сформувала низку механізмів залучення громадян до прийняття рішень на *загальнонаціональному рівні* - звернення громадян, особистий прийом громадян, державна регуляторна політика і *на місцевому рівні*, а саме:

Місцева ініціатива

Закон "Про місцеве самоврядування в Україні" (ст.9) надає членам територіальної громади право ініціювати в порядку місцевої ініціативи розгляд у місцевій раді будь-якого питання, що віднесене до відання органів місцевого самоврядування. Тобто, громадяни мають право самостійно внести на розгляд місцевої ради проект рішення або питання для розгляду.

Закон не визначає порядку внесення місцевої ініціативи на розгляд ради, делегуючи це повноваження представницьким органам місцевого самоврядування. Тобто місцеві ради мають ухвалити статут територіальної громади або окреме положення "Про порядок реалізації права на місцеву ініціативу", де передбачити чітку процедуру ініціювання і розгляду місцевої ініціативи. Місцева ініціатива найбільш швидкий і зручний спосіб внесення проекту рішення на розгляд сесії місцевої ради.

Громадські слухання

Закон "Про місцеве самоврядування в Україні" (ст.13) надає територіальним громадам право проводити громадські слухання, зустрічатися з депутатами відповідної ради та посадовими особами органів місцевого самоврядування, причому під час цих заходів

члени територіальної громади можуть заслуховувати депутатів і посадовців, порушувати питання місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування, та вносити пропозиції щодо них.

Закон не визначає порядку проведення громадських слухань і делегує це право представницьким органам місцевого самоврядування.

Ініціаторами проведення громадських слухань може бути територіальна громада (ініціативна група громадян), міський/селищний/сільський голова, міська/селищна/сільська рада, комісії ради, органи самоорганізації населення. Громадські слухання - достатньо зручний і не складний спосіб почути і сформулювати думку громадськості на актуальні проблеми місцевого розвитку, заслухати звіт місцевої влади або оформити петицію. Рішення громадських слухань обов'язкове для розгляду і врахування органом місцевого самоврядування.

Загальні збори громадян за місцем проживання

Питання порядку проведення загальних зборів громадян за місцем проживання регулюються ст.8 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" та Положенням "Про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні" (Постанова ВР України від 17.12 1993 року. Рішення загальних зборів громадян мають статус як і громадських слухань, але їх важче реалізувати - в зборах мають взяти участь більша частина мешканців (або їх делегатів) громади. А легітимність громадських слухань не залежить від кількості учасників.

Місцевий референдум

Конституція України і Закон України "Про всеукраїнський та місцеві референдуми" від 3 липня 1991 року надають право територіальній громаді вирішувати питання місцевого значення шляхом місцевого референдуму. Місцева громада може ухвалювати будь які рішення які належать до компетенції місцевої ради. Рішення ухвалене на місцевому референдумі не може бути скасовано місцевою радою. Це найбільш ефективний і водночас складний механізм залучення громадян до ухвалення рішень. Для його реалізації громадяни мають провести установчі збори де не менше 500 мешканців мають створити ініціативну групу і визначити питання місцевого референдуму. Після цього голова місцевої ради

має зареєструвати ініціативну групу і видати їй посвідчення і підписні листи для збору підписів. В разі якщо протягом місяця будуть зібрані більше 10% підписів виборців громади, за рішенням місцевої ради оголошується місцевий референдум, який відбувається як вибори - створюються виборчі дільниці і мешканці голосують бюлетенями. Якщо більшість учасників референдуму проголосували "за" по запропонованому рішенню, то воно вважається прийнятим.

Органи самоорганізації населення (ОСН)

ОСН – це добровільне об'єднання громадян за територіальною ознакою, які діють на підставі закону "Про органи самоорганізації населення", є представницькими органами в системі місцевого самоврядування і створюються громадянами для представлення своїх інтересів та захисту своїх прав. Через ОСН громадяни можуть представляти і захищати свої інтереси перед органами місцевого самоврядування, органами державної влади, юридичними особами.

Громадські ради

Громадська рада – консультативно-дорадчий орган, створений з метою ефективної взаємодії органів місцевого самоврядування з громадськістю. До їх складу включають місцеві організації політичних партій, громадських організацій, професійних спілок, творчих спілок, органів самоорганізації населення. Закон "Про місцеве самоврядування в Україні" надає право створювати при органах місцевого самоврядування консультативно-дорадчі органи. Наприкінці 2010 р. Кабінетом Міністрів України було ухвалено постанову №996 "Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики", яка передбачає новий порядок утворення громадських рад при органах влади. Цей документ встановлює принципово інший порядок формування громадських рад - шляхом обрання його персонального складу представниками інститутів громадянського суспільства на установчих зборах.

ПРОПОЗИЦІЇ

щодо можливих змін «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011-2015 роки» за результатами виконання програми в 2012 році

1. Проводити конкурс до моменту затвердження обласного бюджету. Визначати переможців одразу після прийняття обласного бюджету в рамках затверджених для програми коштів:
  - на 2013 рік (як перехідний етап): проведення конкурсу в період січень-лютий 2013 року, до 1 квітня 2013 – оголошення переможців;
  - на 2014 рік (і в подальшому): проведення конкурсу в період листопад-грудень 2013, до 1 лютого (березня) 2014 – оголошення переможців.
2. Проводити районні навчальні семінари для потенційних учасників як щодо підготовки мікропроектів, так і їх впровадження. По можливості, проводити навчання в кожному районі, а не за кущовим методом.
3. Проводити регулярний моніторинг виконання мікропроектів в районах командою представників профільних управлінь Львівської обласної ради, держадміністрації та експертів. Орієнтовний формат проведення моніторингу: візити в окремі громади; проведення районного семінару-наради за участі всіх зацікавлених осіб – керівництва району, депутатів, представників профільних відділів (управлінь) районних адміністрацій, державних структур, підрядних організацій та виконавців мікропроектів.
4. Уточнити окремі положення програми, зокрема:
  - можливість отримання субвенції обласного бюджету на рахунки неурядових організацій – переможців Конкурсу.
5. Передбачити фінансування витрат по супроводу Програми (оплата роботи експертів по оцінці мікропроектів, моніторингу мікропроектів, публікацій, проведення щорічних навчань і підсумкових конференцій тощо).
6. Доопрацювати окремі положення програми в частині кооперації з іншими обласними програмами, зокрема:
  - «Програмою розвитку освіти Львівщини на 2013-2016 роки»;
  - «Програмою енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини на 2010-2015 роки».
7. Поширити досвід впровадження програми на інші обласні програми розвитку.

Опис «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки»

Вступ

Програма проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2012 – 2015 роки (далі – Програма) зорієнтована на вирішення проблем соціально-економічного розвитку громад шляхом підвищення ефективності використання місцевих ресурсів.

Суть програми: активізація громад при реалізації соціально значимих проектів за підтримки актуальних мікропроектів місцевого розвитку за рахунок субвенції обласного бюджету місцевим бюджетам.

Програма враховує принципи та завдання державної "Стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року", обласної "Стратегії розвитку Львівської області до 2015 року" та є логічним продовженням політики середньострокового планування на засадах проектного менеджменту.

Програма враховує результати та тенденції соціально-економічного розвитку попередніх періодів та стан інфраструктури місцевих громад.

Мета програми

Мета «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки» (далі – Конкурс) полягає в сприянні територіальним громадам сіл, селищ, малих міст у вирішенні місцевих проблем та створенні умов для сталого розвитку громад шляхом проведення щорічного конкурсного відбору мікропроектів місцевого розвитку відповідно до пріоритетних напрямів Конкурсу з їх дофінансуванням за рахунок субвенції обласного бюджету місцевим бюджетам та коштів Європейського Союзу і Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (надалі ЄС та ПРООН).

Основні завдання програми

1. Стимулювання діяльності щодо самоорганізації населення, громадських організацій, через надання фінансової підтримки їх громадським ініціативам.

2. Об'єднання ресурсів громадськості та органів місцевого самоврядування для вирішення соціально важливих проблем.

3. Вирішення місцевих проблем територіальних громад сіл, селищ, малих міст Львівської області.

4. Підвищення професійного рівня представників органів місцевого самоврядування, громадськості в питаннях менеджменту проектів та участі в національних, міжнародних грантових програмах, у тому числі: Програми транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна, щорічного Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування, Проекту "Місцевий розвиток, орієнтований на громаду" (ЄС-ПРООН) тощо.

5. Поширення позитивного досвіду, набутого в процесі реалізації мікропроектів.

6. Сприяння впровадженню та співфінансуванню мікропроектів громад за напрямом «Відтворення методології проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду II» у партнерстві з ЄС та ПРООН.

Пріоритети програми

1. Роботи пов'язані з охороною навколишнього середовища, у тому числі попередження забруднення річок, озер, повітря.

2. Збереження наявних та створення нових парків, скверів та інших об'єктів зеленого будівництва.

3. Застосування енергоефективних технологій на об'єктах, будинках та в комплексах населених пунктів.

4. Реконструкція, будівництво, облаштування об'єктів соціально-культурного призначення, у тому числі народних домів і будинків «Просвіти».

5. Сприяння організації дитячих будинків сімейного типу.

6. Збереження історико-культурної спадщини.

7. Реконструкція, модернізація, забезпечення належного стану зовнішнього вуличного освітлення.

8. Будівництво, реконструкція, облаштування, придбання споруд для відпочинку громадян, дитячих майданчиків, цвинтарів, пам'яток архітектури тощо за місцем проживання громадян.

9. Інші пріоритети, проекти місцевого розвитку, за винятком тих, які передбачені та фінансуються в поточному році в рамках відповідних обласних програм.

10. Пріоритетними сферами для підтримки громадських ініціатив за напрямом «Відтворення методології проекту МРГ» за співфінансування ЄС/ПРООН є:

- охорона здоров'я (підтримка мережі фельдшерсько-акушерських пунктів);
- енергетика (енергозберігаючі заходи, збільшення використання відновних джерел енергії тощо);
- навколишнє середовище (утилізація відходів, знешкодження запасів пестицидів тощо);
- комунальне водопостачання.

Механізм реалізації програми

1. Реалізацію програми здійснює Конкурсна рада Львівської обласної ради та головне фінансове управління Львівської облдержадміністрації – як головний розпорядник коштів Програми, відповідні місцеві ради та районні державні адміністрації.

2. Конкурсна рада та її персональний склад затверджується розпорядженням голови Львівської обласної ради. Головою Конкурсної ради є один із заступників голови обласної ради, співголовою – заступник голови облдержадміністрації (за згодою).

3. Для здійснення своїх повноважень Конкурсна рада може залучати представників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх об'єднань, громадських організацій, незалежних експертів, науковців.

4. Голова Конкурсної ради, співголова, заступник (заступники) голови та члени здійснюють свої повноваження на громадських засадах.

5. Головними виконавцями Програми є управління економічного аналізу та прогнозування Львівської обласної ради, головне управління економіки та промислової політики і головне фінансове управління облдержадміністрації.

Умови проведення Конкурсу мікропроектів

1. Участь у Конкурсі можуть брати органи самоорганізації населення, громадські організації, ініціативні групи, сільські, селищні та міські ради (далі – Конкурсанти).

2. Реалізація мікропроектів має здійснитися протягом поточного бюджетного року, на який передбачаються кошти обласного бюджету для реалізації програми.

3. Максимальна сума субвенції, яка спрямовується на фінансування мікропроекту, становить 50 тис. грн.

4. Обов'язковою умовою отримання коштів субвенції обласного бюджету є власний внесок конкурсанта: залучення коштів місцевих бюджетів та коштів з інших джерел, не заборонених законодавством України, до бюджету мікропроекту, у тому числі власний внесок конкурсанта у вигляді нефінансового внеску (робота, матеріали). Обсяг залучених конкурсантом коштів має становити не менше суми коштів, яку планується залучити з обласного бюджету.

5. Невід'ємною складовою в залучених конкурсантом коштах має становити вклад територіальної громади в сумі 5 % від кошторису проекту.

6. У разі, якщо сума реалізації проекту становить понад 100 тис. грн, мають бути надані гарантії щодо забезпечення фінансування надлишкової суми вартості мікропроекту за рахунок коштів місцевих бюджетів (районного, сільського, селищного, міського), спонсорських коштів, власного внеску конкурсанта у вигляді нефінансового вкладу (робота, матеріали).

7. Мікропроекти не допускаються до участі в Конкурсі у випадках:

- конкурсант подає офіційний лист про відкликання мікропроекту до початку фінансування;
- громадська організація (конкурсант) знаходиться у стадії реорганізації чи ліквідації.

8. Не фінансуються мікропроекти, які передбачають:
- отримання заробітної плати, винагороди та інших компенсаційних виплат конкурсантам;
  - погашення боргових зобов'язань та матеріальних збитків;
  - купівлю ліцензій, патентів, товарних знаків;
  - купівлю і ремонт техніки для ініціативних груп, громадян;
  - випуск авторських робіт, організацію та проведення персональних виставок;
  - спрямування на політичну та виборчу діяльність;
  - отримання прибутку і прямої матеріальної допомоги;
  - фінансування об'єктів, які перебувають у державній власності.

9. Фінансування мікропроектів громад за напрямом «Відтворення методології МРГ», розподіляється наступним чином: внесок ЄС/ПРООН становить не більше 16 тис. грн; субвенція з обласного бюджету – не більше 34 тис. грн; внесок партнерів від місцевої влади, приватного сектору, інших неурядових організацій – не менше 50 тис. грн; внесок членів громади – 5% від вартості мікропроекту або не менше 5 тис. грн.

Процедури проведення Конкурсу мікропроектів

1. Офіційне повідомлення про проведення Конкурсу та умови його проведення публікуються в офіційних засобах масової інформації із зазначенням кінцевого терміну подання заявок на участь у ньому.

2. Інформація про Конкурс розміщується на веб-сторінках Львівської обласної державної адміністрації та обласної ради, а також у місцевих засобах масової інформації.

3. За необхідності Конкурсна рада може організувати навчальні семінари для конкурсантів за тематикою, необхідною для якісної підготовки та впровадження мікропроектів за участі професійних експертів.

4. Конкурсанти в термін, визначений Конкурсною радою, подають до Конкурсної ради заявку за встановленим зразком (додаток 3) та відповідні додатки (список поданий у додатку 4) за адресою, вказаною в офіційному повідомленні. Форма заявки за напрямом «Відтворення методології МРГ» представлена в

окремому пакеті документів на офіційних сайтах Львівської обласної ради та проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду».

5. Заявки подаються конкурсантами в електронному та письмовому варіантах за підписом уповноваженої особи конкурсанта. На титульній сторінці обов'язково зазначається повна назва і місцезнаходження конкурсанта.

6. Реєстрація заявок, що беруть участь у Конкурсі, здійснюється управлінням економічного аналізу та прогнозування Львівської обласної ради. Приймання заявок на участь у Конкурсі розпочинається з дня опублікування офіційного повідомлення. Подання заявок на Конкурс здійснюється упродовж терміну, визначеного рішенням Конкурсної ради. Окремо подаються і реєструються заявки на участь у Конкурсі проектів щодо підтримки народних домів і будинків «Просвіти».

7. Реєстрація заявок за напрямом «Відтворення методології МРГ» здійснюється обласним ресурсним центром громад у Львівській області.

8. Конкурсанти, відповідно до чинного законодавства, несуть відповідальність за достовірність інформації та документів, які вони подають.

9. Конкурс проводиться у два етапи. На першому етапі заявки на участь у Конкурсі розглядаються на відповідність за формальними ознаками (Конкурсною радою приймається рішення щодо відповідності документів, поданих Конкурсантом, умовам участі у Конкурсі та щодо реєстрації претендента як учасника Конкурсу, або щодо відмови у реєстрації, у разі невідповідності документів вимогам щодо участі в Конкурсі).

10. На другому етапі Конкурсною радою проводиться оцінювання заявок і визначаються переможці. Окремо здійснюється оцінка та визначення переможців проектів щодо підтримки народних домів і будинків «Просвіти».

11. Підставою для відмови в реєстрації претендента, як учасника Конкурсу, є:

- невідповідність конкурсанта вимогам пункту 4 розділу "Процедури проведення Конкурсу мікропроектів";

- невідповідність змісту проекту основним напрямкам (пріоритетам) Конкурсу;
- недотримання умов Конкурсу щодо комплектності поданих документів;
- виявлення недостовірної інформації про діяльність громадської організації, ініціативної групи, інших об'єднань громадян та їх неспроможність реалізувати мікропроект.

12. Відмова в реєстрації може бути оскаржена до Конкурсної ради впродовж трьох днів після її одержання. У разі відмови в реєстрації для участі в Конкурсі Конкурсанти мають право подати вдосконалений варіант заявки, але не пізніше кінцевого терміну, визначеного рішенням Конкурсної ради.

13. Процедура проведення Конкурсу мікропроектів за напрямом «Відтворення методології МРГ» представлена в окремому пакеті документів на офіційних сайтах Львівської обласної ради та проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду».

Критерії та порядок оцінки проектних заявок

1. Оцінювання заявок, поданих для участі в Конкурсі, відбувається у 2 етапи: перший етап – отримання експертних оцінок та рекомендацій; другий етап – оцінка проектів Конкурсною радою з урахуванням поданих експертами оцінок та рекомендацій.

2. Оцінка проектів проводиться на основі таблиці оцінки (додаток до рішення обласної ради).

3. Після оцінювання заявок експертами проводиться сумування всіх виставлених балів, їх ділення на кількість експертів, які оцінювали проекти, таким чином визначається середній експертний бал кожної заявки.

4. Виключно Конкурсна рада шляхом голосування виставляє оціночний бал кожній поданій заявці за пункти 2.1 та 2.2.

5. Рішення щодо переможців Конкурсу та фінансування мікропроектів приймається Конкурсною радою, виходячи з наявного в програмі фінансування та встановленого середнього бала (сума експертного та оціночного балів), який визначає рейтинг мікропроектів. Рішення щодо переможців проектів щодо підтримки

народних домів і будинків «Просвіти» приймається Конкурсною радою окремо.

6. Рішення Конкурсної ради є підставою для оголошення результатів Конкурсу відповідно до рейтингу мікропроектів. У випадку вибуття з числа переможців Конкурсу окремих мікропроектів, до числа переможців автоматично зараховуються наступні за рейтингом мікропроекти, відповідно до обсягу фінансування Програми на поточний рік.

7. Критерії та порядок оцінки проектних заявок за напрямом «Відтворення методології МРГ» представлені в окремому пакеті документів на офіційних сайтах Львівської обласної ради та проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду».

Фінансування мікропроектів

1. Фінансування мікропроектів, які перемогли в Конкурсі, здійснюється за рахунок коштів обласного бюджету, передбачених на відповідний рік шляхом передачі їх у вигляді цільової субвенції відповідним місцевим бюджетам.

2. Кошти субвенції враховуються у складі відповідного бюджету і витрачаються згідно з чинним бюджетним законодавством та рішеннями органів місцевої влади.

3. Видатки, здійснені Конкурсантами після завершення терміну реалізації мікропроекту, оплаті не підлягають.

4. Реалізація мікропроектів органів самоорганізації населення громадських організацій, ініціативних груп, які стали переможцями Конкурсу, здійснюється на підставі угод між переможцями Конкурсу та відповідними органами місцевого самоврядування, на території яких реалізуються мікропроекти.

5. На підставі рішення Конкурсної ради затверджуються розподіл чи зміни до розподілу субвенції між місцевими бюджетами у визначеному законодавством порядку.

Очікувані результати

1. Впровадження мікропроектів, метою яких є вирішення найбільш актуальних проблем сільських та селищних громад Львівської області.

2. Залучення коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством України, до бюджетів мікропроектів в обсязі не менше суми коштів, яку планується залучити з обласного бюджету.

3. Об'єднання ресурсів громадськості, органів місцевого самоврядування та інших джерел для вирішення соціально важливих проблем громад та Львівщини загалом.

4. Підвищення професійного рівня представників громадськості та органів місцевого самоврядування в питаннях менеджменту проектів та участі в національних, міжнародних грантових програмах.

5. Поширення позитивного досвіду, набутого в процесі реалізації мікропроектів.

6. Сприяння поширенню підходу до управління та сталого розвитку, орієнтованого на громаду.

7. Підвищення енергоефективності на місцевому рівні.

8. Підтримка створення локально керованих джерел та мереж передового досвіду і знань з мобілізації громади та спільного врядування.

9. Покращення матеріального стану народних домів та будинків «Просвіти».

Моніторинг Програми

1. Моніторинг реалізації мікропроектів здійснює головне управління економіки та інвестицій Львівської облдержадміністрації та обласна координаційна рада спільного Проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду П» у Львівській області.

2. Узагальнену інформацію головне управління економіки та інвестицій Львівської облдержадміністрації подає управлінню економічного аналізу та прогнозування Львівської обласної ради.

3. Органи місцевого самоврядування до 1 лютого року, що настає за звітним періодом, надають Львівській обласній раді звіт про результати впровадження проекту за окремо затвердженою формою.

4. Контроль за ефективним використанням коштів здійснюється в установленому законодавством порядку.

5. Відповідальність за цільове використання субвенції покладається на замовників робіт.

Повноваження Конкурсної ради

1. Затверджує план здійснення необхідних організаційно-технічних заходів з проведення Конкурсу.
2. Вносить пропозиції щодо пріоритетів Програми.
3. Розглядає і затверджує документи щодо вимог до проектів та порядку їх оцінювання.
4. Забезпечує поширення інформації про Конкурс, форм заявок на участь у Конкурсі та забезпечує організаційно-технічну та інформаційну підтримку Конкурсу.
5. Забезпечує проведення експертизи проектів.
6. Самостійно або із залученням фахівців здійснює оцінку проектів.
7. Самостійно або із залученням фахівців організовує та проводить семінари із менеджменту проектів для конкурсантів.
8. Визначає переможців Конкурсу, а також рекомендації щодо фінансування мікропроектів.
9. Подає на затвердження голові Львівської обласної ради і голові Львівської облдержадміністрації перелік мікропроектів, фінансування яких буде здійснюватися за рахунок даної субвенції обласного бюджету.
10. Здійснює моніторинг та оцінювання результатів впровадження мікропроектів.
11. Аналізує соціально-економічні наслідки реалізації мікропроектів, інформує про це наприкінці бюджетного року.

Регламент роботи Конкурсної ради

1. Засідання Конкурсної ради є правочинним за умови участі в роботі засідання більше половини членів від її загального складу.
2. Рішення Конкурсної ради підписують голова Конкурсної ради, співголова та секретар Конкурсної ради.
3. Рішення Конкурсної ради приймаються простою більшістю голосів її членів і оформляються протоколом. У разі рівної кількості голосів "за" і "проти" вирішальним є голос голови Конкурсної ради.

Таблиця оцінювання проектних заявок

Критерії оцінки	Максимальний бал, 100
1. Загальне оформлення проекту	10
1.1. Якість оформлення проекту	5
1.2. Відповідність проекту пріоритетам конкурсу	5
2. Актуальність проблеми	30
2.1. Рівень актуальності проблеми для громади	10
2.2. Рівень актуальності проблеми в контексті Стратегії розвитку області	10
2.3. Наскільки чітко визначено та правильно обрано цільову групу (тих, хто скористається результатами проекту)	5
2.4. Як запропонований проект пов'язаний із попереднім досвідом вирішення проблеми чи іншими програмами щодо вирішення подібної проблеми	5
3. Технологія досягнення цілей	25
3.1. Наскільки логічно узгодженими є головні ланки проекту проблема–мета–завдання–заходи (наскільки логічним є механізм вирішення проблеми)	5
3.2. Якість опису заходів проекту, скоординованість у термінах виконання	5
3.3. Рівень участі громади в проекті	10
3.4. Інноваційний підхід до вирішення проблеми та інноваційний потенціал проекту	5
4. Очікувані результати проекту	15
4.1. Конкретність і чіткість очікуваних результатів, наявність критеріїв їх оцінки та системи моніторингу	5
4.2. Чи є очікувані результати запропонованого проекту сталими: - фінансово (з яких джерел фінансуватиметься подальша діяльність після завершення проекту); - інституційно (чи функціонуватимуть структури, що дозволять продовжувати діяльність після завершення проекту)	10
5. Бюджет та економічна ефективність	20
5.1. Відповідність статей витрат заходам проекту	5
5.2. Обґрунтованість вартості реалізації проекту та окремих заходів	5
5.3. Частка (у відсотках до загальної суми реалізації проекту) додатково залучених ресурсів	10

Порядок фінансування програми

1. Порядок визначає механізм фінансування програми за рахунок субвенції обласного бюджету місцевим бюджетам .

2. На підставі рішення Конкурсної ради головне фінансове управління облдержадміністрації здійснює підготовку проекту розпорядження про розподіл субвенції обласного бюджету на фінансування мікропроектів. Внесення змін у розпорядження відбувається з урахуванням пункту 5 розділу Програми "Фінансування мікропроектів".

3. Районні державні адміністрації в подальшому перераховують вказану субвенцію сільським, селищним та міським бюджетам.

4. Перерахування коштів субвенції обласного бюджету місцевим бюджетам здійснюється за умови підтвердження акумулювання коштів громади, місцевих бюджетів (залучених коштів) на дофінансування відповідного мікропроекту.

5. Узагальнену інформацію про обсяги використаних коштів субвенції та виконані роботи, у розрізі кожного мікропроекту, районні державні адміністрації подають до головного управління економіки та інвестицій облдержадміністрації.

**Методично-нормативні матеріали по «Програмі проведення
обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку
на 2011 – 2015 роки»**

Додаток 2.1

ФОРМА ЗАЯВКИ

Категорія конкурсного відбору

Заповнюється Конкурсною радою

Реєстраційний номер

*Заповнюється Конкурсною радою***I. РЕЄСТРАЦІЙНА КАРТКА ПРОЕКТУ**

Назва проекту	
Тематичний напрям (напрями), якому відповідає проект (з переліку, визначеного Обласним конкурсом проектів розвитку територіальних громад)	
Загальний бюджет проекту (грн)	
Очікуваний обсяг фінансування проекту (грн)	
Адреса організації	
Телефон, факс, e-mail	
Прізвище, ім'я, по батькові керівника організації	
Прізвище, ім'я, по батькові керівника проекту	
Місце роботи, посада, звання керівника проекту	
Адреса для листування з керівником проекту	
Контактні телефони керівника проекту, факс, e-mail	

Підпис керівника проекту _____ Дата _____

Підпис керівника організації _____ Дата _____

II. ПРОЕКТ

1. АНОТАЦІЯ ПРОЕКТУ (НЕ БІЛЬШЕ 1 СТОРІНКИ НА ОКРЕМОМУ АРКУШІ).

В АНОТАЦІЇ СТИСЛО РОЗКРИЙТЕ ЗМІСТ ПРОЕКТУ ЗА ТАКОЮ СХЕМОЮ:

- назва проекту;
- актуальність проекту;
- перелік заходів проекту;
- результати проекту;
- обсяг коштів та джерела його фінансування;
- організації-партнери, співвиконавці проекту.

2. Докладний опис проекту.

2.1. Опис проблеми, на розв'язання якої спрямовано проект (не більше 3 стор.):

- опишіть існуючі проблеми в селі, селищі, місті;
- визначте цільову групу чи вкажіть категорії населення, на які спрямовані результати проекту;
- окресліть ознаки, за якими ви визначили цільову групу (групи) проекту для;
- відповідність діяльності за проектом напрямам цього Конкурсу.

2.2. Мета та завдання проекту (не більше 1 стор.).

Чітко сформулюйте мету проекту (1 речення).

Для досягнення поставленої мети перерахуйте завдання проекту; окресліть логічні та послідовні кроки для досягнення бажаних результатів. Обов'язково зазначте відповідність проекту одному з пріоритетних напрямів Конкурсу.

2.3. Технологія досягнення цілей (не більше 2 стор.):

- методи реалізації проекту;
- заходи проекту (короткий опис кожного заходу має дати можливість уявити, що й як буде відбуватися);
- яким чином проект буде базуватися на попередніх досягненнях;

- яким чином ви будете оцінювати досягнення результатів;
- розподіл функцій організацій-партнерів.

2.4. Тривалість і план реалізації заходів проекту (не більше 1 стор.).

Тривалість проекту складатиме ... (не більше _____ місяців).

Подайте в табличній формі план заходів. Не потрібно вказувати конкретні дати, лише зазначте місяць реалізації даного заходу (“місяць 1”, “місяць 2” тощо). Також зазначте лише назву кожного заходу, детальний опис не потрібний.

Тривалість заходу	ЗАХІД	Місце проведення (село, селище, місто)	Організація-виконавець
Місяць I	Підготовка заходу 1		
	Підготовка заходу 2		
Місяць II	Проведення заходу 1		
	Підготовка заходу 2		

2.5. Очікувані результати проекту (не більше 1 стор.).

- короткотривалі результати;
- перспективні наслідки реалізації проекту;
- сталість результатів проекту за такою схемою:
  - а) фінансова сталість** (з яких джерел фінансуватиметься подальша діяльність після завершення проекту);
  - б) інституційна сталість** (чи функціонуватимуть структури, що дозволять продовжувати діяльність після завершення проекту);
  - в) соціальна сталість** (чи досягнуті результати дозволять поліпшити ситуацію в селі, селищі, місті).

III. БЮДЖЕТ ПРОЕКТУ (починати з нової сторінки)

У цьому розділі ви описуєте всі необхідні кошти й вказуєте джерело отримання даних коштів. Найкраще це показати в наступних таблицях.

Керівник проекту самостійно визначає статті витрат за проектом відповідно до його цілей та завдань.

Загальний бюджет проекту

№	Захід	Стаття витрат	Розрахунок статті витрат	Джерела фінансування		
				<i>Бюджет розвитку</i>	<i>Заявник</i>	<i>Інші</i>
1	Захід					
...						
Усього в заході 1						
2	Захід					
...						
Усього в заході 2						
...						
...						
Усього в проєкті						

Підпис керівника проєкту _____ Дата _____

Підпис керівника організації _____ Дата _____

Додатки до заявки

До заявки конкурсант має надати копії таких документів (копії не потрібно посвідчувати нотаріально):

1. Для органів самоорганізації населення:
  - протокол зборів (конференції) жителів адміністративно-територіального утворення про створення органу самоорганізації населення;
  - рішення виконавчого комітету відповідної ради (у випадку легалізації органу самоорганізації як юридичної особи);
  - документ, що підтверджує повноваження особи, яка представляє конкурсанта.
2. Для громадських організацій:
  - свідоцтво про державну реєстрацію;
  - статут;
  - документ, що підтверджує повноваження особи, яка представляє конкурсанта.

3. Для ініціативних груп громадян:
  - протокол створення ініціативної групи, завірений керівником органу місцевого самоврядування за місцем створення ініціативної групи;
  - персональний склад членів ініціативної групи із зазначенням прізвища, імені, по батькові, року народження та місця проживання особи;
  - документ, що підтверджує повноваження особи, яка представляє конкурсанта.
4. Для органів місцевого самоврядування:
  - копію свідоцтва про державну реєстрацію;
  - рішення органу місцевого самоврядування про участь у проекті;
  - документ, що представляє повноваження особи;
  - персональний склад учасників реалізації проекту із зазначенням прізвища, ім'я, по батькові, року народження та місця проживання.

*Проект договору (використовувати як **трьохсторонній** у випадку надання в подальшому субвенції із районного - сільському, селищному та міському бюджету)*

**ДОГОВІР
ПРО МІЖБЮДЖЕТНИЙ ТРАНСФЕРТ (СУБВЕНЦІЮ)**

„___” _____ 201__ р.

Львівська обласна рада в особі голови Панькевича Олега Ігоровича, який діє на підставі Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” (далі – Надавач) з однієї сторони, _____ районна рада в особі голови _____, який діє на підставі Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” (далі – Отримувач) з другої сторони, та _____ сільська (селищна, міська) рада в особі голови _____, що діє на підставі Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” (далі – Отримувач) з третьої сторони, уклали даний договір про наступне:

1. Предмет договору

1.1. Керуючись ст.ст. 101, 107 Бюджетного кодексу України Львівська обласна рада передає у вигляді міжбюджетних трансфертів (субвенції) з обласного бюджету кошти, передбачені рішенням Львівської обласної ради від 5.01.12р. № 360 ”Про обласний бюджет Львівської області на 2012 рік”, із змінами, а також відповідно до рішення обласної ради від 28.02.2012 року №387, в сумі _____ грн., а _____ районна рада отримує ці кошти і перераховує їх у вигляді субвенції до бюджету _____ сільської (селищної, міської) ради для використання їх за цільовим призначенням на виконання Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки.

2. Права та обов'язки сторін

2.1. Львівська обласна рада відповідно до помісячного розпису асигнувань загального фонду обласного бюджету та в межах наявного фінансового ресурсу зобов'язується перераховувати кошти в сумі _____ грн. на рахунок отримувача (районний бюджет) № _____, МФО 825014, ЗКПО _____ ГУДКСУ у Львівській області, на фінансування Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки.

2.2. _____ районна рада зобов'язується одержати кошти в сумі _____ грн. перерахувати у вигляді субвенції до бюджету _____ сільської (селищної, міської) ради, яка забезпечує їх використання за цільовим призначенням, відповідно до затвердженої Львівською обласною радою Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки, а саме: _____ (перелік мікропроектів назва і сума).

2.3. _____ сільська (селищна, міська) рада забезпечує повернення до обласного бюджету невикористану субвенцію до 31 грудня 201__ року.

3. Термін дії договору

3.1. Даний договір набуває чинності з моменту його підписання та діє до 31.12.201__ року.

4. Умови зміни та припинення договору

4.1. Зміна умов договору можлива лише у письмовій формі у разі внесення обласною радою або обласною державною адміністрацією змін до показників обласного бюджету Львівської області на 201__ рік у частині міжбюджетних трансфертів між обласним бюджетом та _____ районним бюджетом і відповідно бюджетом _____ сільської, селищної (міської) ради.

4.2. Договір втрачає чинність у разі припинення його дії. Підставою припинення дії договору є:

4.2.1. Закінчення його терміну.

4.2.2. Взаємна згода сторін.

4.2.3. Вимога однієї зі сторін у випадку невиконання іншою стороною зобов'язань, передбачених договором, що доведено у встановленому чинним законодавством порядку.

4.2.4. Внесення рішенням Львівської обласної ради або розпорядженням голови обласної державної адміністрації змін до показників обласного бюджету на 201__ рік.

4.2.5. Незабезпечення першочергового фінансування відповідного мікропроекту за рахунок коштів громади, місцевих бюджетів (залучених коштів).

4.3. Сторони погоджуються з тим, що дострокове розірвання договору можливе за умови письмового повідомлення іншої сторони не пізніше, ніж за один місяць з урахуванням пункту 4.2.

5. Відповідальність сторін

5.1. Сторони домовились про те, що кожна із сторін несе визначену чинним законодавством України відповідальність за невиконання або неналежне виконання умов цього договору.

6. Порядок вирішення спірних питань

6.1. Спори, що виникають у процесі виконання Договору і не врегульовані даним Договором, вирішуються шляхом перемовин або в спосіб визначений чинним законодавством України.

7. Прикінцеві положення

7.1. Договір укладено в 5-ти примірниках, один з яких зберігається у Львівській обласній раді, другий – _____ районній раді, третій – головному фінансовому управлінню Львівської облдержадміністрації, четвертий - фінансовому управлінню _____ районної державної адміністрації (міської ради), п'ятий - _____ сільській, селищній (міській) раді.

8. Юридичні адреси сторін

Львівська обласна рада
79008, м. Львів
вул. Винниченка, 18

_____ О. І. Панькевич
_____ 201_ року

МП

Головне фінансове управління
Львівської обласної державної
адміністрації
79000, м. Львів, вул. Костюшка, 8
тел.: (0332) 724066,
факс: 2971734

_____ Демків О.І.
_____ 201_ року

МП

_____ Сільська, селищна (міська) рада
80600, с/м _____

_____ 201_ року

МП

_____ районна (міська) рада

80600, м. _____

вул. _____

_____ 201_ року

МП

Фінансове управління
_____ районної
державної адміністрації
(міської ради)

_____ 201_ року

МП

Акт виконаних робіт №

На нефінансований внесок _____

Назва населеного пункту _____ Дата _____

Наступні члени організації: _____

Виконали наступні роботи, які передбачені як нефінансовий внесок організації у мікропроекті " _____ "

№	Обґрунтування вартості (шифр і № позиції нормативу, або посилання на конкурсну пропозицію)	Найменування робіт і витрат згідно кошторису	Одиниця виміру	К-ть	Вартість одиниці, грн	Загальна вартість, грн. (прямі витрати)	Загальна вартість, грн. (з нарахуваннями зведеного кошторису)
Розділ 1 ФУНДАМЕНТИ							
	Разом по розділу 1						
Розділ 2. СТІНИ							
	Разом по розділу 2						
Розділ 3. ПЕРЕГОРОДКИ							
	Разом по розділу 3						
Розділ 7. ОЗДОБЛЮВАЛЬНІ РОБОТИ							

Усі роботи по мікропроекті в н/п _____ виконані відповідно ПКД та якісні.

Загальна вартість робіт складає _____ грн. (_____).

Члени _____

Голова _____

Затверджено наказом Міністерства фінансів України 02.03.2012

№ 309

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20 03. 2012 р.

№ 419/20732

Порядок

реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України (витяги)

2. Організація роботи органів Казначейства, розпорядників бюджетних коштів щодо реєстрації та обліку зобов'язань

2.1. Розпорядники бюджетних коштів беруть бюджетні зобов'язання в межах бюджетних асигнувань, установлених кошторисами (планами використання бюджетних коштів), враховуючи необхідність виконання бюджетних зобов'язань минулих років, узятих на облік органами Казначейства; щодо завдань (проектів) Національної програми інформатизації - після їх погодження з Генеральним державним замовником Національної програми інформатизації - центральним органом виконавчої влади, визначеним Кабінетом Міністрів України.

За спеціальним фондом бюджету розпорядники бюджетних коштів беруть бюджетні фінансові зобов'язання виключно в межах відповідних фактичних надходжень спеціального фонду бюджету (відкритих асигнувань (виділених коштів), залишків коштів на спеціальних реєстраційних рахунках розпорядників бюджетних коштів (в частині власних надходжень) та бюджетних асигнувань, встановлених кошторисами (планами використання бюджетних коштів). За бюджетними програмами, які здійснюються із залученням державою кредитів (позик) від іноземних держав, банків, міжнародних фінансових організацій для реалізації інвестиційних програм (проектів), термін дії яких завершується у поточному бюджетному періоді, розпорядники бюджетних коштів мають право брати відповідні бюджетні зобов'язання у четвертому кварталі поточного бюджетного періоду понад фактичні надходження таких кредитів (позик) за умови наявності письмової

згоди кредитора на оплату цих зобов'язань протягом першого кварталу наступного бюджетного періоду.

Розпорядники бюджетних коштів подають до відповідного органу Казначейства річний план державних закупівель та додаток до нього (зміни до річного плану державних закупівель та додаток до нього).

Обсяг бюджетних зобов'язань, узятих установою протягом бюджетного періоду, повинен забезпечити зменшення рівня заборгованості за бюджетними зобов'язаннями минулих періодів та недопущення виникнення заборгованості за бюджетними зобов'язаннями в поточному році.

Бюджетні зобов'язання та бюджетні фінансові зобов'язання розпорядників бюджетних коштів обліковуються органами Казначейства в бухгалтерському обліку виконання бюджетів та відображаються у звітності про виконання бюджетів.

2.2. Розпорядники бюджетних коштів протягом 7 робочих днів з дати взяття бюджетного зобов'язання подають до відповідного органу Казначейства Реєстр бюджетних зобов'язань розпорядників (одержувачів) бюджетних коштів за формою згідно з додатком 1 (далі - Реєстр) на паперових (у двох примірниках) та електронних носіях і оригінали документів або їх копії, засвідчені в установленому порядку, що підтверджують факт узяття бюджетного зобов'язання.

За умови взяття бюджетного зобов'язання, за яким застосовуються процедури закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти, розпорядник бюджетних коштів протягом 7 робочих днів з дати, зазначеної у звіті про результати проведення процедури закупівель, подає до органу Казначейства додатково, крім документів, зазначених в абзаці першому цього пункту, оригінали документів або їх копії, засвідчені в установленому порядку, що підтверджують проведення закупівлі та передбачені законодавством у сфері державних закупівель.

2.3. Органи Казначейства звіряють поданий розпорядником Реєстру та підтвердні документи на предмет відповідності даних, включених до Реєстру.

Підтвердні документи, надані розпорядником бюджетних коштів, опрацьовуються органом Казначейства:

- за захищеними видатками, які не потребують проведення процедур закупівель, - протягом 1 операційного дня;
- за захищеними видатками, які потребують проведення процедур закупівель (крім капітальних видатків) - до 3 операційних днів;
- за іншими поточними видатками, крім захищених - до 3 операційних днів;
- за капітальними видатками - до 5 операційних днів.

Відлік строку опрацювання підтвердних документів органом Казначейства починається з дати, вказаної у полі "Одержано Державною казначейською службою України (органом Державної казначейської служби України)" Реєстру та/або Реєстру бюджетних фінансових зобов'язань розпорядників (одержувачів) бюджетних коштів (далі - Реєстр фінансових зобов'язань), враховуючи день подання Реєстру та/або Реєстру фінансових зобов'язань.

2.4. Розпорядники бюджетних коштів протягом 7 робочих днів з дати прийняття ними до виконання бюджетного фінансового зобов'язання, якщо інше не передбачено бюджетним зобов'язанням, але не пізніше останнього робочого дня місяця, подають до відповідного органу Казначейства Реєстр фінансових зобов'язань за формою згідно з додатком 2 на паперових (у двох примірниках) та електронних носіях, а також оригінали документів або їх копії, засвідчені в установленому порядку, що підтверджують факт узяття бюджетного зобов'язання та бюджетного фінансового зобов'язання.

2.6. Після перевірки підтвердних документів по одному примірнику Реєстру та/або Реєстру фінансових зобов'язань і Заявки на видачу готівки та перерахування коштів на вкладні рахунки (Порядок N 1223), форма якої передбачена Порядком обслуговування державного бюджету за видатками та операціями з надання та повернення кредитів, наданих за рахунок коштів державного бюджету, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 30.09.2011 N 1223 (Порядок N 1223), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05.12.2011 за N 1401/20139, повертаються розпоряднику бюджетних коштів, а інші примірники цих документів залишаються на зберіганні в органі Казначейства.

Документи, що підтверджують факт узяття бюджетного зобов'язання та/або бюджетного фінансового зобов'язання, повертаються розпоряднику з відміткою "зареєстровано та взято на облік".

2.7. Під час виконання умов одного бюджетного зобов'язання можуть виникати у різні періоди декілька бюджетних фінансових зобов'язань, які реєструються в органах Казначейства відповідно до пункту 2.4 цієї глави.

2.8. У разі змін умов бюджетних зобов'язань (додаткові договори, розірвання договору тощо) розпорядник бюджетних коштів повинен протягом 7 робочих днів з дати їх виникнення подати до органів Казначейства Реєстр та/або Реєстр фінансових зобов'язань і відповідні підтвердні документи щодо уточнення реквізитів та показників таких бюджетних зобов'язань.

У разі зняття з реєстрації бюджетних фінансових зобов'язань до органів Казначейства подається Реєстр фінансових зобов'язань разом з документами (накладна, акт тощо), що підтверджують повернення товару постачальнику з причин невідповідності договірним умовам, відповідним рішенням суду стосовно обсягів або якості виконаних робіт, наданих послуг, додатковою угодою про зміну умов договору тощо.

При знятті з обліку бюджетних зобов'язань та бюджетних фінансових зобов'язань суми у реєстрах проставляються з мінусом.

2.9. Органи Казначейства не реєструють:

а) зобов'язання у разі:

- відсутності у розпорядника бюджетних коштів бюджетних асигнувань, встановлених кошторисом;
- відсутності документів, які підтверджують факт узяття бюджетного зобов'язання;
- відсутності затвердженого в установленому порядку паспорта бюджетної програми (крім випадків, у яких законодавством не передбачено його затвердження);
- невідповідності напрямів витрачання бюджетних коштів бюджетному асигнуванню, паспорту бюджетної програми;
- неподання або подання неповного пакета підтвердних документів щодо проведення процедур закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти;
- недотримання розпорядниками бюджетних коштів бюджетних повноважень та обмежень, які вводяться законодавчими та іншими нормативно-правовими актами;
- недотримання вимог щодо оформлення поданих документів;

б) фінансові зобов'язання у разі:

- відсутності відповідного бюджетного зобов'язання, відображеного у бухгалтерському обліку виконання державного та місцевих бюджетів;
- відсутності у розпорядника бюджетних коштів фактичних надходжень спеціального фонду;
- відсутності документів, які підтверджують факт узяття бюджетного фінансового зобов'язання;
- недотримання вимог щодо оформлення поданих документів;
- невідповідності фінансового зобов'язання відповідному бюджетному зобов'язанню, відображеному в бухгалтерському обліку виконання державного та місцевих бюджетів;
- недотримання розпорядниками бюджетних коштів бюджетних повноважень та обмежень, які вводяться законодавчими та іншими нормативно-правовими актами.

У таких випадках органи Казначейства зобов'язання та/або фінансові зобов'язання не реєструють, а застосовують заходи впливу за порушення бюджетного законодавства, визначені Бюджетним кодексом України.

2.10. У разі скорочення бюджетних асигнувань розпорядники бюджетних коштів повинні вживати заходів щодо ліквідації або скорочення обсягу бюджетних зобов'язань та/або бюджетних фінансових зобов'язань, які перевищують уточнені плани асигнувань загального фонду бюджету, плани надання кредитів із загального фонду бюджету, плани спеціального фонду, плани використання бюджетних коштів, помісячні плани використання бюджетних коштів.

У разі прийняття Міністерством фінансів України рішення про внесення змін до розпису за результатами місячного звіту відповідно до частини першої статті 54 Бюджетного кодексу України розпорядники бюджетних коштів повинні забезпечити приведення обсягів бюджетних зобов'язань у відповідність з таким розписом.

2.12. У кінці бюджетного періоду розпорядники бюджетних коштів приводять зареєстровані бюджетні зобов'язання за спеціальним фондом у відповідність із фактичними надходженнями до цього фонду.

2.13. Не погашені в кінці бюджетного періоду бюджетні фінансові зобов'язання розпорядників бюджетних коштів, які не є кредиторською заборгованістю, бюджетні зобов'язання та бюджетні фінансові зобов'язання одержувачів бюджетних коштів знімаються з обліку органами Казначейства. Про зняті з обліку бюджетні зобов'язання та бюджетні фінансові зобов'язання органи Казначейства повідомляють розпорядників бюджетних коштів.

На кінець бюджетного періоду сума бюджетних фінансових зобов'язань повинна відповідати сумі бюджетної кредиторської заборгованості.

3. Особливості реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів бюджетів місцевого самоврядування

3.1. Особливості реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів бюджетів місцевого самоврядування застосовуються при взятті бюджетних фінансових зобов'язань за такими кодами економічної класифікації видатків: 1111 "Заробітна плата", 1120 "Нарахування на заробітну плату", 1134 "Оплата послуг (крім комунальних)" в частині послуг зв'язку, 1161 "Оплата теплопостачання", 1162 "Оплата водопостачання і водовідведення", 1163 "Оплата електроенергії", 1164 "Оплата природного газу", 1165 "Оплата інших комунальних послуг".

Розпорядники бюджетних коштів бюджетів місцевого самоврядування за умови взяття бюджетного фінансового зобов'язання подають до відповідного органу Казначейства Реєстр-розпорядження на виділення коштів з бюджетів місцевого самоврядування на погашення бюджетних фінансових зобов'язань розпорядників бюджетних коштів за формою згідно з додатком 3 (на паперових у двох примірниках та електронних носіях), оригінали документів або їх копії, засвідчені в установленому порядку, що підтверджують факт взяття бюджетного фінансового зобов'язання, а також платіжні доручення на погашення бюджетних фінансових зобов'язань.

3.2. При взятті бюджетних фінансових зобов'язань за іншими кодами економічної класифікації видатків та класифікації кредитування бюджету реєстрація та облік бюджетних зобов'язань здійснюються відповідно до глави 2 цього Порядку.

ПОРЯДОК
проведення обласного конкурсу мікропроектів у сфері
енергоощадності з метою реалізації п.1 Напрямів
використання коштів обласного бюджету у 2012 році на
виконання заходів Програми енергозбереження для бюджетної
сфери Львівщини на 2010-2015 роки

1. Порядок визначає механізм стимулювання проведення комплексу енергоощадних заходів за рахунок субвенції обласного бюджету місцевим бюджетам у 2012 році.

2. До розгляду приймаються ініціативи органів самоорганізації населення, громадських організацій, ініціативних груп, сільських, селищних та міських рад Львівської області (надалі – Конкурсанти), що спрямовуються на покращення інфраструктури, у сфері енергозбереження – реконструкція та технічне перенаснащення об'єктів галузі освіти, медичного обслуговування, культури та соціальної сфери, які перебувають на балансі органів місцевого самоврядування, а також співфінансування проектів міжнародної технічної допомоги.

3. Максимальна сума субвенції, яка спрямовується на об'єкт інфраструктури міської, сільської (селищної) громади, становить 50 тис. гривень.

4. Обов'язковою умовою отримання коштів субвенції обласного бюджету є вклад територіальної громади міста, села (селища) у реалізацію проекту в грошовій формі або у вигляді нефінансового внеску (робота, матеріали) в обсязі, що становить не менше, ніж 5% від суми проекту, та внесок місцевого бюджету (районного, сільського, селищного, міського) в розмірі не менше, ніж 45% від суми проекту.

У випадку залучення територіальною громадою коштів з інших, не заборонених чинним законодавством України джерел фінансування, залишкова частка необхідної суми проекту дофінансовується за рахунок місцевого бюджету.

5. Підставою для включення об'єктів бюджетної інфраструктури міської, сільської (селищної) громади в перелік об'єктів для участі в конкурсі на отримання фінансування, спрямованого на

реконструкцію та технічне переоснащення об'єктів бюджетної інфраструктури з метою підвищення енергоощадності є:

- заявка на фінансування заходів, спрямованих на реконструкцію та технічне переоснащення об'єктів бюджетної інфраструктури з метою підвищення енергоощадності, за рахунок коштів обласного бюджету;

- звернення міської, сільської (селищної) ради, підкріплене відповідним рішенням ради відповідного рівня, про необхідність розв'язання певної проблеми та гарантії спрямування власних коштів громади міста, села (селища) в обсязі не менше 5% від суми проекту та внесок місцевого бюджету в розмірі не менше 45% від суми проекту;

- виготовлена та затверджена в установленому порядку проектно-кошторисна документація (локальний кошторис) із зазначенням розрахункової енергоефективної дієвості вжитих заходів;

- у разі, якщо сума реалізації проекту становить понад 100 тис. грн., письмові гарантії щодо забезпечення фінансування надлишкової суми вартості проекту за рахунок коштів місцевих бюджетів (районного, міського, сільського, селищного) та спонсорських коштів, власного внеску громади у вигляді нефінансового вкладу (робота, матеріали).

6. Запропоновані проекти повинні бути завершеними та зданими в експлуатацію до кінця 2012 року.

7. Конкурсна рада, за поданням головного управління економіки та промислової політики облдержадміністрації, затверджує та формує експертну групу в кількості чотирьох осіб, яка відповідно до затвердженої методики здійснює оцінювання заявок і передає його на розгляд Конкурсної ради.

8. Оцінювання заявок, поданих для участі в Конкурсі, відбувається у 2 етапи:

- ✓ перший етап – отримання експертних оцінок та рекомендацій;
- ✓ другий етап – оцінка проектів Конкурсною радою з урахуванням поданих експертами оцінок та рекомендацій.

9. Оцінка проектів проводиться згідно з таблицею оцінки.

Критерії оцінки	Максим. бал, 100
1. Загальне оформлення проекту	10
1.1. Якість оформлення проекту	5
1.2. Відповідність проекту пріоритетам конкурсу	5
2. Актуальність проблеми	30
2.1. Рівень актуальності проблеми для громади	10
2.2. Рівень актуальності проблеми в контексті Стратегії розвитку області	10
2.3. Наскільки чітко визначено та правильно обрано цільову групу (тих, хто скористається результатами проекту)	5
2.4. Як запропонований проект пов'язаний із попереднім досвідом вирішення проблеми чи іншими програмами щодо вирішення подібної проблеми	5
3. Технологія досягнення цілей	25
3.1. Наскільки логічно узгодженими є головні ланки проекту проблема–мета–завдання–заходи (наскільки логічним є механізм вирішення проблеми)	5
3.2. Якість опису заходів (робіт) проекту, координація термінів виконання	5
3.3. Рівень участі громади в проекті	10
3.4. Застосування інноваційного підходу	5
4. Очікувані результати проекту	35
4.1. Фінансово-економічний результат у вигляді економії коштів від запроваджених заходів за проектом (відсоток економії від суми річних призначень за попередній календарний рік)	20 (2% економії- 1 бал)
4.2. Частка (у відсотках до загальної суми реалізації проекту) додатково залучених ресурсів	15

10. Після оцінювання заявок експерти сумують всі виставлені бали, ділять їх на кількість експертів, які оцінювали проекти, таким чином визначається середній експертний бал кожної заявки.

11. За пункти 2.1 та 2.2 «Таблиці оцінювання проектів» Конкурсна рада шляхом голосування виставляє оціночний бал кожній поданій заявці.

12. Рішення щодо переможців Конкурсу та фінансування мікропроектів приймається Конкурсною радою, відповідно до наявного в Програмі фінансування та встановленого середнього балу (сума експертного та оціночного балів), який визначає рейтинг

поданих мікропроектів.

13. Рішення Конкурсної ради є підставою для оголошення результатів Конкурсу відповідно до рейтингу мікропроектів. У випадку вибуття з числа переможців Конкурсу окремих мікропроектів, до числа переможців автоматично зараховуються наступні за рейтингом мікропроекти відповідно до обсягу фінансування Програми на поточний рік.

14. З метою здійснення видатків з обласного бюджету Конкурсна рада, за поданням експертної групи формує перелік об'єктів бюджетної інфраструктури міських сільських (селищних) громад, в частині реконструкції та технічного переоснащення, які у 2012 році будуть фінансуватися за рахунок субвенції обласного бюджету.

15. Мікропроекти не допускаються до участі в Конкурсі у випадку, якщо Конкурсант подає офіційний лист про відкликання мікропроекту до початку фінансування.

16. Не фінансуються мікропроекти, які передбачають:

- отримання заробітної плати, винагороди та інших компенсаційних виплат Конкурсантам;
- погашення боргових зобов'язань та матеріальних збитків;
- купівлю ліцензій, патентів, товарних знаків;
- купівлю та ремонт техніки для ініціативних груп, громадян;
- випуск авторських робіт, організацію та проведення персональних виставок;
- спрямування на політичну та виборчу діяльність;
- отримання прибутку і прямої матеріальної допомоги.

17. Повідомлення про проведення Конкурсу та умови його проведення публікуються в офіційних засобах масової інформації із зазначенням кінцевого терміну подання заявок на участь в ньому.

18. Інформація про Конкурс розміщується на веб-сайті обласної державної адміністрації та обласної ради, районних державних адміністрацій, а також у місцевих засобах масової інформації.

19. За необхідності Конкурсна рада може організувати навчальні семінари для конкурсантів за тематикою, необхідною для якісної підготовки та впровадження мікропроектів за участі професійних експертів.

20. Заявки на участь в конкурсі заповнюються відповідно до встановленої форми та приймаються протягом 11 календарних днів з

моменту оголошення конкурсу, і реєструються в головному управлінні економіки та промислової політики облдержадміністрації.

21. Заявки подаються Конкурсантами в електронному та письмовому варіантах за підписом уповноваженої особи Конкурсанта. На титульній сторінці обов'язково зазначається повна назва та місце розташування Конкурсанта.

22. Підставою для відмови в реєстрації претендента, як учасника Конкурсу, є:

- невідповідність конкурсанта вимогам пункту 20 цього Порядку;
- невідповідність змісту проекту основним напрямам (пріоритетам) Конкурсу;
- недотримання умов Конкурсу щодо комплектності поданих документів.

23. Відмова в реєстрації може бути оскарженою впродовж трьох днів після її одержання. Скарга подається на ім'я голови Конкурсної ради. У разі відмови в реєстрації для участі в Конкурсі конкурсант має право подати вдосконалений варіант заявки, але не пізніше кінцевого терміну, визначеного рішенням Конкурсної ради.

24. Подані заявки протягом одинадцяти робочих днів з моменту закінчення терміну їх прийому розглядає експертна рада та подає на затвердження Конкурсній раді.

25. Конкурсна рада в тижневий термін розглядає та подає на затвердження головам обласної державної адміністрації та обласної ради перелік об'єктів бюджетної інфраструктури міських, сільських (селищних) громад, фінансування яких у 2012 році буде здійснюватися за рахунок субвенції обласного бюджету.

26. На засіданні Конкурсної ради під час формування переліку об'єктів для фінансування, пропозиції міських, сільських та селищних громад повинні представляти голови райдержадміністрацій чи їх профільні заступники, міські голови міст обласного значення або їх профільні заступники, сільські та селищні голови.

27. На основі переліку, затвердженого головами обласної державної адміністрації та обласної ради, головне фінансове управління облдержадміністрації здійснює підготовку розпорядження голови обласної державної адміністрації про розподіл субвенції обласного бюджету районним бюджетам, спрямованих на реконструкцію та технічне переоснащення об'єктів бюджетної інфраструктури з метою підвищення енергоощадності.

28. Реконструкція та технічне переоснащення об'єктів бюджетної інфраструктури міських, сільських (селищних) громад з метою підвищення енергоощадності за рахунок субвенції здійснюється відповідно до Порядку державного фінансування капітального будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1764 (із змінами і доповненнями).
29. Закупівля товарів, робіт і послуг за рахунок субвенції здійснюється відповідно до Закону України «Про здійснення державних закупівель».
30. Перерахування коштів субвенції обласного бюджету міським, міст обласного значення та районним бюджетам здійснюється за умови підтвердження акумулювання коштів громади, місцевих бюджетів (залучених коштів) на реконструкцію та технічне переоснащення відповідного об'єкта.
31. Міські, районні державні адміністрації в подальшому перераховують вказану субвенцію сільським, селищним бюджетам, а в разі делегування функцій замовника районним державним адміністраціям, здійснюють видатки згідно з чинним законодавством.
32. Контроль за складанням і поданням фінансової звітності про використання субвенції, а також контроль за її ефективним використанням покладається на міські та районні державні адміністрації і здійснюється в установленому законодавством порядку. Відповідальність за цільове використання субвенції покладається на замовників робіт.
33. Узагальнену інформацію про обсяги використаних коштів субвенції та виконані роботи, у розрізі об'єктів, міські та районні державні адміністрації подають головному управлінню економіки та промислової політики облдержадміністрації у тижневий термін після закінчення кожного звітного періоду (місяця) та, відповідно, завершення реалізації проекту загалом.
34. Інформацію про споживання паливно-енергетичних ресурсів у розрізі об'єктів, міські та районні державні адміністрації подають головному управлінню економіки та промислової політики облдержадміністрації щорічно у місячний термін після закінчення звітного періоду (року) протягом наступних п'яти років після реалізації проекту.

З А Я В К А

для участі в обласному конкурсі мікропроектів у сфері енергоощадності з метою реалізації п.1 Напрямів використання коштів обласного бюджету у 2012 році на виконання заходів Програми енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини на 2010-2015 роки

Дата реєстрації *

Реєстраційний номер *

* Заповнюється головним управлінням економіки та промислової політики

РЕЄСТРАЦІЙНА КАРТКА ПРОЕКТУ

Назва бюджетної установи (додати копію свідоцтва про державну реєстрацію)	
Адреса бюджетної установи та приналежність до відповідної районної, міської, сільської чи селищної ради	
Телефон, факс, e-mail	
Назва об'єкта згідно з проектно-кошторисною документацією (локальним кошторисом)	
Номер і дата рішення органу місцевого самоврядування про участь у конкурсі (додати копію рішення)	
Загальний бюджет проекту (грн.)	
Очікуваний обсяг фінансування проекту: з обласного бюджету (грн.) з місцевого бюджету (грн.) вклад територіальної громади міста, села (селища) (грн.)	
Прізвище, ім'я, по батькові керівника бюджетної установи	
Прізвище, ім'я, по батькові керівника проекту	

Місце роботи, посада керівника проекту (додати документ який підтверджує повноваження керівника проекту)	
Адреса для листування з керівником проекту	
Контактні телефони керівника проекту, факс, e-mail	

Підпис керівника проекту _____ Дата _____
 М.П.

Підпис керівника організації _____ Дата _____

Реєстраційний номер *

* Заповнюється головним управлінням економіки та промислової політики

ПРОЕКТ

1. Відомості про міську, сільську (селищну) ради

- кількість населених пунктів у складі відповідної ради;
- загальна кількість населення згідно з останніми відомостями перепису населення;
- кількість потенційних користувачів. Вказується інформація про потенційних користувачів послуг, яким вони надаватимуться після введення в дію об'єктів інвестування та реалізації передбачених заходів.

2. Відомості про проект

- загальна вартість проекту. Кошторисна вартість об'єкта відповідно до проектно-кошторисної документації (локального кошторису).
- зміст та обґрунтування проекту:
  - ✓ історія об'єкта (будівлі/інженерної споруди);
  - ✓ призначення об'єкта (будівлі/інженерної споруди) та його паспортні дані (існуючі техніко-економічні характеристики, потужності);

- ✓ сьогоденний стан об'єкта (будівлі/інженерної споруди) в деталях;
- ✓ перелік робіт, які мають бути виконані в рамках упровадження проекту, та їх вплив на покращення стану об'єкта (будівлі/інженерної споруди);
- ✓ техніко-економічне обґрунтування.

3. Мета та завдання проекту (не більше 1 стор.)

Чітко сформулюйте мету проекту (1 речення).

Для досягнення поставленої мети перерахуйте завдання проекту. Окресліть логічні та послідовні кроки для досягнення бажаних результатів.

4. Очікувані результати проекту (не більше 1 стор.)

- економічний – відсоток економії від суми річних призначень за попередній календарний рік;
- соціальний (очікуваний соціальний ефект, пов'язаний з уведенням об'єкта в експлуатацію);
- екологічний (вплив на навколишнє середовище).

5. Календарний план реалізації проекту у 2012 році

Тривалість проекту становитиме _____ (не більше _____ міс.)

Тривалість заходу	ЗАХІД	Місце проведення (село, селище, місто)	Організація виконавець
Місяць I	Підготовка заходу 1		
	Підготовка заходу 2		
Місяць II	Проведення заходу 1		
	Підготовка заходу 2		

Подайте в табличній формі План заходів. Не потрібно вказувати конкретні дати, лише зазначте місяць (та по можливості тиждень) реалізації заходу (“місяць 1”, “місяць 2” тощо). Також зазначте лише назву кожного заходу (види робіт), детальний опис не потрібний.

6. Споживання паливно-енергетичних ресурсів установою

Подайте інформацію щодо використання паливно-енергетичних ресурсів об'єктом за 2009-2011 роки.

Споживання паливно-енергетичних ресурсів за 2009-2011 роки

	Площа об'єкту, м ²	Природний газ, м ³	Електроенергія, кВт*год	Теплова енергія, Гкал	Вугілля, т	Дрова, м ³
2009 р.						
2010 р.						
2011 р.						

7. Бюджет проекту (починати з нової сторінки)

У цьому розділі ви описуєте всі необхідні роботи з виконання цього проекту та розрахункову потребу фінансування (відповідно до кошторису), а також джерела фінансування у таблицях.

Загальний бюджет проекту

№	Захід	Стаття витрат	Розрахунок статті витрат	Джерела фінансування		
				Обласний бюджет	Заявник	Інші
1	Захід 1					
...						
Усього в заході 1						
2	Захід 2					
...						
Усього в заході 2						
...						
...						
Усього в проекті						

Підпис керівника проекту _____ Дата _____

Підпис керівника організації _____ Дата _____

ФОРМА
звіту про споживання паливно-енергетичних ресурсів
у розрізі об'єктів

№	Назва об'єкту	Площа, м ²	Спожито паливно-енергетичних ресурсів за 20__ рік:				
			Природний газ, м ³	Електроенергія, кВт*год	Теплова енергія, Гкал	Вугілля, т	Дрова, м ³

Міські та районні державні адміністрації подають зазначену інформацію головному управлінню економіки та промислової політики облдержадміністрації щорічно у місячний термін після закінчення звітного періоду (року) протягом наступних п'яти років (2013-2017рр.) після реалізації проекту по об'єктах, які отримали фінансування в рамках обласного конкурсу мікропроектів у сфері енергоощадності.

ПРОЕКТ
«Поточний ремонт Народного дому в с. Баличі Мостиського району»

Тематичний напрямок (напрямки), якому відповідає проект (з переліку, визначеного Обласним конкурсом проектів розвитку територіальних громад)	Підтримка Народних домів та будинків культури
Загальний бюджет проекту (грн.)	109500,00
Очікуваний обсяг фінансування проекту (грн.)	Обласний бюджет – 50000,00 Районний бюджет – 54025,00 Громадський ресурс – 5475,00

Опис проблеми, на розв'язання якої спрямовано проект

Село Баличі знаходиться за 18 км. від м. Мостиська та на відстані 5 км. від траси Львів – Державний кордон. Постійно проживає 885 осіб. Мешканці села в основному працюють у соціальній сфері та зайняті в особистих селянських господарствах. Рівень безробіття дуже високий, хоча всі землі задіяні (передані в оренду ТЗОВ «ЛК Юкрейн Груп»). В сільськогосподарському виробництві застосовуються високі технології і мінімально використовується людська праця. Позитив в тому, що населення справно одержує орендну плату.

В селі функціонує відділення поштового зв'язку, фельдшерсько-акушерський пункт, 7 магазинів, бібліотека та Народний дім. Також є загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, де навчається 126 учнів.

В 2004-2006 роках громада села Баличі брала участь в Проекті Світового Банку та Уряду України «Український Фонд Соціальних Інвестицій», в результаті якого в селі був реалізований проект «Створення умов для надання освітніх послуг у с. Баличі (школа І-ІІІ ступенів: ремонт, будівництво котельні, навчання)» вартістю 566 000 грн. Одним із результатів даного проекту стало створення в громаді ГО "Агенція місцевого розвитку с. Баличі" за участю активної частини громадян (далі АМР).

В рамках підготовки пропонованого проекту члени АМР в березні 2012 року провели дослідження (опитування) членів

громади на предмет визначення актуальних проблем громади. Дані опитування наводяться в таблиці.

Загальна кількість опитаних: 200 осіб

№	Визначення проблеми (за пріоритетом)	Пропозиції вирішення проблеми
1.	Незадовільний матеріально-технічний стан Народного дому	Ремонт даху, влаштування дренажу та облицювання фасаду
2.	Утеплення фасаду середньої школи	По цій проблемі виготовлено в минулому році проектно-кошторисну документацію, де загальна вартість робіт складає 321тис.грн., і подано заявку на включення в перелік об'єктів, які будуть фінансуватись у 2012 році за кошти обласної Програми соціально-економічного розвитку
3.	Капітальний ремонт фельдшерсько-акушерського пункту	Необхідно поміняти вікна на метало-пластикові, провести заміну підлоги
4.	Будівництво вуличного освітлення села. В селі Баличі вуличне освітлення було до 1988 року. Пізніше опори було знято і використано місцевим РЕМом для заміни аварійної лінії електропередач	В даний час громада активно добивається відновлення освітлення села, хоча центральної його частини протяжністю 2,5 км

Як видно, серед вищеописаних проблем села найбільш гострою є проблема збереження приміщення Народного дому. Незадовільний матеріально-технічний стан Народного дому викликаний тим, що місцями протікає дах, від надмірної вологи в землі сиріють фундамент та стіни. Зволікання з проведенням цього ремонту може викликати появу грибка. Громада надає цій проблемі першочергового значення, оскільки проведення вільного часу для мешканців

села та залучення молоді до культурно-просвітницьких заходів являються першочерговими завданнями.

Про актуальність даної проблеми свідчить і той факт, що в 2010 році в Народному домі проведено заходи по енергозбереженню. За рахунок коштів громади та сільської ради було проведено заміну вікон на енергозберігаючі. А за рахунок коштів сільської ради було проведено заміну дверей та підлоги на керамічну.

Цільова група/категорії населення, на які спрямовані результати проекту

В цільову групу входитимуть 830 осіб, які приймають активну участь громадському житті села, беруть участь у Сходах села, відвідують концерти, вистави, збори та інші заходи, які відбуваються в Народному домі.

Ознаки, за якими ви визначено цільову групу (групи) проекту

Цільову групу ми визначили за принципом хто в Народному домі працює і його інколи відвідує.

Відповідність діяльності за проектом напрямам цього Конкурсу

Проект «Поточний ремонт Народного дому в с.Баличі» відповідає напрямку Конкурсу № – «Підтримка Народних домів та Будинків культури».

Мета та завдання проекту

Мета проекту - збереження приміщення Народного дому в селі Баличі Мостиського району шляхом ремонту покрівлі.

Основні завдання проекту:

1. Провести перерахунок кошторису вартості «Капітального ремонту Народного дому в с. Баличі Мостиського району
2. Провести загально-будівельні роботи та влаштування дренажу.
3. Залучити до реалізації проекту мешканців села.

Технологія досягнення цілей

Методи реалізації проекту: перерахунок кошторису вартості робіт; проведення будівельно-монтажних робіт; заходи по залученню громади.

Заходи проекту:

- провести уточнення проектно-кошторисної документації на предмет врахування всіх робіт, які необхідно провести для завершення проекту. Попередньо загальна кошторисна вартість проекту «Поточний ремонт Народного дому в с. Баличі Мостисьького району» складає 109500 грн.
- мобілізувати кошти на реалізацію проекту – 50 тис. грн. з субвенції обласного бюджету; 54,025 тис. грн. з субвенції районного бюджету; 5,475 грн. – трудовий внесок громади, який окремо проплачуватиме Агенція місцевого розвитку с. Баличі згідно окремої угоди та актів виконаних робіт
- визначити підрядника на проведення робіт по поточному ремонту Народного дому в с. Баличі шляхом проведення конкурсу серед місцевих будівельних організацій через місцеву газету «Наш край». Укласти відповідну Угоду на проведення робіт
- розподілити обов'язки членів ГО «Агенції» для організації роботи членів громади, контролю за роботою підрядної організації
- провести ремонт даху, навішування жолобів та водостічних труб
- провести роботи по прокладанню дренажу та вертикальної гідроізоляції фундаментів
- провести ремонт фасаду
- прийняти об'єкт в експлуатацію.

Проект буде базуватися на попередніх досягненнях

Як вже зазначалось громада села Баличі має досвід реалізації подібних проектів. В 2006 році громада для підтримки місцевих ініціатив створила та зареєструвала громадську організацію «Агенція місцевого розвитку с. Баличі». Це дало можливість скоординувати зусилля місцевих жителів і впровадити проект УФСІ «Впровадження енергозберігаючих технологій и Балицькій ЗОШ I-III ступенів». Було повністю замінено в школі вікна на енергозберігаючі та збудовано нову котельню. Загальна вартість проекту становила 556 тис.грн. Окрім того, у 2010 році силами сільської ради та громади в Народному домі було повністю проведено заміну вікон на енергозберігаючі, що дало можливість добитися нормального температурного режиму.

При реалізації даного проекту буде використано попередній досвід, а саме – організація роботи громади, проведення тендерів, укладання угод та контроль за роботою підрядних організацій, залучення коштів бюджету проекту з різних джерел, планування роботи Народного дому з метою забезпечення життєздатності його послуг.

Про досягнення потрібних результатів буде свідчити:

- Ліквідація протікання на стелі
- Сухі стіни як всередині приміщення так і зовні
- Відремонтований зовнішній вигляд фасаду будинку

Розподіл функцій організаторів-партнерів:

Львівська обласна рада - дофінансування

Мостиська районна рада - дофінансування

Балицька сільська рада - перерахунок кошторису вартості, до фінансування, проведення тендеру та укладення Угоди на виконання робіт, прийняття об'єкту в експлуатацію

Підрядна організація - виконання ремонтних робіт

Агенція місцевого розвитку с. Баличі - контроль за виконанням та якістю робіт, проведення земляних та ремонтно-будівельних робіт по приміщенню Народного дому

Громада села Баличі – трудовий внесок в проект та контроль за виконанням робіт.

Тривалість і план реалізації заходів проекту

Тривалість проекту складає **3 місяці**.

Дата	Захід	Місце проведення	Організація - виконавець
червень	Уточнення ПКД	с. Баличі	Балицька сільська рада
червень	Провести конкурс на відбір підрядної організації та укласти угоду на будівельно-монтажні роботи	с. Баличі	Балицька сільська рада
липень	Провести частковий ремонт покрівлі та навішування жолобів і водостічних труб	с. Баличі	Балицька сільська рада, Агенція місцевого розвитку с. Баличі

липень	Провести роботи по влаштуванню дренажу	с. Баличі	Агенція місцевого розвитку с. Баличі, підрядна організація
серпень	Проведення ремонту фасаду	с. Баличі	Агенція місцевого розвитку с. Баличі, підрядна організація
серпень	Введення об'єкту в експлуатацію	с. Баличі	Балицька сільська рада

Очікувані результати проекту (не більше 1 стор.).

Короткотривалі результати:

- Забезпечення комфортних умов для проведення культурно-просвітницьких заходів для 840 жителів села.
- Встановлення 35 м жолобів та 18 м водостічних труб, влаштування 43 м дренажу та ремонт 228 кв.м фасаду.

Перспективні наслідки реалізації проекту:

- Безперебійна та ефективна робота Народного дому в с.Баличі
- Збереження будівлі школи від руйнування
- Поглиблення кооперації громади і влади у вирішенні місцевих проблем.

Сталість результатів проекту:

а) *фінансова сталість*: після завершення проекту всі роботи будуть передані на баланс Балицької сільської ради і подальша діяльність буде здійснюватись за рахунок фінансування з сільського бюджету та трудового вкладу мешканців села

б) *інституційна сталість*:

Народного Дому. Після завершення проекту будуть мати можливість функціонування різного роду гуртки, проводитися дискотеки, концерти, вистави, функціонувати школа народних промислів;

ГО «Агенція місцевого розвитку с. Баличі». Підготовка нових проектів щодо розвитку послуг Народного дому, вирішення інших проблем громади;

в) *соціальна сталість*: досягнуті результати дозволять покращити ситуацію із залученням молоді і всіх жителів до культурних заходів, сприятимуть кращій організації відпочинку, сприятимуть підвищенню довіри громади до співпраці з владою.

Загальний бюджет проекту.

грн.

№	Захід	Стаття витрат	Розрахунок статті витрат	Джерела фінансування		
				Львів. обл.рада	Мостиська районна рада*	АМР**
1.	Проектні та вишукувальні роботи та утримання служби замовлення.	Зведений кошторисний розрахунок будівництва (додається)	9563,00	-	9563,00	-
2.	Ремонт покриття	Локальний кошторис №2-1-1 (додаток)	12235,00	-	12235,00	-
3.	Влаштування жолобів та навішування водостічних труб		4937,00	-	4937,00	-
4.	Влаштування дренажу		18378,00	-	12903,00	5475,00
5.	Ремонт фасаду		64387,00	50000,00	14387,00	-
Разом по проекту:			109500,00	50000,00	54025,00	5475,00

* субвенція районного бюджету в сумі 54025 тис. грн. Балицькій сільській раді підтверджено гарантійним листом голови Мостиської райдержадміністрації від 12 квітня 2012 року (додається). У випадку позитивного результату по наслідках Конкурсу відповідне рішення про надання субвенцій з районного бюджету буде прийнято на сесії районної ради.

** сума 5475 грн. (5% від бюджету проекту) є внеском громади. Дані кошти будуть акумульовані на рахунку Агенції та використані згідно локального кошторису.

Уроки проекту

Повідомлення про перемогу в конкурсі мікропроектів громада с. Баличі одержала 16 липня 2012 року. Одразу після цього було зібрано ініціативну групу в складі сільського голови Р.Михайлишина, голови Агенції місцевого розвитку о. Ігоря Бориса, зав. Народного дому О. Садової, бухгалтера сільської ради Б.Хтей та заступника голови Агенції місцевого розвитку Л. Мусійовської. Першим ділом необхідно було замовити

виготовлення креслень до проектної документації в КП «Мостиське АПБ». Кошторис було виготовлено ще на початку 2012 року (до моменту проведення конкурсу), а креслення - після перемоги у конкурсі, оскільки виготовлення креслень вимагали гарантії оплати робіт.

Примітка. У випадку даного проекту кошторис та креслення стосувались поточного ремонту. При капітальному ремонті у вартість проекту слід включати проведення авторського та технічного нагляду, проведення державної експертизи. Тільки після проведення експертизи проектну документацію можна затверджувати рішенням місцевої ради і готувати декларацію в «Держархбудконтроль» про початок робіт. При проведенні поточного ремонту не потрібно здійснювати всі ці процедури.

Керівництво Агенції місцевого розвитку села спільно з завідувачем Народним домом активно розпочали збір коштів громади, а це 5475 грн.

Протягом місяця було виготовлено всі необхідні креслення по влаштуванню дренажу, ремонту даху та облицювання фасаду сайдингом. 17 серпня 2012 року рішенням сесії сільської ради № 3 було затверджено проектно-кошторисну документацію в повному обсязі. Відповідно була здійснена оплата робіт КП «Мостиська АПБ» за рахунок коштів сільської ради в сумі 8971 грн.

Після цього в газеті «Наш край» було оголошено конкурс на вибір підрядної організації для проведення ремонтних робіт з терміном подання заявок 2 тижні. Поступило 3 заявки на проведення робіт. Агенція місцевого розвитку спільно з сільською радою вибрала підрядника ПП «Мосткомфортбуд» за принципом «ціна/якість», а також готовності підрядником проведення додаткових робіт, зокрема встановлення 3-х дверей, яких не було в проекті.

12 вересня 2012 року в Службі державного казначейства у Мостиському районі було зареєстровано договір підряду ПП «Мосткомфортбуд» та Балицькою сільською радою.

Одночасно з конкурсом Агенція місцевого розвитку с. Баличі збрала повністю суму «внеску громади», які були покладені на свій розрахунковий рахунок у відділенні Ощадбанку. На цю суму (5475 грн.) з підрядником було укладено окрему угоду на проведення ремонтних робіт (влаштування дренажу).

Після завершення робіт 18 вересня 2012 року було підписано два акти прийняття-передачі за формою КБ-2в.

Примітка. Форма КБ-2в - це документ затверджений наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 04.12.2009р. №554 «Про затвердження примірних форм первинних документів з обліку в будівництві» у вигляді встановленої типової форми.

Перший Акт - з Агенцією на суму 5475 грн., відповідно кошти миттєво поступили підряднику.

Другий Акт - з сільською радою на суму 12903 грн., кошти поступили підряднику лише 6 Листопада 2012 року.

Після перерахування коштів громади підряднику в казначействі було зареєстровано відповідний Акт проведення громадських робіт.

Примітка. Акт проведення громадських робіт відповідної форми реєструється тільки в казначействі. Він складається на суму внеску громади незалежно в якій формі цей внесок чи в грошовій, чи в натуральній. Всі роботи по грошовому або матеріальному внеску мають відповідати кошторису. В нашому випадку внесок громади був грошовий.

Слід зазначити, що Балицька сільська рада не мала повністю всіх коштів на проведення ремонтних робіт і частину коштів планувала отримати з районного бюджету. Відповідно до Мостиської райдержадміністрації було направлено звернення (лист в довільній формі). Мостиська райдержадміністрація спільно з районною радою прийняла рішення на сесії районної ради 22 серпня 2012 року надати субвенцію Балицькій сільській раді в сумі 17 тис. грн. Кошти субвенції поступили на рахунок сільської ради 25 вересня 2012 року.

2 жовтня 2012 року ПП «Мосткомфортбуд» завершило роботи по ремонту Народного дому в с. Баличі. 5 жовтня 2012 року сільський голова с. Баличі підписав розпорядження № 19 про створення комісії по прийняттю виконаних ремонтних робіт в складі сільського голови Р.Михайлишина, голови Агенції місцевого розвитку о. Ігоря Бориса, директора ПП «Мосткомфортбуд» М. Сорокового та бухгалтера сільської ради Б.Хтей. 16 жовтня 2012 року вищезазначена комісія завершила свою роботу - було підписано акт прийому-передачі ремонтних робіт.

Примітка. У випадку капітального ремонту або реконструкції заповнюється декларація про завершення робіт і затверджується в інспекції «Держбудконтролю».

Відповідно було підписано з сільською радою акт прийому-передачі робіт на суму 31567 грн., який було зареєстровано в казначействі 08.10.2012 року. 19.10.2012 року в казначействі був зареєстрований акт на суму 50 тис. грн., оскільки кошти з обласного бюджету в сумі 50 тис. грн. поступили в район 19.10 2012 року. Станом на 12.11 2012 року дані кошти (31567 грн. та 50 тис. грн.) підряднику ще не поступили.

о. Ігор Борис

ПРОЕКТ

Школа – освітній та культурний центр села

Тематичний напрям (напрями), якому відповідає проект (з переліку, визначеного Обласним конкурсом проектів розвитку територіальних громад)	Реконструкція, будівництво, облаштування об'єктів соціально-культурного призначення
Загальний бюджет проекту (грн)	42384,00
Очікуваний обсяг фінансування проекту (грн)	21100,00

Опис проблеми, на розв'язання якої спрямовано проект

Опис існуючих проблем в селі:

На південний захід від Жидачева, на відстані 4 – 5 км на лівому березі річки Стрий, лежить невелике село Волиця-Гніздичівська, яке входить до складу Вільхівецької сільської ради. Площа села становить 123,3 га, у 138 будинках проживає 390 мешканців. В селі працює бібліотека та клуб, які знаходяться в Народному домі, збудованому у першій половині минулого століття за кошти громади, загально-освітня школа І-ІІ ступеня, магазин, фельдшерсько-акушерський пункт, дерев'яна церква 1746 року забудови та пам'ятник Т.Г. Шевченку.

Із селом Волиця-Гніздичівська пов'язано багато переказів та легенд. Воно пережило татаро-монгольську навалу, польських королів, австрійський уряд, дочекалося скасування панщини у 1848 р. На честь цієї події у селі поставили два пам'ятники-хрести, яких багато стоїть на нашій землі. За часів панування Польщі та Австро-Угорщини на надзвичайно низькому рівні були освіта і культура, адже заборонялося розмовляти рідною мовою, співати українських пісень. Починаючи з 1907 р. сільські діти отримали можливість відвідувати бурсу, яку було відкрито у м. Жидачеві силами громадськості, але вона проіснувала недовго.

З 1919 року в селі почала діяти початкова школа, у якій працював лише один вчитель, а також хата-читальня, що сприяло розвитку просвітницької роботи. Сільська ЗОШ І-ІІ ст. сьогодні-це двохповерховий будинок на окраїні села, оточений старим парком.

Частина приміщення школи доволі стара. Колись це був маєток польського шляхтича Лубковського (похований на сільському цвинтарі). Коли потрапляєш в середину приміщення школи, зразу відчуваєш подих історії. Старі дубові кручені сходи, ковані ґрати на дверях, мозаїчна плитка під ногами. За роки свого існування школа зазнала значних змін. Був надбудований другий поверх та прибудоване ціле крило, де розміщений спортзал та майстерні, замінено вікна, організовано водопостачання та водовідведення, організовано кімнату народознавства.

Для такого невеличкого села, як Волиця-Гніздичівська, школа є освітнім та культурним центром. Саме тут діти здобувають освіту, вчаться жити в колективі, отримують перші уроки дорослого життя, розвивають свої здібності та таланти, знайомляться з історією рідного краю, культурною спадщиною, проводять шкільні свята, за допомогою яких пізнають ази різних жанрів художньої самодіяльності. Через те, що село має обмежений доступ до культурних та розважальних установ і закладів школа також має важливе значення і для дорослого населення, зокрема батьків, дідусів та бабусь школярів, які є частими гостями шкільних свят та інших культурно-просвітницьких заходів.

Волиця-Гніздичівську ЗОШ І-ІІ ст. відвідують діти з двох сіл – Волиця-Гніздичівська та Вільхівці (адміністративний центр сільської ради). Відрадно, що останніми роками кількість дітей постійно зростає на 5-7 учнів щорічно. Позитивні тенденції намітились і на наступні роки.

Через недостатнє фінансування установ освіти дирекція школи не має можливості створити для школярів сучасні умови навчання, виховання та розвитку. Зроблено багато силами дирекції школи, вчителями, батьками, меценатами та спонсорами, але ще не достатньо. Найгострішою проблемою сьогодення для Волиця-Гніздичівської ЗОШ І-ІІ ст. є відсутність внутрішнього туалету. Учням та вчителям доводиться користуватися дворовим туалетом, який знаходиться на відстані 50 м. від будівлі школи. В зимовий період, крім дискомфорту, відвідування такої вбиральні сприяє частій захворюваності школярів простудними хворобами, а в теплу пору року слугує розсадником антисанітарії.

Відповідно до вимог санітарних норм і правил (СНІП) школа повинна бути обладнана внутрішнім санвузлом. При перевірках, які проводилися працівниками райсанепідемстанції, про це

неодноразово наголошувалося в довідках та актах перевірок. Наприкінці минулого року школа отримала припис головного санітарного лікаря Жидачівського району про влаштування внутрішнього санвузла до 01.09.2012р. У випадку невиконання припису школа буде закрита. Дирекція школи порушувала дане питання перед відділом освіти, проте додаткового фінансування на влаштування внутрішнього санвузла не отримала, так як в районі функціонує 78 загальноосвітніх навчальних закладів і в більшості з них існує така ж проблема (у 2011р. внутрішні туалети влаштовано тільки у 9 ЗОШ).

Питання влаштування внутрішнього санвузла в школі обговорювалося на батьківських зборах та на сільських сходах. Громадою сіл Волиця-Гніздичівська та Вільхівці прийнято рішення про частковий збір коштів на влаштування внутрішнього санвузла в школі.

Визначення цільової групи чи категорії населення, на які спрямовані результати проекту

Запропонований проект спрямований на учнів 1-9 класів Волиця-Гніздичівської ЗОШ І-ІІ ступеня, працівників школи, а також батьків, дідусів та бабусь школярів цієї школи.

Опосередкований вплив проект буде мати також на відділ освіти Жидачівської райдержадміністрації, Жидачівську ай санепідемстанцію.

Окреслення ознак, за якими визначили цільову групу (групи) проекту

Влаштування внутрішнього санвузла у Волиця-Гніздичівській ЗОШ дозволить покращити санітарно-гігієнічні умови для школярів, сприятиме вихованню культури гігієни, а це в свою чергу спонукатиме мешканців сіл теж покращити свої санітарно-побутові умови, тобто сприятиме поширенню позитивного досвіду. Реалізація даного проекту повинна дати позитивну динаміку по зниженню рівня захворюваності вірусними та простудними хворобами школярів, вчителів та родичів учнів, в чому зацікавлені як дирекція школи, відділ освіти Жидачівської райдержадміністрації, так і Жидачівська райсанепідстанція.

Відповідність діяльності за проектом напрямам цього Конкурсу

Волиця-Гніздичівська ЗОШ І-ІІ ступеня, в якій планується

влаштувати внутрішній санвузол, відноситься до об'єктів соціально – культурного призначення. Тому запропоновані в рамках проекту заходи відповідають напрямку Конкурсу «Реконструкція, будівництво, облаштування об'єктів соціально-культурного призначення».

Мета та завдання проекту

Метою запропонованого проекту є покращення санітарно-гігієнічних умов у Волиця-Гніздичівській ЗОШ І-ІІ ступеня шляхом влаштування внутрішнього санвузла.

Для досягнення поставленої мети планується вирішити наступні *завдання проекту*:

- забезпечити якісні санітарно-гігієнічні умови у загальноосвітній школі для учнів, педагогів та техпрацівників;
- створити умови, спрямовані на захист здоров'я дітей;
- збільшити інтеграцію сільської громадськості через залучення якнайбільшого числа мешканців двох сіл до підготовки та реалізації проекту.

Технологія досягнення цілей

Методи реалізації проекту

Фінансовий – для реалізації проекту будуть залучені кошти обласного та районному бюджету Жидачівського району, а також кошти громад двох сіл – Волиця-Гніздичівська та Вільхівці

Майновий – влаштований внутрішній санвузол збільшить балансову вартість, а отже і вартість всіх активів власника приміщення, яким є Жидачівська районна рада.

Адміністративний – буде прийматися ряд розпорядчих документів про проведення будівельно-монтажних робіт, відповідальних осіб та інше, підписуватися ряд угод (про міжбюджетні трансферти, на виконання будівельно-монтажних робіт, тощо).

Хід реалізації проекту буде висвітлюватися в місцевих ЗМІ.

Заходи проекту (короткий опис кожного заходу має дати можливість уявити, що й як буде відбуватися)

1. Організаційні та підготовчі роботи:

1.1. Зустріч партнерів та розподіл обов'язків.

1.2. Збір та акумуляція коштів.

1.3. Проведення експертизи кошторису.

1.4. Фотофіксація стану санітарно-гігієнічних умов в школі до початку реалізації проекту.

1.5. Пошук виконавця будівельно-монтажних робіт та підписання з ним угоди.

1.6. Інформування населення через районний часопис «Новий час» та офіційні сайти Жидачівської районної ради та РДА про початок реалізації проекту.

2. Проведення робіт по влаштуванню внутрішніх туалетів в ЗОШ І-ІІ ступеня с. Волиця-Гніздичівська.

2.1. Сантехнічні роботи (прокладання трубопроводів водопостачання та каналізації поліетиленовими трубами, установка одного електричного відцентрового насоса, насоса Гідрофера, 3 унітазів та 2 умивальників);

2.2. Будівельні роботи (влаштування перегородок із гіпсокартону в існуючому цегляному приміщенні школи, 3 дверей, побілка водною емульсією).

3. Підведення підсумків проекту.

3.1. Проведення в Волиця-Гніздичівській ЗОШ святкового заходу «Дружня громада – сильна громада».

3.2. Фотофіксація нововлаштованого санвузла.

3.3. Інформування населення через районний часопис «Новий час», місцеве радіомовлення та офіційні сайти Жидачівської районної ради та РДА про результати реалізації проекту.

3.4. Звітність по проекту.

Яким чином проект буде базуватися на попередніх досягненнях: силами дирекції, вчительського колективу Волиця-Гніздичівської ЗОШ та батьків протягом останніх років створено кімнату народознавства, проводяться поточні ремонти шкільних приміщень, постійно організовуються та проводяться різноманітні освітньо-культурні заходи. Ініціативною групою, батьківським комітетом неодноразово проводилися акції по залученню коштів громади, спонсорів на поповнення матеріально-технічної бази школи. Частково відремонтовані та замінені вікна і двері.

Оцінка досягнення результатів: критеріями оцінки досягнутих результатів будуть кількість учнів та працівників школи, чий

санітарно-гігієнічні умови будуть покращені; кількість жителів сіл Волиця-Гніздичівська та Вільхівці, які будуть залучені до проекту; сума коштів, в тому числі залучена від громади, кількість влаштованих санвузлів.

Розподіл функцій організацій-партнерів: основним організатором і координатором проекту буде ініціативна група жителів сіл Волиця-Гніздичівська та Вільхівці. До її функцій також входить збір та акумуляція коштів – внеску громади в даний проект, інформування населення про хід реалізації проекту в ЗМІ, контроль за ходом виконання робіт по влаштуванню внутрішнього санвузла в школі, а також підготовка та проведення святкового заходу «Дружня громада – сильна громада» за участю школярів та батьків.

Організація-партнер - відділ освіти Жидачівської РДА як балансоутримувач приміщення, буде безпосередньо займатися проведенням експертизи кошторису, отриманням необхідних дозволів, пошуком виконавця будівельно-монтажних робіт, підписанням з ним угоди, проведенням робіт по влаштуванню внутрішнього туалету, розрахунками за виконані роботи та підготовкою звітності за проектом.

Організація-партнер - Жидачівська районна рада надасть субвенцію на співфінансування проекту та свій Інтернет-ресурс для розміщення інформації про проект.

Тривалість і план реалізації заходів проекту

Тривалість проекту складатиме 4 місяці.

Дата	ЗАХІД	Місце проведення	Організація-виконавець
Місяць I	Підготовка та проведення заходу 1 «Організаційні та підготовчі роботи»	с. Волиця-Гніздичівська, м. Жидачів, м. Львів	Ініціативна група, Відділ освіти ЖРДА
	Підготовка заходу 2 «Проведення робіт по влаштуванню внутрішніх туалетів»	с. Волиця-Гніздичівська	БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНА ОРГАНІЗАЦІЯ
Місяць II	Проведення заходу	с. Волиця-	Ініціативна

	1 «Організаційні та підготовчі роботи» та заходу 2 «Проведення робіт по влаштуванню внутрішніх туалетів»	Гніздичівська, м. Жидачів, м. Львів	група, Відділ освіти ЖРДА, будівельно-монтажна організація
	Підготовка заходу 3 «Підведення підсумків проекту»	с. Волиця-Гніздичівська	Ініціативна група,
Місяць III	Проведення заходу 2 «Проведення робіт по влаштуванню внутрішніх туалетів»	с. Волиця-Гніздичівська	будівельно-монтажна організація
	Підготовка заходу 3 «Підведення підсумків проекту»	с. Волиця-Гніздичівська	Ініціативна група
Місяць IV	Проведення заходу 3 «Підведення підсумків проекту»	с. Волиця-Гніздичівська, м. Жидачів	Ініціативна група, Відділ освіти ЖРДА

Очікувані результати проекту

Короткотривалі результати

В результаті реалізації проекту планується влаштувати один санвузол, покращити санітарно-гігієнічні умови 66 учнів, 16 вчителів та 6 осіб техперсоналу Волиця-Гніздичівської ЗОШ, залучити від громади фінансових, матеріальних та трудових ресурсів на суму не менше 2200,00 грн. на реалізацію проекту та дати можливість понад 250 жителям сіл Волиця-Гніздичівська і Вільхівці відчувати свою причетність до вирішення нагальної проблеми.

Перспективні наслідки реалізації проекту:

В перспективі, в результаті реалізації проекту, планується зменшити рівень захворюваності школярів та працівників школи на простудні та інфекційні захворювання на 15%, підвищити рівень санітарно-гігієнічної культури школярів, створити комфортні

умови перебування в школі для учнів та працівників, стимулювати жителів двох сіл покращувати санітарно-гігієнічні умови в своїх домівках.

Сталість результатів проекту за такою схемою:

а) фінансова сталість: реалізація запропонованого проекту приведе до збільшення витрат школи на електроенергію (подача води гідрофером), оскільки вода подається із криниці, яка знаходиться на шкільному подвір'ї, на відстані, приблизно, 20 м від будівлі школи. Ці видатки будуть фінансуватися із районного бюджету Жидачівського району по функції «Освіта», розпорядником яких є відділ освіти.

б) інституційна сталість: школа після реалізації проекту покращить свої санітарно-гігієнічні умови і стане більш привабливою. Про її закриття не йдеться, так як учні є і на перспективу будуть, про що свідчать статистичні дані щодо народжуваності дітей у селах Волиця-Гніздичівська і Вільхівці.

в) соціальна сталість: запропонований проект сприяє згуртуванню сільських громад двох сіл, дає їм віру у свої сили у вирішенні нагальних місцевих проблем, стимулює зацікавленість громади в подальшій участі в аналогічних конкурсах, проектах. В результаті реалізації проекту будуть створені умови, спрямовані на захист здоров'я школярів, а також буде привернена увага влади та громадськості до спільного вирішення потреб школи та проблем села.

Загальний бюджет проекту

№	Захід	Стаття витрат	Розрахунок статті витрат	Джерела фінансування		
				Бюджет облради	Заявник	Інші
1.	Захід 1	Проведення експертизи кошторису	Згідно кошторису			825,00
Усього в заході 1						825,00
2.	Захід 2	Проведення будівельно-монтажних робіт	Згідно кошторису	21100,00	2200,00	17675,00
3.		Витрати на технагляд	Згідно кошторису			584,00

Усього в заході 2	21100,00	2200,00	18259,00
Усього в проєкті:	21100,00	2200,00	19084,00

Уроки проекту

Проект «Школа - освітний та культурний центр села» розроблений ініціативною групою сіл Волиця-Гніздичівська та Вільхівці Вільховецької сільської ради Жидачівського району. Загальна вартість проекту становить 42384,00 грн. На даний час роботи по проекту завершені.

Фінансова ситуація. Розпорядником коштів виступив відділ освіти. Кошти в сумі 37084,00 грн. були акумульовані на рахунку відділу освіти. До відділення державного казначейства у Жидачівському районі було подано два акти виконаних робіт на суми 19084,00 грн. та 18000,00 грн. Однак, через відсутність коштів на казначейському рахунку оплата виконаних робіт на сьогодні ще не проведена.

В свою чергу громади сіл Волиця-Гніздичівська та Вільхівці (в основному батьки учнів Волиця-Гніздичівської ЗОШ) виконали свою частину робіт власними силами, про що складено акт встановленого взірця на суму 2200,00 грн. Для реєстрації цього акту виконаних робіт було відкрито спеціальний рахунок у ВДК Жидачівського району і на сьогодні, після корекції незначних зауважень працівників казначейства, даний акт повторно подається на реєстрацію. Після реєстрації у ВДК акту виконаних робіт громадою, очікуємо останніх 3100,00 грн. субвенції з обласного бюджету та подачу останніх актів, зокрема за авторський та технічних нагляд.

В ході реалізації проекту виникла і низка складнощів. Так як школа фінансується з районного бюджету, то під час підготовки проекту на конкурс ініціативна група заручилася гарантійним листом Жидачівської районної ради та райдержадміністрації про співфінансування проекту у випадку його перемоги в обласному конкурсі. Але так як цього року Жидачівський район виграв 8 проектів, то забезпечити всі проекти співфінансуванням в обіцяному обсязі не було можливості. Прийшлося вирішувати питання співфінансування шляхом переговорів з Вільховецькою сільською радою. Порозуміння не зразу, але все-таки було знайдено і в кінцевому результаті проект фінансувався з наступних джерел:

- обласний бюджет (субвенція районному бюджету) – 21100,00 грн.
- районний бюджет (фінансування відділу освіти) – 2500,00 грн.
- сільський бюджет (субвенція районному бюджету) – 16584,00 грн.

- внесок громади (виконання робіт) – 2200,00 грн.

Процедура уточнення показників сільського та районного бюджету затягнула початок реалізації проекту на кілька місяців. Всі інші проблеми вирішувалися оперативно, в робочому порядку.

В ході підготовки проектів на конкурс Жидачівська районна рада виступила активним організатором процесу: організувала та провела навчання по написанню мікропроектів, як власними силами, так і з залученням експертів для органів місцевого самоврядування, громадських організацій та активістів громад; надала методичну допомогу при підготовці конкретних проектів; провела роз'яснювальну роботу. І це дало свої результати: в 2011 році було подано на конкурс 6 проектів, з них 3 стали переможцями, в 2012 році подано на конкурс 12 проектів, з них 8 стали переможцями. Проте в ході реалізації проектів районна рада залишилася поза процесом, так як відповідно до «Порядку фінансування» Програми обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки (додаток 6) обов'язки по збору та узагальненню інформації про обсяги використаних коштів субвенції та виконані роботи, у розрізі кожного мікропроекту, покладені на районні державні адміністрації, які, в свою чергу, подають узагальнену інформацію до головного управління економіки та інвестицій облдержадміністрації. В цій ситуації райдержадміністрація проводить наради щодо ходу реалізації проектів, не залучаючи до участі в них району раду. Районна рада дублює функції райдержадміністрації, збираючи інформацію самостійно.

Також, п. 3 розділу X «Моніторинг Програми» Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки регламентує, що «органи місцевого самоврядування до 1 лютого року, що настає за звітним періодом, надають Львівській обласній раді звіт про результати впровадження проекту за окремо затвердженою формою», що також породжує двозначність: звітує кожна конкретна сільська, селищна, міська рада безпосередньо обласній раді чи узагальнену інформацію подає районна рада?

Тому пропонуємо внести зміни до Програми, *запропонувавши райдержадміністраціям щомісячно інформувати районні ради про хід реалізації проектів у розрізі кожного мікропроекту та уточнити положення п. 3 розділу X «Моніторинг Програми».*

ПРОЕКТ

**«Поточний ремонт Народного дому
с. Дмитровичі Мостиського району»
(обласний конкурс мікропроектів у сфері енергоощадності)**

Тематичний напрямок (напрямки), якому відповідає проект (з переліку, визначеного Обласним конкурсом проектів розвитку територіальних громад)	Сфера енергоощадності (Програма енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини на 2010-2015 роки)
Загальний бюджет проекту (грн.)	89714,00
Очікуваний обсяг фінансування проекту:	
з обласного бюджету (грн.)	42614,00
з місцевого бюджету (грн.)	42614,00
вклад територіальної громади (грн.)	4486,00

Історія об'єкта

Народний дім с.Дмитровичі збудований та зданий в експлуатацію у 1969 році. Об'єкт збудований господарським способом за кошти колишнього колгоспу ім. Енгельса (кер. Кузьо Роман Миколайович).

Головним призначенням Народного дому с. Дмитровичі є:

- задоволення культурно-дозвільних потреб населення;
- розвиток усіх видів та жанрів самодіяльної народної творчості;
- створення та організація діяльності клубних формувань (творчих колективів, гуртків, студій, аматорських об'єднань, клубів за інтересами;
- підтримка соціально важливих культурних ініціатив;
- вироблення та запровадження нових моделей культурного обслуговування громадян.

Паспортні дані та техніко-економічна характеристика потужності об'єкта:

Загальна площа будинку становить 646 м.кв. Зовнішні стіни цегляні, товщиною 0,5 м, внутрішні перегородки також цегляні. Перекриття - пустотні залізобетонні плити. Покриття -

металопрофіль. Вікна, двері – дерев'яні. Фасад будинку поштукатурений. Опалення пічне.

Будинок складається з вестибюлю з малою сценою, актового залу на 200 місць з великою сценою, 2 кладовок, гардеробної, кабінету завідуючого народним домом, кабінету гурткової роботи, бібліотеки з фондом 3610 книг на 152 читачі, кімнати народознавства.

Стан Народного дому:

Стіни, перекриття та несучі конструкції даху, покриття в хорошому стані. Потребують заміни вікна та вхідні двері народного дому.

Перелік робіт, які мають бути виконані в рамках упровадження проекту та їх вплив на покращення стану об'єкта:

- встановлення віконних блоків із металопластику в кам'яних стінах, площа прорізу до 2 кв.м - 4,86 кв.м. – 3 штуки;
- встановлення віконних блоків із металопластику в кам'яних стінах, площа прорізу до 3 кв.м - 93,5 кв.м – 19 штук;
- заповнення прорізів у кам'яних стінах дверними блоками з металопластику, площа прорізу більше 3 кв.м – 13,8 кв.м – 3 шт.

Техніко-економічне обґрунтування

У народному домі с. Дмитровичі стан віконних блоків виглядає наступним чином:

- коробки прогнилі,
- віконні рами також прогнилі та деформовані, що не дає щільно закріпити скло штапиками
- між віконними рамами та коробкою є щілини,
- віконні кватирки не відкриваються, так як заглушені,

Стан дверних блоків на даний час такий:

- дверні коробки та полотна прогнилі, деформовані
- вхідні двері тимчасово усилені фанерою, щілини дверних полотен також тимчасово забиті фанерою.

Заміна 98,36 кв.м дерев'яних вікон на металопластикові. Конструкція таких вікон дозволяє щільно їх зачиняти, перешкоджає виходу теплого повітря з приміщення та дозволяє зекономити до 30% теплової енергії. До заміни пропонується встановити подвійні склопакети $R_q=0,54\text{м}^2\text{хС}_0/\text{Вт}$ з параметрами:

- профіль EUROLINE 58 мм,
- фурнітура WINHOUSE.

Зображений вигляд нових віконних конструкцій - експлікація.

Мета проекту – збереження приміщення Народного дому в селі Дмитровичі Мостиського району шляхом заміни вікон та дверей.

Для досягнення поставленої мети основними **завданнями проекту будуть:**

1. Провести перерахунок кошторису вартості Капітального ремонту Народного дому в с. Дмитровичі Мостиського району.
2. Провести заміну вікон та дверей на металопластикові.
3. Залучити до реалізації проекту жителів села.

Логічні та послідовні кроки для досягнення бажаних результатів:

- перегляд та уточнення проектно-кошторисної документації;
- мобілізація коштів на реалізацію проекту з різних джерел;
- визначення підрядника на проведення робіт та укладення Угоди;
- мобілізація членів Агенції та громади с. Дмитровичі;
- проведення ремонтних робіт (заміна віконних блоків на металопластикові, заміна дверей на металопластикові);
- прийняти об'єкт в експлуатацію;
- забезпечення життєздатності проекту (послуг Народного Дому).

Результати проекту:

- безперебійна та ефективна робота Народного дому;
- збереження будівлі Народного дому від руйнування грибком;
- забезпечення комфортних умов для проведення культурно-просвітницьких заходів;
- поглиблення кооперації громади і влади у вирішенні місцевих проблем.

Економічний ефект проекту

Розрахунок економії коштів при заміні дерев'яних вікон з опором теплопередачі $K=0,4 \text{ кв.м} \times \text{К/Вт}$ на пластикові вікна з двошкамерним склопакетом та приведеним опором теплопередачі $K=0,54 \text{ кв.м} \times \text{К/Вт}$

Визначаємо теплові втрати через вікна за формулою :

$$Q_{\text{вікон}} = S_{\text{вікон}} / R_x (t_d - t_c),$$

де, t_d - нормативне значення внутрішньої температури приміщень становить 21 град.С;

t_c - середнє значення температури зовнішнього середовища за опалюваний період, складає - бград.С;

Отже, до ремонту

$$Q_{\text{вікон до рем}} = 98,36 / 0,4 \times (21 - (-6)) = 6639,3 \text{ Вт}$$

Після ремонту

$$Q_{\text{вікон після рем}} = 98,36 / 0,54 \times (21 - (-6)) = 4918 \text{ Вт}$$

Економія (у відсотках) від впровадження заходу складає:

$$E\% = (Q_{\text{вікон до ремонту}} - Q_{\text{вікон після ремонту}}) / (Q_{\text{вікон до рем}}) \times 100\%$$

$$E\% = (6639,3 - 4918) / 6639,3 \times 100\% = 25,93\%$$

Враховуючи дані Галузевої Програми енергоефективності та енергозбереження МЖК на 2010-2014рр. 16% від втрат йде через вікна, звідси маючи загальну витрату палива на рік 14,5м³ - на суму 2077 грн., маємо втрати через дерев'яні вікна:

$$E \text{ (грн.) дерев'яних вікон} = Q_{\text{рік}} \times 16\% = (2077 \times 16\%) = 1745 \text{ грн.}$$

де $Q_{\text{рік}}$ - вартість оплаченого палива за 2011 рік, грн.

Так, вираховуємо втрати на 1м² дерев'яного вікна/грн.

$$E \text{ (грн.) ДЕРЕВ'ЯНИХ ВІКОН / м}^2 = Q_{\text{рік}} / S_{\text{вікон}} = 2077 : 98,36 = 21,12 \text{ грн/м}^2/\text{рік}$$

Економія від заміни дерев'яних вікон на метало пластиків в рік складе у грн.:

$$E_{\text{грн. метал. вікон}} = (E_{\text{грн. дер. вікон}} - E_{\text{грн. дер. вікон}} \times 27,8\%) \times S_{\text{вікон}} = (21,12 - 21,12 \times 25,93\%) \times 98,36 = 1538,70 \text{ грн}$$

Економія коштів від впровадження енергозберігаючих заходів та технологій після ремонту (заміни вікон) в народному Домі с. Дмитровичі в рік буде складати - **1538,70** грн.

Соціальний результат

Досягнуті результати дозволять покращити ситуацію із залученням молоді і всіх жителів до культурних заходів, сприятимуть кращій організації відпочинку, сприятимуть підвищенню довіри громади до співпраці з владою.

Екологічний результат – за рахунок зменшення кількості спалюваних дров зменшиться кількість шкідливих викидів в атмосферне повітря.

Календарний план реалізацій проекту у 2012 році

Тривалість проекту складає 3 місяці.

Тривалість заходу	Захід	Місце проведення	Організація - виконавець
червень	Уточнення проектно-кошторисної документації	с. Дмитровичі	Дмитровицька сільська рада
червень	Провести конкурс на відбір підрядної організації та укласти угоду на будівельно-монтажні роботи	с. Дмитровичі	Дмитровицька сільська рада, Агенція місцевого розвитку с. Дмитровичі
липень	Провести заміну віконних блоків на металопластикові	с. Дмитровичі	Дмитровицька сільська рада, підрядна організація, Агенція місцевого розвитку с. Дмитровичі
серпень	Провести заміну дверей на металопластикові	с. Дмитровичі	Дмитровицька сільська рада, підрядна організація, Агенція місцевого розвитку с. Дмитровичі
серпень	Введення об'єкту в експлуатацію	с. Дмитровичі	Дмитровицька сільська рада

Споживання паливно-енергетичних ресурсів за 2009-2011 роки

	Площа об'єкту, м ²	Природний газ, м ³	Електроенергія, кВт*год	Теплова енергія, Гкал	Вугілля, т	Дрова, м ³
2009 р.		-	-	-	-	8,5
2010 р.		-	-	-	-	9,0
2011 р.		-	-	-	-	14,5

Загальний бюджет проекту

грн.

№	Захід	Стаття витрат	Розрахунок статті витрат	Джерела фінансування		
				Львівська обласна рада	Дмитровицька сільська рада*	Агенція місцевого розвитку **
1.	Проектні та вишукувальні роботи та утримання служби замовлення.	Зведений кошторисний розрахунок будівництва (дод.)	10070,00	-	10070,00	-
2.	Заміна віконних блоків на металопластикові	Локальний кошторис №2-1-1 (додаток)	67423,00	42614,00	20323,00	4486,00
3.	Заміна дверей на металопластикові		12221,00		12221,00	
Усього в заході 3			12221,00			
Усього в проекті:			89714,00	42614,00	42614,00	4486,00

* Субвенція районного бюджету в сумі 42,614 тис. грн. Дмитровицькій сільській раді підтверджена гарантійним листом голови Мостиської райдержадміністрації (додається). У випадку позитивного результату по наслідках Конкурсу відповідне рішення про надання субвенцій з районного бюджету буде прийнято на сесії районної ради.

** Сума 4486 грн. (5% від бюджету проекту) є внеском громади. Дані кошти будуть акумульовані на рахунку Агенції та використані згідно локального кошторису.

Уроки проекту

Повідомлення про перемогу в конкурсі мікропроектів у сфері енергоощадності на 2012 рік (Програма енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини на 2010-2015 роки) сільська рада та громада с. Дмитровичі одержала після отримання листа облдержадміністрації про результати оцінювання 10 серпня 2012 року.

Сільським головою с. Дмитровичі І. Будзином було скликано ініціативну групу з числа членів Агенції місцевого розвитку, працівників народного дому та відповідальних працівників сільської ради.

Проектно-кошторисна документація на об'єкт була готова в повному обсязі і затверджена рішенням сесії сільської ради №5 ще 14.05.2012 року. Після отримання повідомлення про перемогу сільська рада із своїх коштів 13.09.2012 року проплатила КП «Мостиське АПБ» за документацію згідно договору 10070 грн. (вартість ПКД було включено у вартість мікропроекту).

Кошти, задекларовані як внесок громади становили в бюджеті проекту 4486 грн. Фактично було зібрано 4555 грн. з яких 4530 грн. згідно договору від 20.09.2019 року було оплачено за вікна, а 25 грн. за банківські послуги (відділення Ощадбанку).

Одночасно через районний часопис «Наш край» та Інтернет було оголошено конкурс на відбір підрядної організації для виконання робіт. Із заявок, які поступили на конкурс, найкращою (за критерієм ціна та умови як виробника і підрядника) виявилась пропозиція ТЗОВ «Віконні системи» (м. Львів). Відповідно Агенція і сільська рада уклали з цим підприємством відповідні угоди. Угоду сільської ради було зареєстровано в казначействі 20 вересня 2012 року. В листопаді було підготовлено і подано казначейству довідку про надходження в натуральній формі на суму 4530 грн. (кошти громади, які були оплачені за вікна).

27 вересня 2012 року була підготовлений і поданий в казначейство акт прийняття-передачі за формою КБ-2в на суму 32495 грн. і відповідно було зареєстровано в казначействі платіжне доручення на цю суму. Платіжне доручення на решту суми 42614 грн. (субвенція обласного бюджету) було зареєстровано в казначействі 19 жовтня 2012 року. Дані кошти цього ж числа поступили з обласного бюджету.

На даний момент вікна і двері виготовлені повністю і знаходяться на складі у Львові і будуть встановлені одразу після проплати, оскільки кошти знаходяться ще в в казначействі. Відповідно мікропроект ще не завершено і акт прийому-передачі не підписаний.

Будзин Іван

ПРОЕКТ

«Естетика у всьому. Проведення капітального ремонту санвузлів Миколаївської дитячої школи мистецтв»

Тематичний напрямок (напрямки), якому відповідає проект (з переліку, визначеного Обласним конкурсом проектів розвитку територіальних громад)	4. Реконструкція, будівництво, облаштування об'єктів соціально-культурного призначення
Загальний бюджет проекту (грн.)	60839,00
Очікуваний обсяг фінансування проекту (грн.)	30419,00

Опис проблеми, на розв'язання якої спрямовано проект

Фінансування культури - одна з болючих тем сьогодення. Кошти, призначені на культуру за визначеною схемою, повністю не забезпечують потребу в коштах галузі. Не зважаючи на поступове збільшення розрахункових показників міністерства фінансів України на утримання установ культури та мистецтво, їх не вистачає.

Миколаївська дитяча школа мистецтв - єдиний професійний початковий мистецький заклад у Миколаївському районі, у якому навчається 305 обдарованих дітей за мистецькими напрямками: музика, хореографія, образотворче мистецтво. Згідно постанови Кабінету Міністрів України в школі створено сприятливі умови для дітей соціально-незахищених категорій, а саме 72 учні з багатодітних і малозабезпечених сімей здобувають мистецьку освіту безкоштовно.

В школі працює 42 викладачі і 6 техпрацівників. Батьківська плата за навчання в школі за місяць становить 40 - 55 грн., залежно від спеціальності.

Учні школи мистецтв систематично дають концерти для учнів загально-освітніх шкіл, трудових колективів, батьків, громадськості міста та району, приймають участь та стають переможцями у різноманітних районних, обласних, Всеукраїнських та міжнародних конкурсах, оглядах, фестивалях.

Багато вихованців школи вирішили обрати професію музиканта. Так, у 2011 році 8 випускників школи мистецтв стали студентами вищих мистецьких навчальних закладів.

У концертному залі Миколаївської школи мистецтв проходить багато заходів районного рівня. Це пов'язано з тим, що районний Народний дім, який проводить ці заходи, не має власного приміщення. Так, в школі мистецтв систематично проходять концерти до знаменних дат, районні конкурси-огляди, відзначення професійних свят, збори пенсіонерів, двічі відбувалося нагородження медалями матерів-героїнь головою Львівської обласної державної адміністрації, проходять репетиції народних колективів району – хору працівників культури, вокального ансамблю «Гердан», зразкового ансамблю бандуристів «Намисто», сімейного ансамблю Вересів, ансамблю народної пісні і музики та всіх колективів школи мистецтв. У 2014 році школа святкуватиме 50-річний ювілей. Очікується приїзд багатьох гостей та відомих музикантів, вихованців школи.

До цього часу в школі слід провести ряд необхідних робіт для створення належного естетичного вигляду приміщення. З часу побудови школи, через брак фінансування, жодного разу не проводився капітальний ремонт санвузлів. Питання покращення умов в кабінетах особистої гігієни неодноразово піднімалося на нарадах педагогічного колективу, а також на батьківських зборах. Також гостро стоїть питання заміни каналізаційних труб, які повністю зношені і можуть в будь-який час спричинити аварійну ситуацію.

З метою запобігання аварійних ситуацій та забезпечення належних санітарних умов в Миколаївській дитячій школі мистецтв є потреба проведення капітального ремонту санвузлів, якими користуються учні, батьки, працівники школи та глядачі, що відвідують концерти.

Визначення цільової групи, на яку спрямовані результати проекту

Цільовою групою проекту є 305 учнів 1-8 класів Миколаївської школи мистецтв, 48 працівників навчального закладу, 5 працівників та 69 учасників народних колективів районного народного дому, 6 працівників централізованої бухгалтерії, батьки учнів, які навчаються в школі мистецтв та відвідувачі концертів, що проходять в концертному залі школи мистецтв.

Ознаки, за якими визначили цільову групу проекту

Цільова група проекту визначалася за принципом, хто в школі навчається, працює, а також відвідує школу з різних причин – пов'язаних з дітьми, з роботою в колективах, з відвідуванням шкільних та районних концертів та святкових заходів, зустрічей, презентацій.

Відповідність діяльності за проектом напрямкам цього конкурсу

Проект «Естетика у всьому» відповідає пріоритету програми щодо реконструкції, будівництва, облаштування об'єктів соціально-культурного призначення (п.4) «Програми обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011-2015 роки».

Мета та завдання проекту

Мета проекту – запобігання аварійних ситуацій та покращення санітарно-гігієнічних умов у Миколаївській дитячій школі мистецтв Львівської області шляхом проведення капітального ремонту санвузлів.

Завдання проекту.

1. Запобігти аварійній ситуації, що може виникнути внаслідок зношення каналізаційних мереж.
2. Покращити санітарно-гігієнічних умов у навчальному закладі шляхом проведення капітального ремонту санвузлів.
3. Залучити батьків учнів школи мистецтв до підготовки та здійснення проекту.
4. Підготувати приміщення школи мистецтв до належного відзначення 50-річного ювілею навчального закладу.
5. Висвітлювати в ЗМІ питання підготовки та реалізації проекту «Естетика у всьому».

Технологія досягнення цілей

Методи реалізації проекту

Проект буде реалізований спільними діями влади, бізнесових структур, батьків учнів навчального закладу, представників засобів масової інформації.

Проект реалізується в 2 етапи: перший (підготовчий), в рамках якого буде здійснена значна громадська робота – обговорення проблем з батьками, органами місцевої влади, визначення найбільш

гострої проблеми, яка потребує першочергового рішення; другий (основний) етап – мобілізація коштів, вибір підрядної організації, проведення ремонтно-будівельних робіт, прийомо-здаточні роботи та PR-кампанія.

Фінансовий механізм проекту передбачає отримання коштів з бюджетів відділу культури і туризму Миколаївської РДА, районного бюджету Миколаївського району, обласного бюджету в рамках «Програми обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011-2015 роки» та дольової участі громади, в тому числі викладачів та батьків учнів школи.

Заходи проекту

Підготовчий етап (до моменту подачі проекту)

1. В березні 2012 року на засіданні батьківського комітету школи мистецтв було обговорено питання проведення ремонту санвузлів приміщення школи мистецтв з метою покращення санітарно-гігієнічних умов. Члени батьківського комітету висловили готовність надати посильну допомогу для вирішення даної проблеми.
2. В квітні 2012 року проведено зустріч з керівництвом школи мистецтв та районним відділом культури і туризму. В ході зустрічі виявилось, що дане питання перебуває на контролі відділу культури і туризму РДА, готова проектно-кошторисна документація, проте через недостатнє фінансування галузі відділ не може надати таких коштів. Залучившись підтримкою адміністрації, представники батьківського комітету провели зустрічі з депутатами та керівництвом Миколаївської районної ради, де обговорили можливі шляхи вирішення питання ремонту санвузлів школи мистецтв, взявши участь у конкурсі мікропроектів «Програми обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011-2015 роки». Керівництво районної ради погодилося на дольову участь в даному проекті.
3. В квітні 2012 році батьківським комітетом школи винесено питання проведення капремонту санвузлів на засідання педагогічної ради педпрацівників школи мистецтв. Викладачі підтримали ідею батьківського комітету про участь у конкурсі мікропроектів, оскільки теперішній стан санвузлів школи давно потребує капітального ремонту, а каналізаційні мережі зношені і в

будь-який момент може виникнути загрози аварійної ситуації. На підтримку даного проекту виступили голова профспілкового комітету працівників школи, завідувачі відділів та викладачі фахових предметів з готовність внести посильний вклад.

Основний етап виконання проекту

4. Мобілізувати кошти на реалізацію проекту у такій пропорції – 30419 грн. субвенція обласного бюджету, 27378 грн. субвенція районного бюджету, 3042 грн. – власний внесок громади, в тому числі викладачів та батьків учнів школи, зазначений у кошторисі як «закупівля каналізаційних труб і частково сантехніки».
5. Провести конкурс по відбору підрядної організації на виконання ремонтно-будівельних робіт. Конкурс буде проведений згідно необхідних вимог, головним критерієм відбору буде показник «Ціна-якість». Оголошення про конкурс буде розміщене в районному часописі «Громада» та на сайті Миколаївської РДА.
6. Провести уточнення проектно-кошторисної документації на предмет врахування всіх робіт, які необхідно провести для завершення проекту.
7. Закупівля каналізаційних труб та сантехніки.
8. Проведення капітального ремонту санвузлів школи мистецтв.
9. Приймання робіт та оформлення відповідних документів про здачу робіт.
10. Висвітлення ходу виконання та результатів проекту у народному часописі «Громада».
11. Організація святкового концерту учнів та викладачів школи мистецтв та урочистого завершення проекту «Естетика у всьому» для громадськості Миколаївського району, батьків учнів, що навчаються в школі мистецтв, депутатів та керівництва районної ради і адміністрації.

Яким чином проект буде базуватися на попередніх досягненнях

За попередні роки в приміщенні школи мистецтв проведено часткові ремонтні роботи, а саме облаштування пандуса та встановлення вхідних дверей, замінено 34 вікна та зроблено поточний ремонт концертного залу. За кошти громади поштукатурено відкоси замінених вікон.

Даний проект – черговий крок по залученню громади до реалізації важливих проблемних завдань. Реалізація цього проекту

дасть вагомий поштовх для активізації громади в майбутньому і визначить її вагомість у вирішенні важливих суспільних проблем.

Про досягнення потрібних результатів буде свідчити:

- обсяг виконаних ремонтно-будівельних робіт;
- акти прийомо-здавочних робіт.

Розподіл функцій організацій-партнерів

Фінансування. Миколаївська районна рада, Львівська обласна рада, внесок батьків учнів та працівників Миколаївської школи мистецтв.

Виконання робіт. Підрядна організація.

Контроль за виконанням та якістю робіт. Адміністрація Миколаївської школи мистецтв, відділ культури і туризму Миколаївської РДА, члени батьківського комітету.

Інформаційні послуги. Районний часопис «Громада».

Організація святкових заходів по завершенні проекту. Викладачі та учні Миколаївської дитячої школи мистецтв.

Тривалість і план реалізації заходів проекту

Тривалість проекту складатиме 3 місяці.

Дата	Захід	Місце проведення	Організація - виконавець
I місяць	Мобілізація коштів на реалізацію проекту з різних джерел фінансування.	м. Миколаїв	Батьківський комітет, адміністрація школи мистецтв
I місяць	Інформування населення про проект в районному часописі «Громада».	м. Миколаїв	Батьківський комітет, редакція районного часопису «Громада»
I місяць	Проведення конкурсу по відбору підрядної організації	м. Миколаїв	Батьківський комітет, адміністрація школи мистецтв, відділ культури і туризму МРДА
II місяць	Уточнення проектно-кошторисної документації на проведення ремонтних робіт.	м. Миколаїв	Підрядна організація
II місяць	Закупівля будівельних матеріалів та сантехніки.	м. Миколаїв	Батьківський комітет школи мистецтв, підряд-на організація

III місяць	Проведення капітального ремонту санвузлів школи мистецтв.	м. Миколаїв	Підрядна організація
III місяць	Приймання робіт та оформлення відповідних документів про здачу робіт.	м. Миколаїв	Батьківський комітет, адміністрація школи мистецтв, відділ культури і туризму Миколаївської РДА
III місяць	Організація святкового концерту учнів та викладачів школи мистецтв та урочистого завершення проекту «Естетика у всьому» для громадськості Миколаївського району, батьків учнів, що навчаються в школі мистецтв, депутатів та керівництва районної ради і адміністрації.	м. Миколаїв	Батьківський комітет Викладачі та учні школи мистецтв
III місяць	Інформування населення про виконання проекту «Естетика у всьому»	м. Миколаїв	Батьківський комітет, редакція районного часопису «Громада»

Очікувані результати проекту

Короткострокові результати:

- запобігання аварійній ситуації, що може виникнути внаслідок зношення каналізаційних мереж;
- зокращення санітарно-гігієнічних умов у навчальному закладі для 305 учнів 1-8 класів Миколаївської школи мистецтв, 48 працівників навчального закладу, 5 працівників та 69 учасників народних колективів районного народного дому, 6 працівників централізованої бухгалтерії, батьків учнів, які навчаються в школі мистецтв та відвідувачів концертів, що проходять в концертному залі школи мистецтв;
- проведення ремонтних робіт, зокрема, прокладання трубопроводів водопостачання, прокладання трубопроводів каналізації, установлення 3 умивальників та 5 унітазів, установлення 1 віконного блоку із металопластику, установлення 4 дверних блоків, облицювання поверхонь керамічними плитками згідно кошторису.

Довгострокові результати.

- Підготовка приміщення школи мистецтв до належного відзначення 50-річного ювілею навчального закладу в 2014 році.
- активізація громадськості міста та району у вирішенні важливих соціальних проблем.

Сталість результатів проекту.

- а) фінансова сталість: після завершення проекту подальше фінансування на поточний ремонт та обслуговування буде здійснювати відділ культури і туризму Миколаївської районної державної адміністрації;
- б) інституційна сталість: Миколаївська дитяча школа мистецтв покращить свої санітарно-гігієнічні умови і стане естетично привабливим об'єктом культури, зникне загроза аварійної ситуації через зношення каналізаційних мереж;
- в) соціальна сталість: досягнуті результати дозволять зробити тісною та плідною співпрацю влади та громадськості, посилять вагомість громадськості у вирішенні соціально-культурних проблем та сприятимуть підвищенню довіри громадськості до органів влади.

Загальний бюджет проекту

грн.

№	Захід	Стаття витрат	Розрахунок статті витрат	Джерела фінансування		
				Обласний бюджет	Заявник	Інші
1	Проведення експертизи ПКД, отримання дозволів на виконання робіт, технагляд	Згідно рахунків	1412,00	-	-	1412,00
Разом по заходу 1				-	-	1412,00
2	Виконання РБР за проектом	Згідно кошторису	59427,00	30419,00	3042,00	25966,00
Разом по заходу 2				30419,00	3042,00	25966,00
Разом по проекту			60839,00	30419,00	3042,00	27378,00

Уроки проекту

Коли обласна рада оголосила конкурс мікропроектів місцевого розвитку, батьківський комітет, дирекція школи, педагогічний колектив вирішили взяти участь у цьому конкурсі. Обговоривши умови конкурсу, заручившись підтримкою влади району, ми приступили до написання проекту.

Назвали проект - “Естетика у всьому. Проведення капітального ремонту санвузлів Миколаївської дитячої школи мистецтв”. Найскладніше виявилось власне написати сам проект, ми не знали з чого починати. Але в районі провели семінар по написанню проектів, де експерти навчали нас як писати, як правильно оформляти документацію, на що зробити акценти, як правильно визначити терміни виконання плану заходів проекту.

Коли наш проект “Естетика у всьому” переміг у конкурсі, ми приступили до реалізації заходів проекту – часу ми собі відвели 3 місяці. На першому етапі відбувалася мобілізація коштів з різних джерел. В першу чергу кошти внесли викладачі школи та члени батьківського комітету.

Далі, згідно плану робіт були здійснені наступні дії: уточнення проектно-кошторисної документації, закупівля будівельних матеріалів та сантехніки.

Одночасно на конкурсній основі була відібрана підрядна організація, яка виконала ремонт туалетів під контролем дирекції школи, батьківського комітету та відділу технагляду.

Останній етап плану проекту - це урочисте завершення проекту, організація святкового концерту для учнів та викладачів школи мистецтв, для батьків, для громади м. Миколаєва, для керівників районної влади відбувся 6 листопада 2012 року. На урочистості були запрошені представники обласної ради, подія висвітлювалася на телебаченні та у районному часописі, який виступив інформаційним партнером і висвітлював хід та реалізацію заходів у рамках зазначеного проекту.

Інформаційна кампанія щодо висвітлення ходу виконання і результатів проекту є дуже важливою, в такий спосіб ми змогли привернути увагу громадськості, продемонстрували, що будь які проблемні питання можна вирішити спільними зусиллями влади і громади.

Проект “Естетика у всьому” - це наш перший крок по залученню громади до реалізації важливих проблемних завдань. Досягнуті результати дозволять зробити тісною та плідною співпрацю влади і громадськості, посилять вагомість громади у вирішенні соціально-культурних питань та сприятимуть підвищенню довіри людей до органів влади.

Ірина Іваночко, Оксана Дякун

ПРОЕКТ

«Капітальний ремонт системи теплопостачання ДНЗ №4 м. Новояворівська» (обласний конкурс мікропроектів у сфері енергоощадності)

Тематичний напрямок (напрямки), якому відповідає проект (з переліку, визначеного Обласним конкурсом проектів розвитку територіальних громад)	Сфера енергоощадності (Програма енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини на 2010-2015 роки)
Загальний бюджет проекту (грн.)	106679,00
Очікуваний обсяг фінансування проекту:	50000,00
з обласного бюджету (грн.)	50757,00
з місцевого бюджету (грн.)	5922,00
вклад територіальної громади (грн.)	

Відомості про міську, сільську (селищну) ради

- кількість населених пунктів у складі відповідної ради: 1 місто, 2 села;
- загальна кількість населення згідно з останніми відомостями перепису: 28 800 мешканців;
- кількість потенційних користувачів 300 дітей та 56 дорослих обслуговуючого персоналу.

Відомості про проект

Згідно кошторису загальний бюджет проекту становить 106,679 тис. грн.

Планується отримати 50 тис. грн. з обласного бюджету та 50,757 тис. грн. з бюджету міста, а також 5922,00 грн за рахунок громади та підприємців міста.

Історія об'єкта: будівля дошкільного навчального закладу збудована у 1982 році, термін експлуатації 30 років.

Призначення об'єкта: дошкільний навчальний заклад (ДНЗ розрахований на 309 дітей та 58 працівників).

Цільова аудиторія - діти та працівники закладу;

Сьогоднішній стан об'єкта: будівля ДНЗ підключена до центральної системи тепlopостачання міста, поетапно проводиться заміна вікон, ремонт покрівлі, найгіршому стані система опалення закладу.

На даному етапі система опалення ДНЗ №4 підключена до централізованого тепlopостачання через традиційний тепловий пункт з застосуванням нерегульованого гідроелеватора.

З точки зору енергоефективності гідроелеватори мають ряд недоліків:

- в тепломережі потрібно підтримувати високий перепад тиску, витрачаючи в декілька раз більше енергії від необхідної;
- гідроелеватори працюють при постійному коефіцієнті змішування, що виключає можливість місцевого кількісного регулювання теплоносія автоматичними терморегуляторами опалювальних приладів (термоголовками);
- гідроелеватори при коливанні витрати теплоносія в системі опалення утворюють діаметрально протилежний енергозбереженню ефект (коли закриваються терморегулятори і зменшується витрата теплоносія, починає зростати температура на подавальному і зворотньому трубопроводах, що збільшує тепловитрати).

Крім цього існуючий тепловий пункт обладнаний застарілим запірнорегулюючим обладнанням, яким не можливо ні перекрити систему, ні відрегулювати кількість теплоносія. Також на засувках є пропуски теплоносія, а трубопроводи покрилися корозією і на них не має теплоізоляції.

Перелік робіт, які мають бути виконані в рамках впровадження проекту, та їх вплив на покращення стану об'єкта

Для покращення енергоефективності системи опалення ДНЗ пропонується на першому етапі провести капітальний ремонт системи тепlopостачання (модернізацію теплового пункту), а в майбутньому системи опалення в цілому.

Основним завданням модернізації являється скорочення використання теплової енергії при покращенні рівня теплового комфорту в приміщеннях даної установи.

Для досягнення цього завдання пропонується як мінімум, на абонентському вводі замінити неефективне старе обладнання включаючи гідроелеватор на нове, з установкою автоматичного

регулятора теплового потоку, який корегує відпуск тепла згідно із погодними умовами. На цьому етапі не планується виконання змін конструктивного характеру в системі опалення абонента, але передбачається така можливість в майбутньому. Детальніше в локальному кошторисі проекту.

Техніко-економічне обґрунтування.

Заміна гідроелеватора на автоматичний регулятор та циркуляційний насос приведе до скорочення тепловикористання в середньому на 13%. В грошовому еквіваленті це становить 45 764,42 грн. економії коштів від суми річних призначень за 2011 рік. Враховуючи, що енергоносії постійно дорожчають, економічний ефект у 2012 році становитиме на 30%.

Термін окупності проекту 2,3 роки.

Мета та завдання проекту

Мета проекту: скорочення об'ємів використання теплової енергії при покращенні рівня теплового комфорту в приміщеннях ДНЗ №4.

Завдання проекту:

1. Розробити проектно-кошторисну документацію.
2. Модернізувати старе обладнання включно із гідроелеватором.
3. Встановити автоматичний регулятор теплового потоку, який корегує постачання тепла відповідно до погодних умов та провести необхідний ремонт системи.
4. Провести роботу по залученню мешканців та підприємців щодо спів фінансування проекту.

Основні кроки для досягнення цілей проекту:

На сьогодні прийняте рішення Новояворівської міської ради щодо у часті у конкурсі та спів фінансування проекту № 520 від 26.04.2012 року (додається).

1. Провести конкурс на визначення фірми-партнера, яка буде розробляти проектно-кошторисну документацію (на даний момент вже визначено підприємство, що розроблятиме проект та проводити авторський нагляд за виконанням робіт).

2. Визначити фірму – виконавця робіт.
3. Залучити громаду та підприємців до спів фінансування проекту.
4. Провести капітальний ремонт системи теплопостачання у ДНЗ №4 з використанням сучасних енергоефективних технологій відповідно до проектно-кошторисної документації.
5. Профінансувати проект.
6. Провести моніторинг економії коштів для підтвердження відповідності попереднього розрахунку

Календарний план реалізації проекту

Початок виконання робіт – кінець липня 2012 року.

Завершення робіт– кінець серпня 2012 року.

Види робіт	Липень 2012				Серпень 2012			
Експертиза проектно-кошторисної документації				x				
Проведення конкурсу з відбору виконавця робіт				x				
Демонтаж старого обладнання					x			
Монтаж нового обладнання						x		
Випробовування							x	
Здача в експлуатацію								x

Очікувані результати проекту

Модернізація абонентського вводу (теплового пункту) дозволить:

- регулювати температуру теплоносія, який подається в системі опалення в залежності від температури зовнішнього повітря;
- оптимізувати розподіл теплового навантаження в тепломережі;
- регулювати температуру теплоносія в зворотньому трубопроводі по заданому температурному графіку;
- адекватно керувати гідравлічним і тепловим режимами внутрішньої системи тепловикористання установи;

- змінити режим регулювання тепловикористання із якісного на більш ефективний якісно – кількісний (з гідравлічної точки зору це перехід із постійного гідравлічного режиму до змінного).

Також модернізація теплового пункту, відкриває можливість в майбутньому, провести реконструкцію існуючої системи опалення даної установи, з установкою терморегуляторів на опалювальних приладах. Така реконструкція ще збільшить енергоефективність системи опалення та забезпечить більший комфорт у приміщеннях абонента.

Економічний ефект: заміна гідроелеватора на автоматичний регулятор та циркуляційний насос приведе до скорочення тепловикористання в середньому на 13%. В грошовому еквіваленті це становить 45 764,42 грн. економії коштів від суми річних призначень за 2011 рік. Враховуючи, що енергоносії постійно дорожчають, економічний ефект у 2012 році буде більший на 30%.

Термін окупності проекту складає 2,3 роки.

Сталість результатів проекту за такою схемою:

Фінансова сталість: після закінчення проекту економія коштів на опалення очікується на рівні 20%, а також планується провести термомодернізацію будинку ДНЗ.

Соціальна сталість: діти будуть мати комфортніші умови перебування у садочку.

Загальний бюджет проекту

Відповідно до зведеного кошторисного розрахунку загальний бюджет проекту становить 106,679 тис. грн., в тому числі будівельно-монтажні роботи становлять 82,383 тис. грн.; інші витрати - 24,296 тис. грн.; податок на додану вартість 17,78 тис. грн.; 50 тис. грн. планується отримати з обласного бюджету; 50,757 тис. грн. з бюджету міста та 5922 грн. внесок громади та підприємців міста, що становить 5,2% від вартості проекту.

№	Захід	Розрахунок статті витрат	Джерела фінансування, грн.		
			Кошти конкурсу	Заявник	Інші
1.	Розробка проектно-кошторисної документації	Згідно кошторису	-	-	4100,00
2.	Проведення експертизи ПКД та технагляд	Згідно кошторису	-	-	1800,00
3.	Демонтаж старого обладнання	Згідно кошторису	50000,00	50757,00	-
4.	Будівельно-монтажні роботи по проекту				
Всього			50000,00	50757,00	5900,00
Разом по проекту			106679,00		

***Споживання паливно-енергетичних ресурсів установою
за 2009-2011 роки***

Роки	Обсяги споживання, Гкал	Вартість, грн
2009	326,66	155008,6
2010	372,911	190592,23
2011	550,445	352033,95

Уроки проекту

Проект по суті достатньо простий і ми розраховували реалізувати його впродовж 2-х місяців. Підготовча робота була здійснена якісно, зокрема на момент проведення Конкурсу було зроблено: за рішенням міського голови була створена робоча група; на конкурсних засадах визначено підприємство, яке розробило проектну документацію, а в подальшому мало проводити авторський нагляд за виконанням робіт; залучено спонсорів (виконання проектно-кошторисної документації (ПКД) взяло на себе підприємство ТзОВ «ІВЦ»); затверджено ПКД на виконкомі міської ради; прийняте рішення Новояворівської міської ради щодо у часті у конкурсі та спів фінансування проекту у розмірі 50757 грн. (№520 від 26.04.2012 року); підготовлена заявка на участь в Конкурсі.

Основні проблеми з реалізацією проекту почалися після оголошення переможців. В зв'язку з тим, що Конкурс був оголошений в червні і, відповідно Розпорядження на фінансування було підписано головою ЛОДА у вересні, графіки виконання робіт змістилися, що у нашому випадку було вкрай проблемно, оскільки планувалося робити ремонт системи опалення в садочку під час літніх канікул а не під час навчання та опалювального сезону.

Також не можна було укласти Угоди з виконавцем оскільки не було вчасно надано призначення з обласного бюджету і, відповідно казначейська служба відмовила у реєстрації юридичних зобов'язань. При цьому і власні кошти теж не можна було оплатити за відсутності Угоди.

Станом на 1 листопада угода укладена та кошти з обласного бюджету ще не надійшли.

Олексів Ігор

ПРОЕКТ

Створення системи альтернативних форм дошкільної освіти у сільських громадах

Тематичний напрям (напрями), якому відповідає проект (з переліку, визначеного Обласним конкурсом проектів розвитку територіальних громад)	5. «Сприяння організації дитячих будинків сімейного типу» 9. Інші пріоритети, проекти місцевого розвитку
Загальний бюджет проекту (грн)	146826,00 грн.
Очікуваний обсяг фінансування проекту (грн.)	50000,00 грн.

Опис проблеми, на розв'язання якої спрямовано проект

Опишіть існуючі проблеми в селі, селищі, місті

В середині 90-х років, коли почався демографічний спад, значна частина дошкільних навчальних закладів була закрита, окремі райони просто втратили мережу. Протягом останніх років йде відтворення дошкільних навчальних закладів. На сьогодні у Львівській області діє 554 дошкільні навчальні заклади (ДНЗ): 294- у містах і 260 – у сільській місцевості.

З огляду на те, що дошкільна освіта для дітей 5-річного віку відтепер є обов'язковою, всі зусилля і ресурси на сьогодні, в тому числі і у Львівській області, сконцентровані на охопленні дошкільною освітою дітей 5-річного віку. Аналіз статистики за 2011 рік свідчить, що дійсно у Львівській області значно покращилась ситуація з дошкільною освітою дітей 5-річного віку - загальний показник охоплення в області становить 73% (82% охоплено у містах, 33% - у сільській місцевості). Однак при цьому ситуація з віковою категорією дітей до 5 років вкрай незадовільна - в містах охоплено 59% дітей, у **сільській місцевості – 16,2%!**

«Програма розвитку освіти Львівщини на 2009-2012 роки» пропонує ефективні методи вирішення проблеми дошкільної освіти в сільській місцевості, зокрема: використовувати приміщення сільських шкіл для груп короткотривалого перебування дітей дошкільного віку, тому що ці приміщення пустують (зменшилась кількість учнів); відкривати групи при

школах, навчально-виховні комплекси «дошкільний навчальний заклад – загальноосвітній навчальний заклад». Програма також передбачає фінансування дошкільної освіти, зокрема по статті 5.1 «Забезпечення розвитку мережі ДНЗ» в сумі 4 млн. грн. Однак, ці кошти в основному передбачені для «відкриття груп при ЗНЗ для підготовки до навчання в школі дітей 5-річного віку», «відкриття груп для дітей з особливими потребами». Дані кошти призначаються для фінансування таких витрат, як оплата праці, поточні витрати. При створенні/відновленні дошкільних навчальних закладів найбільшою проблемою є фінансування інвестиційної складової - ремонтно-будівельні роботи та обладнання.

Тому підтримка громадами, в тому числі фінансова, створення ДНЗ є вирішальною. Ідея даного проекту – мобілізувати сільські громади на вирішення проблеми дошкільної освіти шляхом кооперації власних ресурсів з бюджетними та грантовими коштами.

Визначте цільову групу чи вкажіть категорії населення, на які спрямовані результати проекту

Цільовою групою проекту є біля 360 дітей дошкільного віку (3-5 років) з 18 сільських громад трьох районів Львівської області (Радехівський, Жидачівський, Сокальський); 18 педагогів, які працюватимуть в альтернативних закладах дошкільних навчальних закладах, 3 робочі групи з представників громади та працівників районних адміністрацій (районні відділи освіти) та 18 представників органів місцевого самоврядування (сільські ради). Бенефіціарами проекту є 18 сільських громад 3-х районів Львівської області (список відібраних громад наведений в *Додатку 1*).

Окресліть ознаки, за якими ви визначили цільову групу (групи) проекту

Цільова група проекту була визначена за наступними ознаками: діти віком 3-5 років – категорія дітей, які підпадають під категорію «дошкільного віку», але, на відміну від дітей 5-річного віку (для яких сьогодні максимально забезпечуються умови забезпечення якісної дошкільної освіти) дана категорія дітей незадовільно забезпечується доступом до освіти (16,2%); педагоги, які працюватимуть в альтернативних закладах дошкільної освіти і

які потребують відповідної методичної підготовки; працівники районних відділів освіти та представники сільських рад, без участі яких неможливо на місцях вирішити комплекс фінансово-організаційних питань, пов'язаних із створенням та забезпеченням функціонування системи альтернативних форм дошкільної освіти у сільських громадах.

Відповідність діяльності за проектом напрямам цього Конкурсу

Проект «Створення системи альтернативних форм дошкільної освіти у сільських громадах» прямо відповідає пріоритету 5 «Сприяння організації дитячих будинків сімейного типу» та пріоритету 9 «Інші пріоритети, проекти місцевого розвитку, за винятком тих, які передбачені та фінансуються в поточному році в рамках відповідних обласних Програм» Конкурсу.

Мета та завдання проекту

Мета проекту

Сприяння стабільному розвитку сільських громад (у вибраних трьох районах Львівської області) за допомогою створення і забезпечення функціонування альтернативної системи дошкільної освіти для дітей віком 3-5 років.

Завдання проекту

- 1) Забезпечення дітям дошкільного віку якісних умов для розвитку і освіти через створення альтернативної системи дошкільних навчальних закладів на базі початкових шкіл 18 сільських громад трьох районів Львівської області.
- 2) Підвищення професійного рівня працівників виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з питань особливостей альтернативної дошкільної освіти та налагодження механізму підготовки (перепідготовки) педагогічного персоналу у вибраних районах для роботи з дітьми дошкільного віку і різновіковими групами дітей.
- 3) Організація умов для передачі польського досвіду зі створення локальних партнерств задля розвитку сільських територій та альтернативної дошкільної освіти.

Технологія досягнення цілей

Методи реалізації проекту

Методологія виконання проекту передбачає максимальне залучення представників цільових груп до усіх заходів, передбачених проектом з метою системного вирішення проблеми якості дошкільного виховання в сільській місцевості.

Базисом проекту є налагодження локальних партнерств у сільських громадах, що виражатиметься, з одного боку, у готовності органів місцевого самоврядування сприяти відкриттю альтернативних дошкільних навчальних закладів у їхній громаді, а з іншого – у готовності батьків скористатися із пропозиції. У цьому аспекті буде проводитись ознайомлення представників органів місцевого самоврядування із аналізом потреб громади та ознайомлення їх із польським досвідом вирішення подібних проблем. Зі сторони виконавців проекту буде запропонована допомога з поточними ремонтами та обладнанні приміщень, виділених органом місцевого самоврядування для навчання дошкільної групи, а також допомога у розробці Правил роботи альтернативних дошкільних навчальних закладів із врахуванням та дотриманням вимог чинного законодавства України.

Наступною ланкою є необхідність підготовки персоналу та методичного забезпечення для роботи з різновіковою групою дітей. Для цього будуть розроблені та проведені навчальні заходи з підготовки вихователів для роботи в альтернативних дитячих навчальних закладах в обраних районах, перекладено з польської мови методичну літературу. Особливої уваги заслуговує факт, що підготовані вихователі, які працюватимуть у альтернативних дошкільних навчальних закладах, залишаться у своїх середовищах після закінчення проекту та використовують отримані знання та досвід в щоденній роботі з дітьми та найближчим оточенням.

З метою фіксації отриманих результатів на системному рівні, проектом передбачена розробка та адаптація до українських стандартів Програми альтернативного дошкільного виховання у відповідних районах та план реалізації кожного з її етапів, а також корегування/розробка місцевих стратегій розвитку освіти на підставі прийнятих місцевими радами програм. Розробка Програм та стратегій буде відбуватись представниками місцевих громад із залученням експертів.

Безпосередньо проект буде реалізовуватись в 18 обраних сільських громадах, де є школа, але немає дошкільного навчального закладу. Однак завдяки широкому інформуванню у пресі результати проекту можуть бути поширені на інші громади сіл та малих міст, де питання створення ДНЗ, активізації громади на налагодження локальних партнерств є пріоритетними для розв'язання.

Заходи проекту (короткий опис кожного заходу має дати можливість уявити, що й як буде відбуватися)

- проведення поточних ремонтів в 18 приміщеннях, в яких буде організовано роботу альтернативних дошкільних навчальних закладів*;
- закупівля меблів для 18 альтернативних ДНЗ;
- розробка Правил роботи альтернативних ДНЗ із врахуванням та дотриманням вимог чинного законодавства України;
- організація роботи 18 альтернативних ДНЗ згідно розроблених Правил (в кожному ДНЗ група дітей буде займатися 3 год. тричі на тиждень);
- навчальна поїздка до партнерів в Польщу для представників вибраних районів проекту*;
- проведення трьох одноденних тренінгів в кожному районі проекту для представників відділів освіти та представників вибраних місцевих громад з питань особливостей альтернативної дошкільної освіти та напрацювань пропозицій щодо розробки місцевих програм з її впровадження і пошуку шляхів фінансування цих програм*;
- навчання/перепідготовка 18-ти осіб набраного персоналу для роботи в альтернативних дошкільних установах на чотириденному тренінгу*;
- розробка робочими групами вибраних районів проектів місцевих програм розвитку альтернативної дошкільної освіти в районах проекту*.

* Дані заходи є складовою проекту, однак витрати на їх проведення не відображені в бюджеті проекту, оскільки фінансування здійснюється з гранту «Програми транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна на 2007-2013 роки».

Яким чином проект буде базуватися на попередніх досягненнях

Проект є логічним продовженням діяльностей ЦОІ, спрямованих на активізацію місцевих громад в сфері вирівнювання освітніх шансів дітей із сільської місцевості, яка мала місце в ряді проектів, зокрема:

- «Налагодження співпраці для освіти в сільських середовищах» (2008), «Самоврядування для сільської освіти» (2009), реалізовані спільно Федерацією освітніх ініціатив з Польщі за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Республіки Польщі. Головною метою цих проектів була підтримка сільської освіти в Україні шляхом активізації місцевих громад для створення у школах Осередків розвитку села. Результати: 1. Налагоджено безпосередні контакти з Міністерством освіти і науки України і представлено польський та нідерландський досвід реформи системи освіти. 2. Підготовлено 16 представників органів освіти до впровадження змін, що полягають у громадському управлінні сільських шкіл та дошкільних установ в обраних селах у Полтавській, Рівненській, Львівській та Чернігівській областях. 3. Ознайомлено українські органи управління освітою з двома моделями громадського управління освітніми установами – нідерландською та польською, а також з досвідом їх впровадження.
- «Створення системи альтернативних форм дошкільної освіти у сільських громадах», підтриманий «Програмою транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна на 2007-2013 роки». Даний проект ставить за мету сприяння стабільному розвитку сільських громад (у вибраних 8 районах 4 областей України) шляхом створення і функціонування системи дошкільної освіти на засадах партнерства громади та органів місцевої влади. Проектом передбачені заходи, які прямо зв'язані з діяльностями пропонованого проекту і будуть використані для досягнення декларованих цілей - формування робочих груп в кожному районі для розробки Програми альтернативної дошкільної освіти, проведення тренінгів з питань методики розробки та впровадження місцевих програм, проведення кампанії з прийняття місцевими радами підготовлених проектів програм, проведення поточних ремонтів та закупівля обладнання для альтернативних дитячих садочків (треба проаналізувати).

Проект є частиною широкомасштабної програми Центру освітніх ініціатив, спрямованої на реформу освіти та місцевого самоврядування. В рамках програми проводиться робота з оптимізації мережі шкіл, залучення громади до реформування освітньої політики, створення освітніх округів в сільській місцевості шляхом залучення державних та недержавних організацій, органів місцевого самоврядування, мобілізації громад, активізації громадян у вирішенні місцевих проблем. Даний проект стане однією із ключових ланок програми, забезпечивши рівні шанси для здобуття дошкільної освіти дітей із сільської місцевості. (Детально попередні досягнення «Центру освітніх ініціатив» в сфері реформування освіти в Україні та активізації місцевих громад викладені в *Додатку 2*).

Яким чином ви будете оцінювати досягнення результатів

Щодо досягнення мети проекту

Показник - підвищення спроможності сільських громад ефективно вирішувати питання дошкільної освіти

Джерела перевірки – 1) дані районних відділів освіти щодо стану розвитку дошкільної освіти у вибраних районах, 2) місцеві програми розвитку територіальних громад, 3) дані Головного управління освіти ЛОДА щодо стану розвитку дошкільної освіти у вибраних районах.

Щодо досягнення завдань проекту

Показники – 1) створення умов для передачі польського досвіду зі створення локальних партнерств задля розвитку альтернативної дошкільної освіти, 2) рівень підвищення професійної підготовки представників цільової групи проекту, 3) створення дітям дошкільного віку вибраних районів проекту якісних умов для розвитку і освіти.

Джерела перевірки – 1) результати опитування та анкетування представників цільової групи, 2) результати опитування та анкетування дітей дошкільного віку, 3) порівняльні дані моніторингу рівня розвитку і освіти в дітей дошкільного віку в вибраних районах проекту.

Розподіл функцій організацій-партнерів

Стратегічними партнерами в реалізації даного проекту виступають Головне управління освіти і науки ЛОДА, яке впродовж існування Центру освітніх ініціатив було активним учасником всіх освітніх проектів, та відділи освіти Сокальського, Радехівського та Жидачівського районів. В даному проекті партнерам відводиться роль головного консультанта щодо більшості заходів проекту, особливо в частині нормативно-правового забезпечення функціонування дошкільних закладів різних форм власності; забезпечення методичного супроводу роботи новостворених дошкільних закладів та дотримання вимог освітніх стандартів; створення в районах Програм альтернативного дошкільного виховання та Планів їх реалізації, а також корегування/розробка обласної Стратегії розвитку освіти на підставі прийнятих місцевими радами програм.

Окрім того даний проект передбачає максимальне залучення в якості партнерів різних груп до окремих заходів проекту. *Батьки і громада села*, які зазвичай протестують проти закриття або зниження ступеню освітніх установ. Польський досвід показує, що енергію громади можна спрямувати на позитивні дії, формування активної громадянської позиції, яка є основою самоврядування та умовою справжньої демократії. *Педагоги* як професійна група є тим середовищем, яке може ініціювати соціальні зміни шляхом свого природного впливу на формування свідомості як молодого покоління, так і громади. *Представники органів місцевого самоврядування та виконавчої влади*, будучи лідерами громади за своїм статусом, можуть запропонувати і реалізувати заходи, що сприятимуть укріпленню позицій і активності малих місцевих громад. Маючи сформоване позитивне ставлення до демократичних цінностей, вони можуть бути каталізатором змін і розвитку громадянського суспільства.

Тривалість і план реалізації заходів проекту

Тривалість проекту складатиме **5 місяців**.

Дата	Захід	Місце проведення (село, селище, місто)	Організація-виконавець
Місяць I	Презентація проекту	Радехів, Сокаль, Жидачів	ЦОІ
	Уточнення кошторисів на поточні ремонти	18 вибраних с/р	Райвідділи освіти, вибрані с/р
	Проведення конкурсів по вибору підрядних будівельних організацій та укладення угод з підрядними організаціями на ремонти	Радехів, Сокаль, Жидачів	Райвідділи освіти, вибрані с/р
	Відбір персоналу для роботи в дошкільних закладах	Радехів, Сокаль, Жидачів	ЦОІ за погодженням
Місяць II	Укладення угод на поставку меблів	Львів	ЦОІ
	Проведення ремонтних робіт	18 вибраних с/р	Підрядні організації
	Навчальна поїздка в Польщу	Ломжинський, Замбровський, Островський, Томашовський, Грубешовський повіти (Польща)	ЦОІ, Товариство «Едукатор» (Ломжа, Польща)
	Розробка Правил роботи альтернативних дитячих садочків	Радехів, Сокаль, Жидачів	Головне управління освіти і науки ЛОДА, райвідділи освіти, ЦОІ
Місяць III	Здача ремонтних робіт	18 вибраних с/р	Підрядні організації, власники об'єктів
	Поставка меблів та встановлення	18 вибраних с/р	Підрядні організації, власники об'єктів

	Навчання персоналу	Львів	ЦОІ, ГУОН ЛОДА
	Проведення одноденних тренінгів в кожному районі	Радехів, Сокаль, Жидачів	ЦОІ, райвідділи освіти
Місяць IV	Організація роботи альтернативних ДНЗ	18 вибраних с/р	ЦОІ, райвідділи освіти, вибрані с/р
	Розробка районних програм розвитку дошкільної освіти	Радехів, Сокаль, Жидачів	ЦОІ, райвідділи освіти, вибрані с/р
Місяць V	Проведення обговорень районних програм розвитку дошкільної освіти	Радехів, Сокаль, Жидачів	ЦОІ, ГУОН ЛОДА, райвідділи освіти
	Винесення програм на затвердження сесіями місцевих рад	Радехів, Сокаль, Жидачів	Районні ради, райвідділи освіти, вибрані с/р

Очікувані результати проекту

- Проведено поточні ремонти в 18 приміщеннях, в яких буде організовано роботу альтернативних ДНЗ.
- Закуплено та встановлено меблі для 18 альтернативних ДНЗ.
- Розроблено Правила роботи альтернативних ДНЗ.
- Організовано роботу 18 альтернативних ДНЗ.
- Проведено по три одноденні тренінги в кожному районі проекту з питань особливостей альтернативної дошкільної освіти та напрацьовано пропозиції щодо розробки місцевих програм з її впровадження і пошуку шляхів фінансування цих програм.
- Проведено 4-денні тренінги з підготовки вихователів до роботи з різновіковими групами в альтернативних ДНЗ (18 осіб).
- Налагоджено партнерські відносини з 9 польськими громадами у сільській місцевості.
- Проведено навчальну поїздку до партнерів в Польщу для 18 осіб.
- Розроблено 3 районні Програми альтернативної дошкільної освіти та Плани їх реалізації.

Перспективні наслідки реалізації проекту

Підвищиться активність місцевих громад та зросте рівень залучення місцевої влади у створення належних умов для функціонування альтернативної системи дошкільної освіти

Сталість результатів проекту

а) фінансова сталість. Модель партнерства громади, органів влади та неурядових організацій, в тому числі із залученням коштів кожної сторони, в даному проекті дає підстави для позитивного прогнозу щодо подальшого співфінансування новостворених дошкільних закладів з різних джерел – коштів батьків, бюджету сільської ради, районних/обласних Програм розвитку освіти, спонсорських коштів.

б) інституційна сталість. Проект набуде системності та сталості завдяки прийняттю місцевих нормативних актів, які затвердять результати проекту і дозволять розвивати систему альтернативної дошкільної освіти в відповідних районах. Після завершення проекту ДНЗ функціонуватимуть і перебуватимуть на балансі сільської ради чи районного відділу освіти при підтримці місцевих громад, що забезпечить їх подальшу роботу.

в) соціальна сталість. Громади переконуються, що місцеві проблеми можна вирішувати спільними зусиллями як самих членів громади, так і в партнерстві з органами місцевої влади.

Проект також сприятиме утвердженню співпраці між громадами Польщі та України, які матимуть спільну базу для співпраці і зможуть напрацювати новий досвід та поширити співпрацю на інші сфери.

Загальний бюджет проекту

грн.

№	Захід	Стаття витрат	Розрахунок статті витрат	Джерела фінансування		
				Бюджет розвитку	Заявник	Інші (внесок громад)
1	Обладнання дошкільних навчальних закладів	Закупівля, доставка і монтаж меблів (перелік додається)	8157,00 грн. x 18 ДНЗ = 144000,00 грн.	50000,00	89484,70	7341,30 (5%)
Усього в заході			146 826,0	50000,00	89484,70	7341,00
Усього в проекті				50000,00	89484,70	7341,30

Додатки

Додаток 1. Громади, охоплені реалізацією проекту.

Додаток 2. Діяльність Центру освітніх ініціатив.

Додаток 3. Гарантійні листи Радехівської, Жидачівської та Сокольської районних рад.

Додаток 4. Перелік обладнання, що буде закуплене для ДНЗ проекту.

Додаток 5. Свідоцтво про державну реєстрацію.

Додаток 6. Статут Центру освітніх ініціатив.

Додаток 7. Виписка з ЄДРПОУ.

Додаток 1

Громади, охоплені реалізацією проекту

Жидачівський район:

- Бориничі (на базі ЗОШ I-II ст.),
- Вибранівка (на базі ЗОШ I-III ст.),
- Вовчатичі (на базі ЗОШ I-II ст.),
- Дуліби (на базі ЗОШ I-II ст.),
- Любша (на базі ЗОШ I-II ст.),
- Рогізно (на базі ЗОШ I-II ст.).

Сокальський район:

- Борове (на базі ЗШ I ст.),
- Бутини (на базі ЗШ I-III ст.),
- Межиріччя (на базі ЗШ I-II ст.),
- Муроване (на базі ЗШ I-III ст.),
- Перемисловичі (на базі ЗШ I ст.),
- Стремінь (на базі ЗШ I ст.).

Радехівський район:

- Криве (на базі основної школи),
- Куликів (на базі основної школи),
- Поздимир (на базі основної школи),
- Середпільці (на базі основної школи),
- Сушно (на базі основної школи),
- Радванці (на базі основної школи).

Перелік обладнання, що буде закуплене для ДНЗ проекту

Обладнання для 18 альтернативних ДНЗ

<i>Позиція</i>	<i>Одиниця виміру</i>	<i>Кількість</i>	<i>Вартість за одиницю</i>	<i>Сума, грн.</i>
1. Стіл для вихователя дитсадка	штука	18	787,50	14175,00
2. Стілець для вихователя дитсадка	штука	18	210,00	3780,00
3. Стіл дитячий для дитсадків	штука	80	399,00	31920,00
4. Стілець дитячий для дитсадка	штука	320	126,00	40320,00
5. Стінка дитяча	штука	18	2829,50	50931,00
6. Доставка і монтаж меблів для дитсадків (18 сіл в 3 районах)	послуга	1	5700,00	5700,00
			РАЗОМ:	146826,00

Уроки виконання проекту

Проект благодійної організації «Центр освітніх ініціатив» (ЦОІ) «Створення системи альтернативних форм дошкільної освіти у сільських громадах» був підтриманий Конкурсною комісією Конкурсу ініціатив громад в липні 2012 року. Одночасно, 30 червня 2012 року був укладений контракт ЦОІ з Міністерством регіонального розвитку Польщі на виконання транскордонного проекту «Створення системи альтернативних форм дошкільної освіти у сільських громадах» в рамках «Програми транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна на 2007-2013 роки», кошти якого планувались як власний внесок ЦОІ в заявці на обласний Конкурс. 30 жовтня 2012 року кошти I траншу транскордонного проекту поступили на розрахунковий рахунок ЦОІ, що дало можливість розпочати процес закупівлі комплектів меблів для 18 дошкільних закладів, задекларованих в проекті до обласного Конкурсу ініціатив громад.

З одного боку, умови проведення Конкурсу не забороняли ЦОІ подавати проектну заявку: «участь у Конкурсі можуть брати органи самоорганізації населення, громадські організації, ініціативні групи, сільські, селищні та міські ради». Також були дотримані й інші вимоги Конкурсу: «обсяг залучених конкурсантом коштів має становити не менше суми коштів, яку планується залучити з обласного бюджету», «невід'ємною складовою в залучених конкурсантом коштах має становити вклад територіальної громади в сумі 5 % від кошторису проекту», «у разі, якщо сума реалізації проекту становить понад 100 тис. грн., мають бути надані гарантії щодо забезпечення фінансування надлишкової суми вартості мікропроекту за рахунок коштів місцевих бюджетів, спонсорських коштів, власного внеску конкурсанта».

З іншого боку, згідно процедур Конкурсу ЦОІ необхідно було укласти «Договір про міжбюджетний трансфер (субвенцію)» з Львівською обласною радою для отримання коштів на реалізацію проекту. Однак, саме цей момент виявився проблемним, оскільки порядок фінансування Конкурсу передбачає наступне: «на підставі рішення Конкурсної ради головне фінансове управління облдержадміністрації здійснює підготовку проекту розпорядження про розподіл субвенції обласного бюджету на фінансування мікропроектів, яка в подальшому перераховується сільським,

селищним та міським бюджетам». Таким чином, ЦОІ не мала можливості отримати кошти субвенції на свій розрахунковий рахунок.

В такій ситуації кошти субвенції могли б бути перераховані на місцеві бюджети (міські та сільські ради, які є власниками об'єктів). Однак, і цей варіант вирішення проблеми не був прийнятним, оскільки подавачем проектної заявки виступало ЦОІ, а не відповідні міські та сільські ради.

Висновок – необхідно було подавати на Конкурс 18 проектних заявок від кожної з міських та сільських рад (по 6 в 3-х районах області), а ЦОІ декларувати як спонсора. Однак, такий варіант вирішення проблеми має суттєві недоліки: губиться цілісність ідеї, ускладнюється процедура закупівлі комплектів меблів для 18 дошкільних закладів, існує ризик підтримки одних заявок і не підтримки інших. Окрім того, згідно вимог «Програми транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна на 2007-2013 роки», кошти гранту складають 90% бюджету проекту, відповідно ЦОІ має внести свій вклад в обсязі 10%. При цьому «свій вклад» трактується як кошти, що безпосередньо знаходяться на розрахунковому рахунку організації, а не використовуються на проект іншими донорами. Тому ЦОІ було принциповим отримати кошти Конкурсу на власний рахунок.

Відповідно, даний проект не був реалізований в 2012 році за кошти обласного бюджету. Є можливість реалізувати його в 2013 році. Для цього необхідно змінити умови Конкурсу в частині порядку фінансування – надати можливість громадським/благодійним організаціям отримувати кошти на свої розрахункові рахунки. Такий крок реально «відчинить двері» потенційним учасникам фінансово долучитись до вирішення соціально-економічних проблем громад.

Олена Шинаровська

ПРОЕКТ

Реконструкція Народного дому (Будинку «Просвіта») м. Рудки Самбірського району шляхом використання енергоощадних технологій (I черга)

Тематичний напрямок (напрямки), якому відповідає проект (з переліку, визначеного Обласним конкурсом проектів розвитку територіальних громад)	(3) Застосування енергоефективних технологій на об'єктах, будинках та комплексах населених пунктів. (4) Реконструкція об'єкту соціально-культурного призначення, у тому числі народних домів і будинків «Просвіти».
Загальний бюджет проекту	160 тис.грн.
Очікуваний обсяг фінансування проекту	Міський бюджет- 102,4 тис. грн. Обласний бюджет – 50 тис. грн. Громадський ресурс – 7,6 тис. грн.

Опис проблеми, на розв'язання якої спрямовано проект

Рудки - місто районного підпорядкування, розташоване 50 км. від обласного центру - м. Львів та 25 км. від районного центру – м. Самбір. Місто займає площу 401 га., через місто проходить траса, яка поєднує міста Львів – Самбір – Ужгород – Чоп. В місті проживає близько 5240 мешканців.

Найгострішими проблемами міста є поганий стан комунальних будівель, зокрема, застаріле аварійне енергомістке електрообладнання в Народному домі (Будинок «Просвіта») та непривабливий вигляд його приміщень, зокрема актового залу, які потребують оновлювального ремонту; основною проблемою, з якою стикається міська влада є брак коштів на реконструкцію із застосуванням енергоефективних та теплозберігаючих технологій для будівель комунальної власності, ремонт фасадів та дахів цих будівель, застарілі, негерметичні вікна середньої школи, гімназії, дошкільної установи, музичної школи, лікарні, поліклініки та необхідність зовнішнього утеплення стін цих будівель; є потреба облаштування відмостки навколо дитсадка для відводу ґрунтових вод та прокладання ливнево-дощової каналізації на сусідніх від дошкільної установи вулицях, необхідно закінчити

реконструкцію очисних споруд та системи каналізації, провести реконструкцію водогону, історичної частини міста, вуличного освітлення, ремонт доріг, брак коштів на розвиток культурної та спортивної діяльності в місті, відсутність земельної ділянки під нове міське кладовище. Ці проблеми, як найактуальніші, відображені в Програмі соціально – економічного розвитку м.Рудок на 2012 рік та перспективу.

Під час проведеного серед жителів м.Рудок у листопаді 2011р. моніторингу найгостріших проблем міста та при обговоренні його результатів виявили, що необхідність дальшої реконструкції Народного дому визнана пріоритетною загальноміською проблемою, оскільки Народний дім є єдиним загальноміським центром соціальної та культурної діяльності в місті Рудки, відіграє важливу роль в житті міста та його мешканців, а також жителів околиці. Застаріле аварійне електрообладнання в приміщенні Народного дому вичерпало свій ресурс (відбуваються відключення електропостачання при збільшенні навантаження під час концертів), його подальше використання може мати непередбачувані наслідки (дане приміщення побудоване і обладнане в 70-х роках ХХ століття). Внутрішній вигляд приміщення, зокрема актового залу, неестетичний, потребує ремонту. В цьому будинку (на другому поверсі) знаходяться, також, доросла і дитяча бібліотеки (книжковий фонд 45 тис. примірників, два читальні зали на 40 місць, мають 2,5 тис. користувачів), музична школа (заповнюваність - 180 чол.), на першому поверсі - спортивний зал гімназії (200 учнів). Саме тут працюють гуртки для молоді (танцювальний, образотворчого мистецтва, вокальний, читців), проводяться репетиції хору для дорослих (хор отримав звання «Народного»), двох дитячих хорів музичної школи. В приміщенні Народного дому постійно відбуваються різного роду збори, конференції, концерти, вистави за участю молоді міста та навколишніх сіл, виступи хорів, в т.ч. колективів самодіяльності із Польщі, Словаччини, Білорусії (в рамках транскордонного співробітництва), заходи з ініціативи органів районної влади. Власне, тут може проводити свій вільний час молодь міста і околиці, тут милуються співом хорів і вокалістів старше покоління, а розкішна театралізована сцена милує око уже майже століття (концертна зала близько 500 місць).

Таким чином, до цільової групи, яка скористається результатами реалізації проекту, відносяться учні Рудківської музичної

школи (180 чол.), Рудківської гімназії (200 чол.), Рудківської середньої школи (600 чол.), дошкільної дитячої устано-ви “Ромашка”(250 чол.), студенти Вишнянського аграрного коледжу (720 чол.), позашкільна молодь, пенсіонери, інші рудківчани та жителі навколишніх сіл, а також зарубіжні гості, які відвідують Рудки у рамках транскордонної співпраці та з туристичною метою.

З часу будівництва Народного дому і до сьогодні Рудківська міська рада намагається підтримувати будівлю в належному стані – проводить дрібні ремонти, постійно здійснює оплату комунальних послуг та інші заходи. Для вирішення питання покращення теплопостачання Народного дому у 2009-2010 роках проведено реконструкцію котельні та заміну окремих ділянок трубопроводу системи теплопостачання (витрачено 115 тис. грн. та використано спонсорську допомогу матеріалами і роботами). В 2006р., щоб запобігти протіканню дощових та талих вод, замінено частину даху – над вестибюлем Будинку “Просвіта” (витрачено 20 тис. грн.), відновлено навіс над парадних входом до будівлі (допомога матеріалами і роботами депутатів та членів виконкому міської ради), облаштовано внутрішній туалет (виконання фіксованих умов переможцем конкурсу з продажу комунального майна); **за результатами впровадження мікропроєкту у 2011 році встановлено віконні блоки із металопластику в Народному домі, дорослій і дитячій бібліотеках, частині приміщення музичної школи (на суму 152,3 тис. грн.). У 2011 р. проведено реконструкцію теплотраси від котельні до Народного дому (35 тис. грн.).** Однак, всіх цих заходів недостатньо. Електрообладнання будівлі застаріле, енергомістке, вичерпало свій ресурс, пожежонебезпечне. Великий концертний зал (близько 500 місць), велична сцена, внутрішні приміщення Народного дому потребують ремонту .

Реалізація проєкту «Реконструкція Народного дому м.Рудки Самбірського району шляхом використанням енергоощадних технологій (I черга)» створить необхідні умови безпечної ощадної безперебійної роботи системи електропостачання, запобігання нещасним випадкам, а облаштування підвісної стелі сприятимуть покращенню санітарно – гігієнічного та естетичного стану всієї будівлі, підвищить ефективність роботи установ, які використовують дану будівлю, а зекономлені після реконструкції системи електропостачання кошти можна буде використати на інші комунальні потреби.

Відповідність діяльності за проектом напрямам конкурсу.

Проект «Реконструкція Народного дому (Будинку «Просвіта») м. Рудки Самбірського району шляхом використанням енергоощадних технологій з оновлювальним ремонтом внутрішніх приміщень будівлі» відповідає двом пріоритетам Конкурсу: (3) Застосування енергоефективних технологій на об'єктах, будинках та комплексах населених пунктів, (4) Реконструкція, будівництво, облаштування об'єктів соціально-культурного призначення, у тому числі народних домів і будинків «Просвіти».

Мета та завдання проекту:

Мета проекту - зменшити споживання енергоресурсів, досягти економії бюджетних коштів, забезпечити надійність функціонування електрообладнання і його довговічність, запобігти нещасним випадкам, покращити санітарно – гігієнічний стан та естетичний вигляд Народного дому, створити належні умови роботи закладу культури шляхом реконструкції єдиного в місті об'єкта культурно - освітнього призначення.

Основні завдання проекту:

1. Шляхом оновлення і вдосконалення інженерної системи електропостачання забезпечити краще функціонування Народного дому, зменшити споживання енергоресурсів, завдяки внутрішньо-будівельним ремонтним роботам покращити санітарно-гігієнічний стан та естетичний вигляд актового залу, створити належні умови для роботи закладу культурного призначення.
2. Провести експертизу зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва «Реконструкція Народного дому (Будинку «Просвіта») м. Рудки Самбірського району шляхом використання енергоощадних технологій (I черга)».
3. Провести ремонтно-будівельні роботи по забезпеченню енергозбереження та зовнішнього оновлення актового залу.
4. Вивезти будівельне сміття.
5. Залучити мешканців міста до вирішення загальноміських проблем.
6. Популяризувати реалізований мікропроект та економічні, соціальні переваги енергозбереження серед жителів м. Рудки та органів місцевого самоврядування регіону.

Технологія досягнення цілей

Методи реалізації проекту: проведення експертизи зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва; проведення ремонтно-будівельних робіт через підрядну спеціалізовану організацію; залучення ресурсу громади.

Заходи проекту:

- провести експертизу зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва, отримати дозвіл на виконання робіт згідно кошторису.
- мобілізувати кошти на реалізацію проекту – 50000,0 грн. з субвенції обласного бюджету; 102400,00 грн. – з міського бюджету відповідно до рішення сесії Рудківської міської ради №2 від 26.04.2012р. та 7600,00 грн. – від громади;
- організувати схід міської громади з метою інформування про реалізацію мікропроекту, створити ініціативну групу - громадську комісію для роботи по збору коштів, участі у відборі підрядника, організації громадських робіт на об'єкті реконструкції та контролю за виконанням будівельних робіт підрядником;
- конкурсний відбір підрядника з участю учасників реалізації проекту, представників громади;
- провести роботи по реконструкції Народного дому (Будинку «Просвіта») (заміна електрообладнання та оновлювальний ремонт приміщень);
- контроль замовника (Рудківської міської ради) через технічний нагляд спеціалістів (згідно укладеного договору), учасників реалізації проекту, громадську комісію за якістю виконання робіт по реконструкції;
- провести роботи по прибиранню будівельного сміття;
- оформити необхідні документи про прийняття в експлуатацію реконструйованої будівлі та передати на баланс орендаря;
- забезпечити функціонування та утримання системи електрообладнання та всього Народного дому на якісному рівні;
- через засоби масової інформації, на презентаційних заходах популяризувати реалізований мікропроект та економічні, соціальні переваги енергозбереження серед жителів м. Рудки та

органів місцевого самоврядування регіону.

Проект буде базуватися на попередніх досягненнях

Для вирішення питання належного функціонування Народного дому м. Рудок у 2009-2010 роках проведено реконструкцію котельні, де встановлено енергоефективне обладнання, відремонтовано окремі ділянки трубопроводу системи теплопостачання. У 2006 році замінено частину даху над приміщенням Будинку “Просвіта”; відновлено навіс над парадним входом до будівлі, облаштовано внутрішній туалет; у 2011 році встановлено віконні блоки із металопластику в даній будівлі: Народному домі, дорослій і дитячій бібліотеках, частині приміщення музичної школи, а також у 2011 р. проведено реконструкцію теплотраси від котельні до Народного дому; міська рада проводила дрібні ремонти, постійно здійснює оплату комунальних послуг та інші заходи. Під час реалізації даного проекту буде використано попередній досвід проведення реконструкції об’єктів комунальної власності, в т.ч. соціально-культурного призначення, а також досвід співпраці міської влади з жителями м. Рудки щодо спільного вирішення господарських проблем у громаді.

Про досягнення потрібних результатів буде свідчити:

- безпечне енергозберігаюче якісне обладнання, яке забезпечить належні санітарно – гігієнічні норми освітлення, а оновлювальний ремонт приміщень - покращить естетичний вигляд актового залу Народного дому;
- безперебійна робота системи енергопостачання Народного дому та розташованих поряд установ соціально-культурного призначення;
- зменшення бюджетних витрат на енергопостачання та ремонт пошкодженого застарілого електрообладнання (10 тис. грн.);
- запобігання нещасним випадкам, недопущення пожежонебезпечних ситуацій;
- активізація роботи установ соціально-культурного призначення.

Розподіл функцій організацій-партнерів: фінансування –

Рудківська міська рада, Львівська обласна рада; виконання робіт по реконструкції – підрядна організація; прибирання будівельного сміття, впорядкування приміщень Народного дому – використання ресурсу громади; контрольні функції за якістю робіт підрядника – міський голова за участю спеціалізованої організації по технагляду, учасники проекту, громадська комісія.

Тривалість і план реалізації заходів проекту

Тривалість проекту складає 3 місяці.

Дата	ЗАХІД	Місце проведення	Організація-виконавець
Червень	Провести експертизу зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва «Реконструкція Народного дому м. Рудки шляхом використання енергоощадних технологій»	м. Львів	Рудківська міська рада
Червень	Отримати дозвіл на виконання робіт згідно з проектом	м. Львів	Рудківська міська рада
Червень	Спрямувати бюджетні кошти на реалізацію проекту	м. Рудки, м. Львів	Рудківська міська рада, Львів.облрада
Червень	Організувати схід міської громади щодо реалізації мікропроекту, створення громадської комісії для роботи по збору коштів, участі в громадських роботах та контролю за виконанням будівельних робіт.	м. Рудки	Міська рада, громада, в т.ч. працівники Народного дому
Червень	Створення конкурсної комісії з участю представників міської влади, учасників реалізації проекту для відбору підрядника виконання робіт по реконструкції та подання пропозицій потенційним учасникам конкурсу. Підготовка приміщення актового залу для встановлення риштувань.	м. Рудки	Рудківська міська рада, представники громади міста
Липень-вересень	Роботи по реконструкції в Народному домі:	м. Рудки	Підрядна організація
Липень-вересень	Контроль за якістю виконання робіт підрядником.	м. Рудки	Міський голова, громадська

			комісія
Вересень	Очистити приміщення Народного дому («Будинку «Просвіта») від будівельного сміття, впорядкування приміщень.	м. Рудки	Громада
Жовтень	Прийняти в експлуатацію об'єкт реконструкції.	м. Рудки	Рудківська міська рада, Громадська комісія

Очікувані результати проекту:

Короткотривалі результати: буде освоєно 160 тис. грн., прокладено 400 м проводів, встановлено коробок універсальних – 12, установлення 425 м.кв. підвісної стелі, що стане початком наступного етапу робіт по капітальному ремонту Народного дому (II черга), завдяки чому близько 5 тис. користувачів отримають кращі безпечніші умови для перебування в культурному центрі м. Рудок – Народному домі.

Перспективні наслідки реалізації проекту:

- безпечна безперебійна ефективна робота установи соціально-культурного призначення в реконструйованих приміщеннях Народного дому (Будинку «Просвіта»);
- запобігання пожежонебезпечним ситуаціям;
- суттєве зменшення бюджетних витрат на оплату енергоносіїв;
- започаткування наступного етапу робіт по капітальному ремонту Народного дому (II черга);
- залучення значно більшої кількості молоді, громадян м. Рудок та околиці різних вікових категорій до участі в роботі установи соціально-культурного призначення;
- поглиблення співпраці громади і влади у вирішенні місцевих проблем.

Сталість результатів проекту:

Фінансова сталість: після завершення проекту подальша діяльність Народного дому у м.Рудки буде здійснюватися за рахунок фінансування з міського бюджету на капітальний та поточний ремонт і обслуговування.

Інституційна сталість: після завершення проекту в Народному

домі продовжать своє функціонування всі існуючі заклади соціально-культурного, освітнього призначення; в даних приміщеннях можливе функціонування і інших подібних структур, зокрема Рудківський міський центр сім'ї, дітей і молоді у співпраці з представником Корпусу миру із США та молодіжною організацією «Пласт» зможе активніше пропагувати серед молоді моральні, естетичні і культурні цінності, проводити заходи на теми боротьби із СНІД, «Молодь проти алкоголю та куріння, за здоровий спосіб життя» та ін.; реконструйований Народний дім справлятиме краще естетичне враження на відвідувачів – мешканців м. Рудки і околиці, гостей міста; після завершення капітального ремонту тут стане можливим проведення виставки творчих робіт художників – аматорів, майстрів прикладного та декоративного мистецтва, що, зрештою, сприятиме туристичній привабливості міста; позитивний досвід від реалізації даного проекту буде поширений серед громадських активістів, зацікавлених представників громадських та державних організацій, що, сподіваємося, заохотить їх до написання та реалізації схожих проектів, які допоможуть органам місцевого самоврядування і їх громадам спільно вирішувати наболілі проблеми; ***в перспективному плані соціально-економічного розвитку м. Рудки передбачено завершення реконструкції Народного дому –II черга у 2013-2014 роках.***

Соціальна сталість: досягнуті результати дозволять значно поліпшити ситуацію у місті Рудки, в т.ч. залучати молодь і дорослих до культурно-масових, освітніх та спортивних заходів, як альтернативи шкідливим звичкам, сприятимуть кращій організації навчання, дозвілля і відпочинку молоді та інших громадян, підвищенню загального культурного та морального рівня, кращому іміджу міста перед туристичними групами з Польщі, інших країн, які часто відвідують місто Рудки, допоможуть зміцнити довіру громади до співпраці з владою.

Загальний бюджет проекту

грн.

№	Захід	Стаття витрат	Розрахунок статті витрат	Джерела фінансування		
				Львівська облрада	Заявник	Громадські роботи
1.	Захід 1	Провести експертизу зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва	360,00		360,00	
Усього			360,00		360,00	
2.	Захід 2	Підготовка приміщення актового залу для встановлення риштування (згідно ПКД – дод. 1)	3500,00			3500,00
Усього			3500,00			3500,00
3.	Захід 3	РБР (згідно ПКД – дод. 1)	152040,00	50000,00	102040,00	
Усього			152040,00			
4.	Захід 4	Очистити приміщення Народного дому та впорядкувати територію від будівельного сміття, впорядкування приміщень (згідно ПКД –	4100,00			4100,00

	дод. 1)				
Усього		4100,00			4100,0
РАЗОМ		160000,00	50000,00	102400,00	7600,00

Додатки

Додаток №1. Проектно-кошторисна документація.

Додаток №2. Витяг з протоколу громадських консультацій, проведених у м. Рудки щодо діагностики потреб громади.

Додаток №3. Рішення сесії Рудківської міської ради про участь в проекті.

Додаток №4. Копія свідоцтва про державну реєстрацію.

Додаток №5. Персональний склад учасників реалізації проекту.

Уроки проекту

Фінансове становище малих міст було, є і найближчим часом, очевидно, буде зовсім непростим. «Померлі» виробничі потужності, малі можливості для наповнення бюджету через податки (в місті діє дрібнороздрібна торгівля та невеличкі заклади побутового обслуговування) зумовлюють дотаційність м. Рудок, обмеженість коштів для проведення ремонтних та інших робіт. Тому використовуємо навіть найменші можливості, щоб залучити інвестиції і реалізувати хоч частину завдань плану соціально-економічного розвитку міста.

Одним із таких заходів є участь у конкурсах мікропроектів, які проводить Львівська обласна рада та Львівська обласна адміністрація. У 2011 р. нам вдалося перемогти та реалізувати мікропроект по заміні вікон на металопластикові в Народному домі на суму 105 тис. грн. з залученням представників громади до проведення робіт, в першу чергу працівників Народного дому, бібліотек, музичної школи. Цього року переможцем обласного конкурсу стали підготовлені працівниками Рудківської міської ради два мікропроекти: по заміні електрообладнання в Народному домі та

по заміні вікон (I черга) в Рудківській дошкільній установі. Для проведення робіт на конкурсній основі було обрано підрядника. В Народному домі з участю громадян роботи вже завершуються. Все було б добре, якби не сповільнене фінансування у цьому році з обласного бюджету (50 тис. грн.) та складності проплати з міського бюджету робіт, які вже зроблені підрядною організацією (137,4 тис.грн.). Важливим є проведення робіт і в дошкільній установі, бо фінансовий рік закінчується, та й зима не за горами! Проблематичною виявилась реалізація ще одного проекту - по впорядкуванню сміттєзвалища. Завдяки участі в обласному конкурсі «Екологічно чистий населений пункт» наше місто отримало третє місце і грант 60 тис. грн., який теж необхідно використати до кінця бюджетного року. Але кошти ще не надійшли і роботи по впорядкуванню сміттєзвалища ми не можемо розпочати.

Звичайно, всі ці фінансові негаразди негативно відбиваються на загальному настрої та міській господарці. Якщо раніше для нас головною проблемою було залучити громаду, жителів міста до співпраці по реалізації мікропроектів, то тепер - профінансувати роботи. Але не будемо песимістами. Сподіваємося, що попри труднощі, все ж, вдасться зробити важливі для міста і його жителів справи. Очевидно, що керівництво області і держави не відмовиться від гарної ідеї, яка реалізовується через мікропроекти та конкурси – можливість малих міст та сіл здобути кошти для вирішення своїх найболючіших проблем і для розвитку територій.

Світлана Ференц

Додаток 4

Каталог мікропроектів обласного конкурсу місцевого розвитку
Львівщини в 2012 році за напрямком «Інші пріоритети»

грн.

№	Назва проекту	Заявник	Географія	Загальний бюджет	Кошти обласного бюджету
Переможці конкурсу					
1.	Влаштування водовідведення джерельних та ґрунтових вод зі Спасівської гори	Судововишнянська міська рада	Мостиський	120733,00	50000,00
2.	Реконструкція території колишнього автодрому під спортивно-оздоровчий комплекс	Судововишнянська міська рада	Мостиський	120733,00	50000,00
3.	Проведення ремонту огорожі кладовища в с. Арламівська Воля	Агенція місцевого розвитку	Мостиський	90233,00	45000,00
4.	Школа - освітний та культурний центр села	Ініціативна група сіл Волиця-Гніздичівська та Вільхівці	Жидачівський	42384,00	21100,00
5.	Створення системи альтернативних форм дошкільної освіти у сільських громадах	Благодійна організація "Центр освітніх ініціатив"	м. Львів	146826,00	50000,00
6.	"Світлі Стрільбичі" (реконструкція мережі вуличного освітлення)	Стрільбицька сільська рада	Старосамбірський	98891,00	50000,00
7.	"Діалог поколінь" - відновлення діяльності дитячої дошкільної установи с. Гірське	Гірська сільська рада	Миколаївський	337000,00	50000,00

8.	Будівництво резервної кабельної лінії по вул. Авіаційній в м. Городок	Городоцька міська рада	Городоцький	152502,00	50000,00
9.	«Естетика у всьому». Проведення капітального ремонту санвузлів Миколаївської школи мистецтв	Батьківський комітет школи мистецтв	Миколаївський	60839,00	30419,00
10.	Облаштування дитячого майданчика в с. Угерсько	Ініціативна група с. Угерсько	Стрийський	76304,00	23834,00
11.	Будівництво входу та огорожі цвинтаря с. Унів	БФ "Блаженного Клементія Шептицького"	Перемишлянський	100000,00	50000,00
12.	"Розчистка джерела р. Літмир м. Турка від намулу, нанесеного паводками"	Ініціативна група м. Турка	Турківський	98591,00	49296,00
13.	"Врятуємо духовну святиню разом" (капітальний ремонт даху церкви Успіння Пресвятої Богородиці в с. Бучина)	Суховільська сільська рада	Бродівський	98000,00	49000,00
14.	Благоустрій могили та пам'ятника оперного співака О. Мишуги в с. Новий Витків	Ново витківська сільська рада	Радехівський	64540,00	32270,00
15.	Облаштування міського цвинтаря м. Кам'янка-Бузька	Кам'янка-Бузька міська рада	Кам'янка-Бузький	99812,00	49721,00
16.	Відновлення системи зовнішнього вуличного освітлення вул. Зеленої	Колодрубівська сільська рада	Миколаївський	35000,00	18000,00
17.	Покращення санітарно-гігієнічних умов у дитячому дошкільному закладі с. Березівка	Березівська сільська рада	Радехівський	50864,00	24000,00

18.	Влаштування зовнішнього освітлення села Спас	Стрептівська сільська рада	Кам'янка-Бузький	100000,00	50000,00
19.	Реконструкція зовнішнього освітлення м. Самбора, 1-й етап	Самбірська міська рада	м. Самбір	227738,00	50000,00
20.	Реконструкція системи вуличного освітлення с. Губичі	Солянуватська сільська рада	Старосамбірський	93755,00	50000,00
21.	Роздільний збір відходів	Старосамбірська міська рада	Старосамбірський	198000,00	50000,00
22.	Відновлюємо освітлення в селі Підгірці	Підгорецька сільська рада	Бродівський	60000,00	30000,00
23.	Будівництво лінії вуличного освітлення м. Мостиська	Мостиська міська рада	Мостиський	95527,00	47750,00
24.	"Тепло та затишок дітям" (заміна вікон у дошкільній установі с. Білявці)	Шнирівська сільська рада	Бродівський	49736,00	25000,00
25.	Облаштування комплексу дитячих та спортивних майданчиків селища Красне	Красненська селищна рада	Буський	100000,00	50000,00
26.	Реконструкція мережі зовнішнього освітлення вулиць Малехівської, Прямої та Кривоноса	Новороздільська міська рада	м. Новий Розділ	96437,00	48219,00
27.	Молодіжний майданчик	Лучицька сільська рада	Сокальський	60000,00	30000,00
28.	"Без води і ні туди, і ні сюди" (забезпечення водопостачанням с. Боратин)	ГО "Добробут Поникв'янської с/р"	Бродівський	99000,00	45000,00
29.	Будівництво дитячого майданчика у місті Кам'янка-Бузька	ГО "Кам'янка-Бузька агенція розвитку м.с.б."	Кам'янка-Бузький	97133,00	47683,00

30.	Дитячий майданчик "Усмішка"	КУ "Інститут м. Дрогобич"	м. Дрогобич	105000,00	50000,00
31.	Капітальний ремонт ФАП в с. Рокитне	Бірківська сільська рада	Яворівський	76987,00	38494,00
32.	"Лелеченя"	Дернівська сільська рада	Кам'янка-Бузький	121500,00	50000,00
33.	" Створення нових стандартів санітарно-гігієнічних умов у ЗОШ І-ІІ ст."	Вільховецька сільська рада	Жидачівський	34900,00	12200,00
34.	Капітальний ремонт водопровідної мережі в с. Неслухів	Неслухівська сільська рада	Кам'янка-Бузький	115000,00	50000,00
35.	Облаштування вуличного освітлення у населених пунктах Смільнівської сільської ради	Смільнівська сільська рада	Бродівський	72550,00	34550,00
36.	Поточний ремонт Шегинівської амбулаторії загальної практики сімейної медицини	Шегинівська сільська рада	Мостиський	97883,00	48942,00
37.	Створення культурно-відпочинкової зони в смт. Запитів	БФ "Карітас"	Кам'янка-Бузький	50000,00	25000,00
38.	Реконструкція архітектурної пам'ятки місцевого значення - Центру позашкільної освіти у м. Самборі	Самбірська міська рада	м. Самбір	225795,00	50000,00
39.	Облаштування відпочинкової еколого-краєзнавчої стежки в ландшафтному заказнику "Базилівка" в м. Жидачеві	Жидачівська міська рада	Жидачівський	55600,00	27000,00
40.	Капітальний ремонт ДНЗ "Рукавичка" в с.Побужани	Побужанська сільська рада	Буський	99997,00	47000,00

41.	Реконструкція дитячого майданчика в м. Городок	Городоцька міська рада	Городоцький	100000,00	47500,00
42.	Розчищення та благоустрій водосховища на річці Кам'янка	ГО "Кам'янка-Бузька агенція розвитку малого та середнього бізнесу"	Кам'янка-Бузький	82903,00	41451,00
43.	Художнє оформлення архітектурного ансамблю центральної частини с. Солонка шляхом улаштування скверу	Солонківська сільська рада	Пустомитівський	81155,00	40570,00
44.	Реконструкція, модернізація зовнішнього вуличного освітлення	Лучицька сільська рада	Сокальський	70000,00	35000,00
45.	Капітальний ремонт огорожі цвинтаря в м. Буську	Буська міська рада	Буський	188133,00	50000,00
46.	Будівництво спортивного майданчика з вуличними тренажерами	Новояворівська міська рада	Яворівський	146981,00	50000,00
47.	"Соціально-психологічна підтримка дітей трудових мігрантів"	БФ "Карітас"-Броди	Бродівський	228216,00	50000,00
Проекти зараховані до резерву					
48.	Капітальний ремонт амбулаторії в с. Малнів	Малнівська сільська рада	Мостиський	114922,00	50000,00
49.	Влаштування вуличного освітлення в с. Нове Село	Болехівська сільська рада	Дрогобицький	104330,00	50000,00
50.	Дитячий майданчик "Мрія"	Жулинська сільська рада	Стрийський	60677,51	25057,00

51.	Влаштування вуличного освітлення в с. Дерезичі	Дережицька сільська рада	Дрогобицький	58244,00	27000,00
52.	Почнемо відродження громад Гаївської сільської ради з дитячих садочків	Гаївська сільська рада	Бродівський	110000,00	50000,00
53.	Модернізація водопостачання північно-західної частини міста Сокаля	Сокальська міська рада	Сокальський	89069,00	44500,00
54.	Реконструкція зовнішнього вуличного освітлення с. Надичі	Надичівська сільська рада	Жовківський	38484,40	18500,00
55.	Виготовлення ПКД на проведення реставраційних робіт по збереженню пам'ятки архітектури - церкви Архистратига Михаїла с. Лагодів	БФ "Паросток"	Перемишлянський	105088,00	50000,00
56.	Облаштування огорожі лицьової сторони цвинтаря в селі Жовтанці	Жовтанецька сільська рада	Кам'янка-Бузький	99926,00	50000,00
57.	Поточний ремонт фасаду природничо-технічного ліцею в с.Крукеничі	Агенція місцевого розвитку с.Крукеничі	Мостиський	76619,00	38300,00
58.	Сходинок до творчості та успіху	Жидачівська ЗОШ І-ІІІ ст. № 2	Жидачівський	40000,00	20000,00
59.	Облаштування території пам'ятника Незалежності селища Добротвір	ГО "Перспектива плюс"	Кам'янка-Бузький	100321,83	49908,85
60.	Відновлення зовнішнього освітлення села Середпільці	Середпільцівська сільська рада	Радехівський	32000,00	22400,00

61.	"Увага до дитини сьогодні - майбутнє країни завтра" (реконструкція системи опалення у Лукашівській початковій школі)	ГО "Агенція розвитку Наквашанської сільської ради"	Бродівський	95000,00	45000,00
62.	Облаштування вуличного освітлення у с. Двірці	Двірцівська сільська рада	Сокальський	60000,00	30000,00
63.	Освітлення вулиць-крок на зустріч людям	Мшанська сільська рада	Городоцький	130000,00	50000,00
64.	Капітальний ремонт даху ДНЗ № 2 по вул. Княжа, 8 в м. Буську	Буська міська рада	Буський	180424,00	50000,00
65.	Капітальний ремонт у Липівській ЗОШ I-III ступенів	Липівська селищна рада	Миколаївський	99314,00	47100,00
66.	Розчистка русла р.Млинівка в м.Самборі	Самбірська міська рада	м. Самбір	131225,00	50000,00
67.	Влаштування зовнішнього освітлення населених пунктів Вирів та Горпин	Вирівська сільська рада	Кам'янка-Бузький	115000,00	50000,00
68.	Модернізація вуличного освітлення села Хоробрів	Хоробрівська сільська рада	Сокальський	75000,00	35000,00
69.	Облаштування дитячого ігрового майданчика	Мужилівська сільська рада	Яворівський	57138,90	28568,95
70.	Поточний ремонт водопровідної мережі селища Лопатин	Лопатинська селищна рада	Радехівський	100000,00	50000,00
71.	Відновлення вуличного освітлення в с-х Сайків, Мала Горожана, Новосілки-Опарські, Листв'яний	Новосілко-Опарська сільська рада	Миколаївський	122000,00	50000,00
72.	Реконструкція в ФАПі с. Наконечне II	Наконечнянська сільська рада	Яворівський	99997,00	49990,00

73.	Будівництво дитячого майданчика "Смереківські бузьки" у с. Смереків	Смереківська сільська рада	Жовківський	32000,00	15 000,00
74.	Закупівля та встановлення контейнерів для збору твердих побутових відходів	Керницька сільська рада	Городоцький	29900,00	14 950,00
75.	Капітальний ремонт фасадів комунальних житлових будинків в центральній частині м. Рудки	Рудківська міська рада	Самбірський	105000,00	50 000,00
76.	Реконструкція вуличного освітлення вулиць в місті Великі Мости	Великоростівська міська рада	Сокальський	104995,00	50 000,00
77.	Правильний вибір - чисте сумління	ГО "Вибір"	м. Львів	94567,00	46 874,50
78.	Реконструкція вуличного освітлення м. Рава-Руська	Рава-Руська міська рада	Жовківський	150250,00	50 000,00
79.	Влаштування зовнішнього освітлення населених пунктів Прибужанівської сільської ради	Прибужанівська сільська рада	Кам'янка-Бузький	40000,00	20 000,00
80.	Реконструкція спортивного майданчика	Перемишлянська міська рада	Перемишлянський	23000,00	10 000,00
81.	Реконструкція системи опалення ФАП с. Наконечне І	Наконечнянська сільська рада	Яворівський	99325,00	49600,00
82.	"Жива історія". Створення туристичного продукту на батьківщині засновника ОУН Є. Коновальця	ГО "Агенція регіонального розвитку та європейської інтеграції"	Жовківський	127000,00	50 000,00
83.	Влаштування вуличного освітлення в с. Летня	Летнянська сільська рада	Дрогобицький	157210,00	50000,00

84.	Водовідведення в ФАПі с. Викоти	Викотівська сільська рада	Самбірський	30000,00	14000,00
85.	Комплексні заходи із енергозбереження у Добротвірській ЗОШ І-ІІІ ступенів	ГО "Перспектива плюс"	Кам'янка-Бузький	114779,00	33500,00
86.	Реконструкція зовнішнього освітлення в селі Бучали	Бучалівська сільська рада	Городоцький	75396,00	37698,00
87.	Реконструкція системи теплопостачання НВК "СЗШ № 2- гімназія" в м.Трускавець	Відділ освіти Трускавецької міської ради	м. Трускавець	87506,00	44783,00
88.	Захист с/г угідь від забур'янення на території Домажирської сільської ради	Домажирська сільська рада	Яворівський	26880,00	1340,00
89.	Розвиток спорту - здоров'я нації!	ГО "Регіональна агенція розвитку Домажирської с/р"	Яворівський	48000,00	24000,00
90.	Майбутнє - це діти	ГО "Регіональна агенція розвитку Домажирської с/р"	Яворівський	62000,00	31000,00
91.	З Любов'ю - дітям!	ГО "Регіональна агенція розвитку Домажирської с/р"	Яворівський	62000,00	31 000,00
92.	Відновлення вуличного освітлення в м. Перемишляни	МКП "Комунальник"	Перемишлянський	90000,00	40 000,00
93.	Очистка меліоративного каналу у с.Торки	Бишівська сільська рада	Радехівський	60000,00	30 000,00
94.	Дбаємо про майбутнє	Сколівська міська рада	Сколівський	60000,00	30 000,00
95.	Відновлення вуличного освітлення в селах Савчин і Гута	Савчинська сільська рада	Сокальський	370000,00	50 000,00

**Каталог мікропроектів обласного конкурсу місцевого розвитку
Львівщини в 2012 році за напрямком «Народні Доми»**

грн.

№	Назва проекту	Заявник	Географія	Загальний бюджет	Кошти обласного бюджету
Переможці конкурсу					
1.	Наш дім народний-родинне вогнище села	Свидницька сільська рада	Яворівський	159600,00	50000,00
2.	Придбання музичної апаратури та сценічних костюмів для колективів Народного Дому села Вирів і Горпин	Вирівська сільська рада	Кам'янка Бузький	40000,00	20000,00
3.	Реконструкція даху Народного дому села Волсвин	Воловинська сільська рада	Сокальський	98945,00	49000,00
4.	Реконструкція приміщення Народного дому в с. Орів	Орівська сільська рада	Сколівський	98000,00	49000,00
5.	Капітальний ремонт Народного дому в м. Ходорові	Ходорівська м/р	Жидачівський	586466,00	50000,00
6.	Сільський Народний Дім- центр виховання та відпочинку громади	Конюхівська с/р	Стрийський	137225,00	50000,00
7.	Відновлення діяльності малого залу кінотеатру "Україна" у м. Радехові	Радехівська м/р	Радехівський	100000,00	50000,00
8.	Створення центру розвитку громад с. Стани мир	Станимирська с/р	Перемишлянський	99987,00	50000,00
9.	Оновлення Народного дому в селі Дубрівка	Стрілковицька с/р	Самбірський	120138,00	49403,00
10.	Капітальний ремонт Народного дому в с. Купче	Купченська с/р	Буський	105226,00	50000,00

11.	Капітальний ремонт Народного дому в с. Берездівці	Берездівська с/р	Миколаївський	85807,00	40758,00
12.	Реконструкція приміщення під народний дім в с. Кам'яна Гора	Кам'яногірська сільська рада	Жовківський	99250,00	50000,00
13.	Реконструкція Народного дому м. Рудки (І черга)	Рудківська міська рада	Самбірський	160000,00	50000,00
14.	Капітальний ремонт Народного дому в с. Ракобовти	Благодійний фонд ім. С. Навроцького	Буський	97074,00	48537,00
15.	Створення культурно-просвітницького та історико етнографічного центру с.Стенятин	Стенятинська сільська рада	Сокальський	195694,00	50000,00
16.	Сільська "Просвіта" - для громади села Поториця	Поторицька сільська рада	Сокальський	193561,00	49963,00
17.	Капітальний ремонт Народного дому в с. Побужани	БФ розвитку с. Побужани	Буський	125952,00	50000,00
18.	Реконструкція з добудовою Народного дому села Карпатське	Карпатська с/р	Турківський	105018,00	50000,00
19.	Покращення умов у Народному домі як запорука розвитку громади	Черницька сільська рада	Бродівський	40000,00	20000,00
20.	Заміна вікон та дверей в Народному Домі села Дернів	Дернівська сільська рада	Кам'янка Бузький	99988,00	50000,00
21.	Капітальний ремонт Народного дому с. Липівці	Липовецька сільська рада	Перемишлянський	100000,00	50000,00
22.	Капітальний ремонт Народного Дому смт. Новий Яричів	Новояричівська селищна рада	Кам'янка Бузький	100000,00	50000,00
23.	"Реконструкція (заміна даху) Народного дому села Лаврів"	Великолітинська с/р	Старосамбірський	107663,00	50000,00

24.	Будівництво і монтаж системи опалення у приміщені Народного дому смт. Немирів	Немирівська селищна рада	Яворівський	95118,00	45059,00
25.	Створення умов для розвитку громади шляхом облаштування Народного дому в с. Мальчиці	Мальчицівська сільська рада	Яворівський	98500,00	46787,00
26.	Створення умов для розвитку громади шляхом облаштування Народного дому в смт. Краковець	Краковецька селищна рада	Яворівський	96750,00	45956,25
27.	Поточний ремонт Народного дому в с. Баличі	Агенція місцевого розвитку с. Баличі", Балицька с/р	Мостиський	109500,00	50000,00
28.	Реконструкція даху Народного Дому с. Руденко	Кустинська сільська рада	Радехівський	100000,00	50000,00
29.	Відновлення Народного дому-центру соціально-культурного розвитку с. Вощанці	Вощанцівська сільська рада	Самбірський	61599,00	29591,00
30.	Капітальний ремонт Народного дому с. Глухів	Ванівська сільська рада	Сокальський	109333,00	50000,00
31.	Покращення якості надання культурно-просвітницьких послуг для різних категорій населення в с. Нагірне	Ралівська сільська рада	Самбірський	84134,00	42067,00
32.	"Створення Центру розвитку громад села Острів - нові стандарти надання культурно-просвітницьких послуг мешканцям села"	Острівська сільська рада	Сокальський	101326,00	50000,00

33.	Ремонт Народного дому в селі Кутище	Паликоровська с/р	Бродівський	74000,00	30000,00
34.	"Активне дозвілля-активна громада"	Жидачівська міська рада	Жидачівський	90000,00	42750,00
35.	Поточний ремонт Народного дому с. Поповичі	Поповицька сільська рада	Мостиський	107112,00	50000,00
36.	Поточний ремонт Народного дому с. Березівка	Березівська сільська рада	Радехівський	80110,00	38000,00
37.	Покращення якості надання культурно-просвітницьких, соціальних послуг для різних категорій населення в с. Тернава	Агенція розвитку Тернавської сільської ради	Старосамбірський	89463,00	50000,00
38.	Сучасний будинок культури - шлях до збереження культурної спадщини Гаївської громади	Гаївська сільська рада	Бродівський	46000,00	23000,00
39.	"Храм культури, збережімо його для нащадків" (ремонт даху Народного дому у с. Накваша)	Наквашанська сільська рада	Бродівський	100000,00	50000,00
40.	Капітальний ремонт приміщення народного дому с. Раневичі	Раневицька сільська рада	Дрогобицький	98700,00	47000,00
41.	Капітальний ремонт Народного дому с. Рудківці	Підністрянська сільська рада	Жидачівський	99078,00	49539,00
42.	Реконструкція шатрового даху Народного дому с. Сопошин	Солошинська сільська рада	Жовківський	135000,00	50000,00
43.	Встановлення інфрачервоних обігрівачів у глядацькій залі Народного дому села Подорожнє	Подороженська сільська рада	Стрийський	79034,00	29034,00

44.	"Реконструкція Народного дому" с. Вівні	Вівнянська сільська рада	Стрийський	112000,00	50000,00
Проекти зараховані до резерву					
45.	Поточний ремонт НД с. Лагодів	Лагодівська сільська рада	Перемишлянський	100000,00	50000,00
46.	Реконструкція з добудовою Народного дому села Шандровець	Шандровецька с/р	Турківський	102405,00	50000,00
47.	Реконструкція підвального приміщення НД смт. Куликів	Куликівська селищна рада	Жовківський	212463,00	50000,00
48.	Поточний ремонт Народного дому с. Воля-Висоцька	Воле-Висоцька сільська рада	Жовківський	198000,00	50000,00
49.	Поточний ремонт Народного дому в с. Золотковичі	Золотковицька с/р	Мостиський	105506,00	50000,00
50.	Створення центру розвитку громад с. Ушковиці	Ушковицька сільська рада	Перемишлянський	61750,00	30000,00
51.	Реконструкція приміщень Народного дому смт. Гірник	Гірницька селищна рада	м. Червоноград	99000,00	50000,00
52.	Капітальний ремонт в Народному домі села Гончарівка	Гончарівська с/р	Золочівський	60000,00	30000,00
53.	Будинок - народної творчості та відпочинку	Тартаківська сільська рада	Сокальський	98000,00	49000,00
54.	Реконструкція Народного дому в с. Ріпчиці	Ріпчицька сільська рада	Дрогобицький	69642,00	33080,00
55.	Покращення енергозбереження приміщення Сколівського районного народного дому "Бескид"	Сколівська районна рада	Сколівський	99970,00	49970,00
56.	Реконструкція Народного дому в с. Ролів	Ролівська сільська рада	Дрогобицький	105000,00	50000,00

57.	Активізація роботи Народного дому в с. Грабовець	Граб овецька сільська рада	Стрийський	125690,00	50000,00
58.	Поточний ремонт будинку "Просвіти" с. Мельнич	Мельницька сільська рада	Жидачівський	80857,00	40400,00
59.	Капітальний ремонт даху Народного дому с. Ярушичі	Підгірківська с/р	Стрийський	97301,00	47301,00
60.	Реконструкція об'єктів соціально-культурного призначення в с. Дерезичі	Дережицька сільська рада	Дрогобицький	46520,00	20000,00
61.	Культура для всіх, для культури від усіх	Колтівська с/р	Золочівський	105000,00	50000,00
62.	Реконструкція Народного Дому села Козаки	Струтинська с/р	Золочівський	100000,00	50000,00
63.	Реконструкція Народного дому с. Червоне	Червоненська с/р	Золочівський	112100,00	50000,00
64.	Реконструкція народного дому с. Мужилівичі	Мужилівичівська с/р	Яворівський	105000,00	50000,00
65.	Реконструкція Народного дому "Просвіта" с. Ремезівці	Ремезівцівська с/р	Золочівський	60000,00	30000,00
66.	Капітальний ремонт Народного дому "Просвіта" с. Гордилів	Єлиховицька с/р	Золочівський	910000,00	45500,00
67.	Придбання звукопосилювальної апаратури для Народного дому імені Івана Франка	Відділ культури Дрогобицької міської ради	м. Дрогобич	100000,00	50000,00
68.	Капітальний ремонт Народного дому м. Трускавця	Відділ культури Трускавецької міської ради	м. Трускавець	40000,00	20000,00
69.	Капітальний ремонт фасаду народного дому "Просвіта"	Верхньобілівська с/р	Пустомитівський	125186,00	50000,00
70.	Капітальний ремонт Народного Дому	Вишнівчицька с/р	Перемишлянський		

**Каталог мікропроектів обласного конкурсу місцевого розвитку
Львівщини в 2012 році за напрямком
«Застосування енергоефективних технологій
на об'єктах, будинках та в населених пунктах»**

грн.

№	Назва проекту	Заявник	Географія	Загальний бюджет	Кошти обласного бюджету
Переможці конкурсу					
1.	Поточний ремонт Народного дому с. Дмитровичі	Дмитровицька сільська рада	Мостиський район	89714,00	42614,00
2.	Капітальний ремонт приміщення Народного дому с. Надиби	Сусідовицька сільська рада	Старосамбірський район	98270,00	50000,00
3.	Збереження теплоінвестиції в майбутнє (утепління фасаду адмінбудинку сільської ради)	Домажирська сільська рада	Яворівський район	159883,20	50000,00
4.	"Належні умови праці - запорука здоров'я та успішного навчання учнів"Роздільська ЗОШ I-III ступенів	Миколаївська районна рада	Миколаївський район	99881,00	47400,00
5.	Реконструкція будівлі дошкільного навчального закладу освіти м. Рудки(вул. Лісна №4) шляхом використання енергозберігаючих технологій (встановлення віконних конструкцій із металопластику)	Рудківська міська рада	Самбірський район	150000,00	50000,00

6.	Впровадження енергозберігаючих технологій в Глухівській НВК ЗШ 1 ст.-дитячий садок	Ванівська сільська рада	Сокальський район	120000,00	50000,00
7.	Опалювальна міської ради	Бориславська міська рада	м. Борислав	188338,00	50000,00
8.	Реконструкція (застосування енергоефективних технологій) корпусу для молодших класів Ралівської СЗШ 1-3 ступенів	Самбірська районна рада	Самбірський район	105000,00	50000,00
9.	Капітальний ремонт Народного дому с. Передільниця	Трушевицька сільська рада	Старосамбірський район	91369,00	46000,00
10.	Капітальний ремонт та гідрохімічне очищення системи опалення НВК СЗШ 2 ст.- ліцей м. Новояворівськ	Новояворівська міська рада	Яворівський район	149994,00	49998,00
11.	Партнерство заради дітей (впровадження енергозберігаючих технологій у Забузькому НВК ЗШ 1-3 ступенів-ліцей)	Відділ освіти Сокальської РДА	Сокальський район	100000,00	50000,00
12.	Капітальний ремонт системи опалення із влаштуванням дахової паливної Народного дому с. Гончарівка	Гончарівська сільська рада	Золочівський район	41796,00	20000,00
13.	Усміхнись дітям сонечко у нове віконечко. Оптимізація теплозабезпечення Підгірцівського дошкільного навчального закладу с. Підгірці	Підгірківська сільська рада	Стрийський район	18828,00	9414,00

14.	Заміна опалювальних приладів в ДНЗ "Берізка" по вул. Київській в м. Буську	Буська міська рада	Буський район	268889,00	50000,00
15.	Капітальний ремонт Народного дому в с. Купче	Купченська сільська рада	Буський район	83536,00	41000,00
16.	Капітальний ремонт Народного дому в с. Ракобовти	Купченська сільська рада	Буський район	80678,00	40000,00
17.	Впровадження енергозберігаючих технологій в Суховільській ЗШ 1ст	Відділ освіти Сокальської РДА	Сокальський район	120000,00	50000,00
18.	Впровадження енергозберігаючих технологій в Стремінській ЗШ 1 ст.	Відділ освіти Сокальської РДА	Сокальський район	120000,00	50000,00
19.	Народний дім "Просвіта" с. Держів - використання енергоефективних технологій"	Держівська сільська рада	Миколаївський район	71640,00	35820,00
20.	Капітальний ремонт фасаду будівлі Народного дому в с. Нивиці	Нивицька сільська рада	Радехівський район	70000,00	35000,00
21.	Впровадження енергозберігаючих заходів Народного дому с. Тудорковичі	Тудорковицька сільська рада	Сокальський район	100000,00	50000,00
22.	Капітальний ремонт системи тепло постачання ДНЗ №4	Новояворівська міська рада	Яворівський район	106679,00	50000,00
23.	Заміна віконних блоків у Лешнівській дошкільній установі	Лешнівська сільська рада	Бродівський район	112500,00	50000,00
24.	«Сонце гріє воду». Хірургічний корпус Жидачівської центральної районної лікарні	Жидачівська центральна районна лікарня	Жидачівський район	100000,00	50000,00
25.	Народний дім с. Станіславчик	Станіславчицька сільська рада	Бродівський район	39800,00	15000,00

26.	Реконструкція народного дому с. Зелів	Домажирська сільська рада	Яворівський район	134289,00	50000,00
27.	Впровадження енергозберігаючих заходів в гімназії м. Самбора	Самбірська міська рада	м. Самбір	250000,00	50000,00
28.	Реконструкція внутрішньої системи теплопостачання СЗШ №3 по вул. Стебницькій в м. Трускавець (1 етап)	Трускавецька міська рада	м. Трускавець	160000,00	50000,00
29.	Бродівська спеціалізована загальноосвітня школа I-III ступенів № 2 з вивченням англійської мови з 1 класу	Бродівська ЗОШ I-III ст. № 2	Бродівський район	44000,00	20000,00
30.	Заміна вікон і дверей Народного дому с. Оселя	Рогізнянська селищна рада	Яворівський район	85794,00	42897,00
31.	Капітальний ремонт Бродівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 3	Бродівська загальноосвітня школа I-III ступенів № 3	Бродівський район	32000,00	15000,00
32.	Застосування енергозберігаючих технологій у дошкільному навчальному закладі с. Бишів	Бишівська сільська рада	Радехівський район	60330,00	30165,00
33.	Капітальний ремонт із заміною віконних блоків в Бродівській гімназії ім. І. Труша	Бродівська гімназія ім. І. Труша	Бродівський район	125000,00	50000,00
34.	Відновлення діяльності малого залу кінотеатру "Україна" у м. Радехові	Радехівська міська рада	Радехівський район	100000,00	50000,00
35.	Реконструкція приміщення Кам'яногірської ЗОШ I-II ст. в с. Кам'яна Гора	Кам'яногірська сільська рада	Жовківський район	99000,00	50000,00

36.	Заміна вікон на металопластикові в Вовчатицькій ЗОШ I-II ст.	Вербицька сільська рада	Жидачівський район	95476,00	47737,00
37.	Енергозбереження в приміщенні спортивно-культурного відпочинкового комплексу с. Смереків	Смереківська сільська рада	Жовківський район	32463,00	16231,00
38.	Реконструкція частини існуючого приміщення Зубейківської ЗОШ I ст. під ДНЗ на одну групу в с. Зубейки	Підліссянська сільська рада	Жовківський район	99250,00	50000,00
39.	Реконструкція Народного дому села Руда-Колтівська	Руда-Колтівська сільська рада	Золочівський район	50000,00	25000,00
40.	Тепло в кожен клас Тужанівської ЗОШ I-III ступенів	Миколаївська районна рада	Миколаївський район	99994,69	47255,44
Проекти зараховані до резерву					
41.	Поточний ремонт будівлі дитячого дошкільного закладу з заміною віконних та дверних прорізів на металопластикові склопакети по вул. О. Мартовича, 49 в смт. Магерів	Магерівська селищна рада	Жовківський район	99999,00	50000,00
42.	Заходи з енергозбереження шляхом заміни вікон та дверей у ясла садку в м. Великі Мости	Великоростівська міська рада	Сокальський район	105000,00	50000,00
43.	Впровадження енергозберігаючих заходів у дитячій школі мистецтв в м. Трускавці	Трускавецька міська рада	м. Трускавець	260000,00	50000,00
44.	Капітальний ремонт приміщень народного дому в с. Сторона	Підбузька сільська рада	Дрогобицький район	105000,00	50000,00

45.	Реконструкція Народного дому в с. Ролів шляхом використання енергоефективних технологій	Ролівська сільська рада	Дрогобицький район	105000,00	50000,00
46.	Впровадження енергозберігаючих технологій в Двірцівській НВК ЗШ 1-3 ст.-дитячий садок	Відділ освіти Сокальської РДА	Сокальський район	128700,00	50000,00
47.	Реконструкція Народного дому "Просвіта" с. Жуличі із застосуванням енергоефективних технологій	Почапівська сільська рада	Золочівський район	60000,00	30000,00
48.	Капітальний ремонт даху та перикриття будівлі дитячого дошкільного закладу з використанням енергоефективних технологій в с. Новий Витків	Нововитівська сільська рада	Радехівський район	97511,00	48755,50
49.	Сходинки до творчості та успіху. Жидачівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 2	Жидачівська ЗОШ І-ІІІ ст. № 2	Жидачівський район	50000,00	25000,00
50.	Реконструкція системи опалення Народного дому в с. Побужани	Побужанська сільська рада	Буський район	223387,00	50000,00
51.	Стаціонарне відділення для постійного або тимчасового проживання Бродівського територіального центру	Бродівський районний територіальний центр соціального обслуговування	Бродівський район	110800,00	50000,00
52.	Капітальний ремонт покрівлі Народного дому із застосуванням енергозберігаючих технологій в с. Тур'є	Тур'ївська сільська рада	Старосамбірський район	116527,20	50000,00

53.	Дитячо-юнацька спортивна школа відділу освіти Стрийського міськвиконкому	Стрийська міська рада	м. Стрий	79332,00	42000,00
54.	Навчально-виховний комплекс ім. В. Симоненка з поглибленим вивченням німецької мови "спеціалізована школа I ступеня-гімназія"	Львівська міська рада	м. Львів	170000,00	50000,00
55.	Реконструкція Народного дому с. Комарники з застосуванням енергоефективних технологій	Комарницька сільська рада	Турківський район	105000,00	50000,00
56.	Заміна вікон, дверей та покрівлі будинку ФАПу с. Бережниця на металопластикові	Бережницька сільська рада	Жидачівський район	100853,00	50000,00
57.	Капітальний ремонт віконних і дверних прорізів з заміною на енергозберігаючі металопластикові склопакети приміщення дошкільного навчального закладу № 2 "Берізка" по вул. Вокзальній, 18 в м. Рава-Руська	Рава-Руська міська рада	Жовківський район	122174,00	50000,00
58.	Реконструкція Народного дому "Просвіта" с. Червоне із застосуванням енергоефективних технологій	Червоненська сільська рада	Золочівський район	100000,00	50000,00
59.	Виконання робіт з енергозбереження Будинку дошкільної установи в смт. Славське	Славська селищна рада	Сколівський район	100000,00	50000,00

60.	Реконструкція приміщення Трускавецького територіального центру соціального обслуговування	Трускавецька міська рада	м. Трускавець	220000,00	50000,00
61.	Трускавецька міська лікарня	Трускавецька міська лікарня	м. Трускавець	105000,00	50000,00
62.	ДНЗ "Теремок" в смт. Верхнє Синьовидне	Верхньосиньовидненська селищна рада	Сколівський район	115000,00	57500,00
63.	Реконструкція системи опалення Верхньосиньовидненської ЗОШ-1-3 ст. корпусу № 2	Сколівська району державна адміністрація	Сколівський район	150000,00	50000,00

Транскордонне об'єднання «Єврорегіон Буг» (Хелм, Польща)

Об'єднання «Єврорегіон Буг» було створено в 1995 році в статусі Асоціації згідно угоди між Хелмським, Люблінським, Замойським і Тарнобжеським воєводами та головою Волинської державної адміністрації (Україна). В 1997 році до Асоціації приєдналися Брестська область (Білорусь) та Бяльське воєводство (Польща).

Для реалізації своїх завдань на частині Єврорегіону Буг на польській стороні, в 2005 році була зареєстрована Організація самоврядувань «Єврорегіон Буг», яка об'єднує органи місцевого самоврядування Люблінського воєводства.

Організація самоврядувань «Єврорегіон Буг» працює в декількох сферах. Нашим пріоритетом є робота з партнерами із Східної Європи. Секретаріат «Єврорегіону Буг» допомагає своїм членам та організаціям співпрацювати з колегами з Білорусії та України. Для цього для всіх бажаючих з польської сторони організовуються спільні навчальні візити на Волинь та до Брестської області з метою налагодити співпрацю.

Дуже важливим є спільна реалізація партнерських проектів. Разом з партнерами в Україні та Білорусії розроблена авторська програма підтримки транскордонних ініціатив у Єврорегіоні Буг, спрямованих на підтримку існуючих та заохочення і розвиток нових ініціатив польсько-білоруського і польсько-українського транскордонного співробітництва. Спільна діяльність відбувалась в рамках транскордонних проектів за спів фінансування Норвезького фінансового механізму, Програми добросусідства Польща - Білорусь - Україна INTERREG IIIA/TACIS CBC 2004 – 2006. Ця діяльність була орієнтована на підтримку і розвиток культури, транскордонного туризму, охорони навколишнього середовища та інших "м'яких" заходів.

З метою розвитку місцевого самоврядування «Єврорегіон Буг» зреалізував проект «ISO 9001 в адміністрації місцевого самоврядування Східної Польщі». Спільно з партнерами з п'яти прикордонних повітів Люблінського воєводства (повіти - Бяльський, Влодавський, Холмський, Хрубешовський і Томашовський) було створено економічну Стратегію управління змінами. Цей проект був підтриманий Європейським соціальним фондом.

В січні 2013 року «Єврорегіон Буг» розпочинає інноваційний проект «GIS cross the border – єдина платформа управління територією в Єврорегіоні Буг». В рамках проекту буде створений гео-портал, що в довгостроковій перспективі буде мати позитивний вплив на зростання зовнішніх інвестицій та економічне зростання територій Єврорегіону Буг.

Одним з пріоритетних завдань організації також є створення загальної стратегії розвитку прикордонних територій, яка буде основою для реалізації всіх проектів, які впливають на соціально - економічний розвиток прикордонних територій. Організація самоврядувань «Єврорегіон Буг» стала однією з провідних організацій в регіоні, яка займає активну позицію у створенні системи транскордонного співробітництва.

Związek Transgraniczny Euroregion Bug powstał w 1995 roku na podstawie porozumienia między Wojewodami Chełmskim, Lubelskim, Zamojskim i Tarnobrzeskim oraz Przewodniczącym Wołyńskiej Administracji Państwowej na Ukrainie. Dwa lata później do Związku przystępują Obwód Brzeski na Białorusi oraz Województwo Białskie z Polski.

W celu realizacji działań polskiej części Euroregionu Bug po stronie polskiej w 2005 roku powstało Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Bug, które skupia samorzady z terenu Lubelszczyzny.

Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Bug pracuje w kilku płaszczyznach. Priorytetem jest dla nas współpraca z partnerami z wschodniej granicy. SSERB pomaga w nawiązaniu współpracy członkom stowarzyszenia i organizacjom pozarządowym z kolegami z Białorusi i Ukrainy. Organizujemy wspólne wyjazdy w tym celu na Wołyń i Brzeszczyznę, przyjmujemy gości u siebie.

Bardzo ważna jest wspólna realizacja projektów partnerskich. Razem z partnerami z Ukrainy i Białorusi zrealizowaliśmy autorski Program Wspierania Inicjatyw Transgranicznych w Euroregionie Bug, skierowany na pobudzenie i rozwój nowych inicjatyw oraz wspieranie istniejącej polsko-białoruskiej i polsko-ukraińskiej współpracy transgranicznej. Wspólne działania w ramach projektów transgranicznych, współfinansowanych w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Programu Sąsiedztwa Polska – Białoruś – Ukraina INTERREG IIIA/Tacis CBC 2004 - 2006 zostały skierowane na wsparcie i rozwój

kultury, turystyki transgranicznej, ochronę środowiska i innych działań o charakterze „miękkim”.

Działając na rzecz rozwoju samorządów członkowskich wspólnie zrealizowaliśmy projekt „ISO 9001 w administracji samorządowej Polski Wschodniej”, stworzyliśmy wspólnie z partnerstwami z pięciu powiatów przygranicznych województwa lubelskiego (Bialski, Włodawski, Chełmski, Hrubieszowski oraz Tomaszowski) strategię zarządzania zmianą gospodarczą. Projekty te były finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Niezbędnym warunkiem szybkiego rozwoju i niwelowania różnic cywilizacyjnych są działania proinnowacyjne. Wychodząc z takiego założenia w styczniu następnego roku rozpoczynamy realizację projektu „GIS cross the border - wspólna platforma zarządzania przestrzenią w Euroregionie Bug”. Utworzony w ramach projektu geoportal w dalszej perspektywie pozytywnie wpłynie na zwiększenie inwestycji zewnętrznych i rozwój ekonomiczny Związku Transgranicznego Euroregion Bug.

Jednym z priorytetowych zadań naszego stowarzyszenia jest stworzenie wspólnej strategii rozwoju obszarów przygranicznych, która będzie podstawą do realizacji wszelkich przedsięwzięć mających wpływ na rozwój społeczno – gospodarczy pogranicza.

Podsumowując działania prowadzone przez Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Bug w obszarze wspierania i inicjowania współpracy na rzecz rozwoju pogranicza podkreślić należy, że staliśmy się wiodącą w regionie organizacją aktywnie uczestniczącą, niejednokrotnie kreującą współpracę trans graniczną.

Організація центр співпраці Польща-Схід (Люблін, Польща)

У 2003-2009 рр. Центр функціонував як організація для активізації безробітних "Шлях", в рамках якої діяв Клуб товариської підтримки.

Діяльність Центру направлена на європейську інтеграцію та співпрацю між народами шляхом ініціювання заходів, спрямованих на розвиток демократії та громадянського суспільства, підтримку і розвиток «Східного партнерства», як одного з основних напрямків подальшої інтеграції країн -партнерів до Європейського Союзу.

Центр пропагує міжсекторне співробітництво через зміцнення функціонування системи державного управління та місцевого

самоврядування, громадських організацій та підтримку підприємництва в Польщі та за її межами.

Центр активно співпрацює з державними органами, громадськими організаціями та представниками бізнесу в Польщі, Україні та Грузії. Також відіграє роль посередника для тих, хто зацікавлений у встановленні партнерства польських організацій з організаціями країн Східної Європи, Кавказу, Азії та інших країн Європи.

Центр бере активну участь у міжнародних конференціях і семінарах, а також у проведенні молодіжних обмінів і реалізації проектів.

Stowarzyszenie Centrum Współpracy Polska–Wschód (Lublin, Polska) działa na rzecz integracji europejskiej, współpracy między społecznościami poprzez inicjowanie działań mających na celu rozwój demokracji oraz społeczeństwa obywatelskiego; wspiera i promuje Partnerstwo Wschodnie jako jednego z głównych kierunków dalszej integracji Unii Europejskiej; podejmuje działania na rzecz współpracy międzysektorowej poprzez wzmocnienie funkcjonowania administracji publicznej i samorządności lokalnej, organizacji pozarządowych oraz wsparcie przedsiębiorczości w Polsce i za granicą.

Szeroko współpracuję z organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi oraz przedstawicielami biznesu w Polsce oraz Ukrainie i Gruzji. Pośredniczy w nawiązaniu współpracy dla zainteresowanych partnerów/instytucji z Polski, Europy Wschodniej, Kaukazu, Azji oraz innych państw Europy. Bierze aktywny udział w międzynarodowych konferencjach i szkoleniach oraz wymianach i projektach młodzieżowych.

W latach 2003-2009 Centrum funkcjonowało pod nazwą Stowarzyszenie na Rzecz Aktywizacji Osób Bezrobotnych „Szlak”, prowadziło Klub Wsparcia Koleżeńського.

Громадська організація «Європейський діалог» (Львів, Україна)

ГО «Європейський діалог» (надалі «ЄД») зареєстрована в 1998р. «ЄД» працює за напрямками: розвиток місцевого самоврядування та локальних ініціатив; впровадження програм

європейської/ неформальної освіти; мережеве співробітництво та організація міжкультурного діалогу.

«ЄД» виступає як сервісний, консультаційний, тренінговий центр для неурядових організацій та органів місцевого самоврядування, проводить експертні оцінки проектів та програм.

За період своєї діяльності було реалізовано більше 80 проектів, в т.ч. міжнародних, загальноукраїнських, регіональних та місцевих. Значна кількість проектів реалізована в партнерстві з більше як 100 інституціями – органами виконавчої влади та органів місцевого самоврядування більшості областей України, організаціями громадянського суспільства та локальними громадами.

Партнерство з органами місцевого самоврядування дозволяє «ЄД» виступати консультантом при підготовці проектів місцевими громадами. В 2010 році «ЄД» виступив партнером Львівської обласної ради та державної адміністрації в процесі розробки «Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку на 2011 – 2015 роки» та її супроводі в подальшому.

Співпраця «ЄД» з провідними неурядовими організаціями з інших регіонів України по широкому колу проблем дозволяє учасникам інтегрувати досвід одне одного, залучати до масштабних проектів партнерів з різних регіонів, налагоджувати горизонтальне партнерство між суб'єктами місцевого розвитку з різних регіонів.

Підтримку діяльності «ЄД» надавали фонд “Євразія”, Агенство міжнародного розвитку США, Світовий Банк, Міжнародний Фонд Відродження, Посольство РП в Україні, Міністерство закордонних справ Польщі.

Організація від самого початку співпрацює з багатьма польськими партнерськими організаціями в рамках міжнародних та транскордонних проектів.

**ЗМІЦНЕННЯ СТАЛОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
ЧЕРЕЗ СПІВРОБІТНИЦТВО ОРГАНІВ ВЛАДИ І МІСЦЕВИХ
ГРОМАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Збірник матеріалів

Спільний українсько-польський проект

ГО «Європейський діалог» (Львів)

Stowarzyszenia Samorządów Euroregionu Bug (Chem)

(Організації Самоврядувань Єврорегіону Буг, м. Холм)

Centrum Współpracy Polska – Wschód (Lublin)

(Центру Співпраці Польща-Схід, м. Люблін)

Редактори: Наталія Гмурковська, Ігор Каспрук, Ігор Шимків

Переклад: Василь Хім'як

Підписано до друку 8.11.2012 р. Формат 60x84 1/16.

Гарнітура Times New Roman. Папір офсетний.

Друк офсетний. Ум. друк. арк. 8.

Наклад 200 прим. Зам. № 206 від 15.11.2012 р.

Видавництво ТзОВ “Кольорове небо”

(свід. держ. реєстр. ДК № 1948 від 21.09.2004 р.)

м. Львів, 79022, вул. Городоцька, 174-3

Тел: (032) 245-18-70